

21) Til klima- og energiministeren af:

Per Clausen (EL):

Mener ministeren, at vindmøller giver særlige problemer for naboer, som betyder, at det er rimeligt med en særlig erstatningsordning for vindmøllenaboer, som ikke gælder for menesker, som udsættes for luftforurening fra motorveje, gylle m.v.? (Spm. nr. S 226).

22) Til klima- og energiministeren af:

Per Clausen (EL):

Er det udtryk for regeringens ønske om at udbygge den vedvarende energi, at der er etableret en særlig erstatningsordning for vindmøllenaboer, som gør det dyrere og vanskeligere at udvide anvendelsen af vindenergi i Danmark? (Spm. nr. S 227).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

Medlemmer af Folketinget René Skau Björnsson (S) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om loft over betaling for ældremad. (Beslutningsforslag nr. B 34).

Medlemmer af Folketinget Benny Engelbrecht (S) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om loft over de årlige omkostninger i procent (ÅOP) ved forbrugslån. (Beslutningsforslag nr. B 33).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om de gymnasiale uddannelser i Grønland.

(Lovforslag nr. L 56).

Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard) har meddelt mig, at hun ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om fremme af vedvarende energi. (Lovforslag nr. L 55).

Medlemmer af Folketinget Mogens Jensen (S), Pernille Frahm (SF) og Marianne Jelved (RV) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til undervisningsministeren og kulturministeren:

»Hvad vil regeringen gøre for at styrke børn og unges kreative kompetencer i folkeskolen og herunder gøre for at gennemføre anbefalingerne fra såvel Anne Bamford-rapporten »The Ildsjæl in the Classroom« som den af regeringen nedsatte arbejdsgruppe om styrkelse af de praktisk musiske fag i folkeskolen?« (Forespørgsel nr. F 10).

Jeg skal for god ordens skyld oplyse, at det ikke er, fordi der mangler en engelsk oversættelse, men at det nu altså er den titel, den har, »The Ildsjæl in the Classroom«, inspireret, vil jeg tro, af nogle jyske tidlige julenisser.

Kl. 13:02

Bortfaldne spørgsmål

Formanden:

Statsministeren har i skrivelse af 31. oktober 2008 meddelt mig, at spørgsmål nr. S 174 og S 175, stillet af Mogens Jensen (S) til ham, vedrører henholdsvis justitsministeren (S 174) og velfærdsministeren og udenrigsministeren (S 175).

Statsministeren har derfor anmodet om, at spørgsmålene stilles til disse ministre.

Da spørgeren har fastholdt, at han ønsker spørgsmålene besvaret af statsministeren, er disse to spørgsmål herefter bortfaldet.

[Spm. nr. S 174

Til statsministeren (27.10.08) af:

Mogens Jensen (S):

Vil statsministeren redegøre for regeringens holdning til ligestilling af homoseksuelle med heteroseksuelle i Danmark, herunder hvilken minister der er ansvarlig for denne ligestilling, og om regeringen er villig til at lade homoseksuelle par indgå ægteskab og dermed bringe regeringens politik i overensstemmelse med statsministerens egne udtalelser?

Spm. nr. S 175

Til statsministeren (27.10.08) af:

Mogens Jensen (S):

Vil statsministeren redegøre for, om den danske regering vil arbejde aktivt for, at det kommende EU-direktiv om antidiskrimination kommer til at omfatte alle former for diskrimination, dvs. diskrimination i forhold til køn, alder, handicap, religion, tro og seksuel orientering samt om statsministeren i møder med relevante regeringsledere vil påtale de uacceptable overgreb mod homoseksuelle, som desværre finder sted i en række østeuropæiske lande som f.eks. Rusland, Polen, Letland og Litauen?]

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål til ministre til umiddelbar besvarelse (spørgetime).

Kl. 13:03

Formanden:

Til at besvare spørgsmålet i spørgetimen i dag har statsministeren udpeget justitsministeren og forsvarsministeren.

Jeg kan oplyse, at der til justitsministeren er anmeldt følgende spørger:

Mogens Jensen (S)

Til forsvarsministeren er anmeldt følgende spillere:

Julie Rademacher (S)

John Dyrby Paulsen (S)

Jens Christian Lund (S)

Søren Krarup (DF)

Er der flere, der ønsker at melde sig som spillere?

Det er ikke tilfældet.

Jeg kan oplyse, at i første runde har spiller og minister begge op til 2 minutters taletid, og herefter følger to runder, hvor spiller og minister hver har 1 minuts taletid. Og jeg giver hermed ordet til den første spiller, som er hr. Mogens Jensen.

Kl. 13:03

Spm. nr. US 10

Mogens Jensen (S):

Tak for det. Mit spørgsmål rettes jo til justitsministeren, netop som formanden var inde på, fordi statsministeren har nægtet at komme i samråd i Folketingets Retsudvalg i forbindelse med en række spørgsmål vedrørende homoseksuelle. Han har også nægtet at stille op her i Folketingsalen og svare på de samme spørgsmål og har henvist til, at justitsministeren, velfærdsministeren og – ja, hvem var den sidste minister, han ville have til det? Det kan jeg knap nok huske, men det er i hvert fald spørgsmål, som handler om homoseksuelles forhold.

Så nu vil jeg håbe, at justitsministeren kan svare på statsministerens vegne, og det, jeg har spurgt statsministeren om, er, hvorvidt regeringen vil arbejde aktivt for, at det kommende EF-direktiv om antidiskrimination kommer til at omfatte *alle* former for diskrimination, nemlig både diskrimination i forhold til køn, alder, handicap, religion, tro og seksuel orientering.

Kl. 13:04

Formanden:

Ministeren.

Kl. 13:05

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Tak for spørgsmålet. Vi har jo også været igennem et samråd i Retsudvalget om det samme tema. Jeg kan kun sige, at det er fuldstændig uacceptabelt, at man risikerer trusler, overfald eller anden kriminalitet, blot fordi man har en bestemt seksuel orientering eller politisk overbevisning. Og derfor gjorde vi jo også det, at vi i forbindelse med en straffskærpselspakke i 2005 fik indført en ny bestemmelse om straffskærpselse, hvorefter det i almindelighed skal indgå som en skærpende omstændighed, hvis den strafbare handling har baggrund i den forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat.

Med hensyn til direktivet vil jeg sige, at vi stadig væk er i en arbejdsfase. Vi har ikke taget stilling til, hvad vi angriber hvor og hvordan, men for os er det afgørende, at man bekæmper en hvilken som helst form for kriminalitet, og det er

specielt skærpende, hvis kriminaliteten sker på grund af en speciel seksuel præference, politisk overbevisning eller religiøs orientering.

Kl. 13:05

Formanden:

Hr. Mogens Jensen.

Kl. 13:05

Mogens Jensen (S):

Nu fik jeg ikke helt fat i, om ministeren svarede ja til, at regeringen vil støtte, at direktivet kommer til at omfatte alle former for diskrimination. Nu har direktivforslaget jo så ligget i et godt stykke tid, og hvis ministeren kan tilkendegive herfra i dag, at regeringen selvfølgelig støtter et direktiv, som kriminaliserer enhver form for diskrimination, er det jo en klar holdning. Ministeren må vel kunne svare ja eller nej på spørgsmålet: Støtter regeringen det direktiv, eller gør den ikke?

Jeg vil også godt spørge, om ministeren måske kan oplyse, om statsministeren ved møder med relevante regeringsledere fra lande, hvor man begår overgreb mod homoseksuelle, rent faktisk vil påtale det over for de pågældende statsledere, hvilket jeg også spurgte ham om, og som han også henviste til at andre ministre skulle svare på. Vil statsministeren det, vil jeg spørge justitsministeren.

Kl. 13:06

Formanden:

Ministeren.

Kl. 13:06

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Til den første del af spørgsmålet om direktivet vil jeg sige, at det jo er – som spørgeren ved, for det er spørgeren også meget inde i – en proces i EU, hvor der indgår mange elementer. Men vores prioritering er klart sådan, at hvis en hvilken som helst form for kriminalitet og forbrydelse er begået, fordi offeret har en bestemt seksuel observans, religiøs observans eller politisk observans, er det en skærpende omstændighed. Vi er imod en hvilken som helst form for kriminalitet, men det er en skærpende omstændighed, når man har et sådant motiv.

Med hensyn til statsministerens dialog vil jeg sige, at det ved jeg ikke. Jeg vil foreslå, at spørgeren stiller et spørgsmål til eksempelvis under tegnede eller statsministeren om det. Jeg ved jo ikke, hvem statsministeren har dialog med om hvad.

Kl. 13:07

Formanden:

Hr. Mogens Jensen.

Kl. 13:07

Mogens Jensen (S):

Jeg forstår det sådan, at justitsministeren siger, at regeringen sådan set går ind for, at det ikke skal være tilladt at diskriminere, heller ikke på grund af seksuel orientering. Men det ville jo være rart, om man kunne sige nu og her til befolkningen, om man støtter det her direktiv fra Europa-Kommissionen eller ej.

Jeg forstår, at heller ikke justitsministeren kan eller vil svare på det spørgsmål, som jeg har stillet til statsministeren, og som han har nægtet at komme herved i Folketingssalen og besvare, og som handler om, hvorvidt han vil påtale det over for lande, hvor der vitterlig foregår overgreb mod homoseksuelle, der bliver tæsket og chikaneret, i de møder, som jeg ved statsministeren har med disse regeringsledere. Jeg forstod på justitsministeren, at det kan justitsministeren ikke svare på. Ved justitsministeren så helt præcis, hvem der kan svare på det, når nu statsministeren ikke vil og justitsministeren ikke kan?

Kl. 13:08

Formanden:

Ministeren.

Kl. 13:08

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg kan gøre det fuldstændig klart, at regeringen er imod ethvert samfund, som tæsker løs på og vilkårligt overfalder folk, som har en anden seksuel observans, politisk observans eller religiøs observans. Det er vi imod. Vi er et demokratisk retssamfund, og vi vil også forfølge den holdning rundtomkring i verden.

Med hensyn til hvilke samtaler statsministeren har, må det jo være op til statsministeren selv at beslutte, hvad han snakker med forskellige regeringsledere om. Det er jo ikke noget, som jeg kan eller vil blande mig i.

Kl. 13:09

Formanden:

Tak til hr. Mogens Jensen og tak til justitsministeren.

Det næste spørgsmål er til forsvarsministeren, og første spørger er fru Julie Rademacher. Værsgo.

Kl. 13:09

Spm. nr. US 11

Julie Rademacher (S):

Mange tak. Jeg vil sige, at jeg så en TV 2-udsendelse for et stykke tid siden om de udsendte soldaters børn og deres reaktioner på, at far og mor

er udsendt i krig, og jeg synes, det var nogle forfærdelige eksempler, der var på, at der ikke blev taget ordentlig hånd om de her børn eller de pårørende, der blev efterladt derhjemme. Derfor vil jeg høre, om forsvarsministeren vil være imødekommende over for de psykiske konsekvenser, der er for især udsendte soldaters børn.

Kl. 13:10

Formanden:
Ministeren.

Kl. 13:10

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Tak for det, og tak for muligheden for at svare på det meget relevante spørgsmål, for det er jo hjertegribende, og det er en stor og barsk oplevelse, ikke kun for de udsendte soldater, men også for deres pårørende og specielt børnene.

Forsvarets psykologer vurderer, at det først og fremmest er vigtigt at udruste forældrene til at støtte deres børn i forbindelse med udsendelsen af en far eller mor, og i de pjecer, som udleveres til alle, som skal udsendes, bliver børns mulige reaktioner på den her udsendelse beskrevet. Der er også et telefonnummer, som der henvises til, og hvormed man kan ringe til forsvarrets socialrådgivere og psykologer, og det er bl.a. et af de tiltag, som forsvarret i dag tager over for familierne, og som specielt er rettet mod børn.

Kl. 13:10

Formanden:
Spørgeren, værsgo.

Kl. 13:11

Julie Rademacher (S):

Jamen jeg kender alt for godt eksempler på, at man også som misbruger eller som deltager i ung til ung-projekter, hvor det handler om sex-sygdomme, aktivt skal ringe ind. Det er da utrolig grænseoverskridende for mange, når de selv aktivt skal gøre noget. Jeg kunne rigtig godt tænke mig, at man i højere grad tager et ansvar som forsvarsminister, som regering, for de soldater, som vi udsender i krig, ikke kun for de pårørendes skyld, men også for soldaternes skyld, for vi ved bare, hvor utrolig vigtigt det er, når man er soldat i udlandet, at de derhjemme har det godt.

Derfor vil jeg høre, om ministeren ser nogen hindringer for, at den opstillende enhed arrangerer nogle netværksweekender for udsendte soldaters børn, så man også har et fællesskab omkring det at være barn af en udsendt.

Kl. 13:11

Formanden:
Ministeren.

Kl. 13:11

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Det er sådan, at der i dag i forsvarret er ansat 22 fastansatte psykologer, 17 socialrådgivere og 35 deltidspsykologer. Det er psykologerne, der anbefaler de tiltag, som forsvarret så iværksætter. Lige netop i disse dage udkommer der tre pjecer fra forsvarret, der er lavet af psykologerne. Pjecerne er møntet på skolelærere, pædagoger, forældre og de store børn, og det er en slags samtalebog, hvori man også tager fat i nogle af de problemstillinger, som børnene møder.

Så vil jeg også henvise til en undersøgelse, der er lavet blandt de udsendes familier. Der er det sådan, at det er bemærkelsesværdigt, at de, som er mest tilfredse med informationen og mulighederne for at komme i kontakt med forsvarret, faktisk er de forældre, der bliver hjemme hos deres børn, mens en pårørende er udsendt. Der er, så vidt jeg husker, over 80 pct., som er overordentlig tilfredse med behandlingen fra forsvarrets side.

Kl. 13:12

Formanden:
Så er det spørgeren igen, værsgo.

Kl. 13:12

Julie Rademacher (S):

Jeg synes, det er utrolig positivt, at ministeren og forsvarret har fokus på det, og at man også laver nogle pjecer. Vi ved bare, at det, der virkelig rykker, ikke er, at man har og skriver en masse pjecer; det er den personlige kontakt, det er det, at man har et fællesskab.

Jeg kunne rigtig godt tænke mig at høre, om man ikke også har tænkt sig at gennemføre en undersøgelse mere specifikt rettet mod udsendte soldaters børn. Det er jo ret nemt og hurtigt at tale sammen som voksne, men jeg synes, det er utrolig vigtigt, at der bliver taget hånd om de udsendte soldaters børn, så de også får nogle netværk, nogle redskaber, og at man også får en anerkendelse af det, at far eller mor er udsendt, så man kan være stolt af det og føle sig tryk ved det. Har ministeren tænkt sig at gennemføre en undersøgelse, der er mere målrettet mod de udsendte soldaters børn?

Kl. 13:13

Formanden:
Det får vi svar på her.

Kl. 13:13

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Jeg er fuldstændig enig med fru Julie Rademacher i, at udsendt personel og deres familier skal behandles ordentligt. Men det kan være, at fru Julie Rademacher ved noget, som jeg ikke ved, for det er sådan, at jeg som minister ikke iværksætter nogen undersøgelse. Vi gør det på baggrund af, hvilke tiltag de 22 civilt ansatte psykologer – som gør et rigtig godt stykke arbejde – anbefaler der skal sættes i gang.

Jeg har faktisk i dag fået et stykke papir, hvor på der står, at psykologerne vil undersøge, om samtaler eksempelvis i grupper vil være relevant, men det er ikke noget, jeg som minister vil iværksætte – ikke fordi jeg er noget specielt ondt menneske, men fordi jeg jo ikke er psykolog. Og derfor vil jeg afvente, hvad psykologerne siger. Hvis psykologerne kommer og siger: Minister, det her er en god idé – så kan jeg garantere fru Julie Rademacher, at det vil blive iværksat, for det skylder vi soldaterne og deres familier.

Kl. 13:14

Formanden:

Tak til fru Julie Rademacher.

Det næste spørgsmål er til forsvarsministeren af hr. John Dyrby Paulsen.

Kl. 13:14

Spm. nr. US 12**John Dyrby Paulsen (S):**

Tak for det. Onsdag i sidste uge havde vi statsministeren i åbent samråd om grundlaget for Irakkrigen, bl.a. på grund af den her bog, »Vejen til Irak«. Under det samråd erkendte statsministeren, at i forbindelse med at Danmark gik med i Irakkrigen, var argumentet om masseødelæggelsesvåben i virkeligheden afgørende. Indirekte støttede statsministeren Jens Rohdes udtalelser om, at det var det argument, der blev brugt, og at beslutningsgrundlaget her i Folketinget sådan set bare var rent juristeri.

Jeg kan se, at forsvarsministeren lige efter samrådet har bedt Forsvarets Efterretningstjeneste om at udarbejde et lille notat om, hvad efterretningstjenesten sagde på daværende tidspunkt. Dengang sagde efterretningstjenesten, at Irak sandsynligvis havde masseødelæggelsesvåben, men at det altså var behæftet med betydelig usikkerhed. Kan forsvarsministeren ikke forklare, hvorfor det har været nødvendigt at vride armen om på efterretningstjenesten, lige efter at statsministeren har været i samråd, og bede den

komme med sådan et notat som det her? Og kan forsvarsministeren ikke samtidig forklare, hvorfor der her i det notat fra Forsvarets Efterretningstjeneste står, at Irak sandsynligvis havde masseødelæggelsesvåben, mens statsministeren ikke sagde *sandsynligvis*? Han sagde: Irak har masseødelæggelsesvåben, det er ikke noget, vi tror – det er noget, vi ved.

Kl. 13:16

**Formanden:
Ministeren.**

Kl. 13:16

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Det bliver svært at nå at svare på så mange fejlagtige oplysninger på én gang, men jeg skal prøve.

Det, statsministeren har sagt, er: Saddam Hussein har brugt masseødelæggelsesvåben, det er ikke noget, vi tror – det er noget, vi ved. Og hvis hr. John Dyrby Paulsen skulle være i tvivl, kan hr. John Dyrby Paulsen spørge kurdere i den nordlige del af Irak, hvor der blev slået kurdere ihjel i tusindvis af Saddam Husseins masseødelæggelsesvåben i 1980'erne og 1990'erne.

Så vil jeg sige, at det er sådan, at der rigtignok var et samråd med statsministeren, der omhandlede efterretningstjenesterne. Og så løber mit gode hjerte over, og jeg siger: Nu vil jeg udarbejde et notat med baggrund i den diskussion, der har været med efterretningstjenesterne. Og det notat blev så oversendt til Folketinget i fredags klokken 16 minutter over 14.

Det er nu lavet om til, at det er spin på grund af valget, og at man først har fået det i dag. Jeg kan jo ikke gøre for, at Folketinget ikke sender papirerne videre den dag, det får dem. Det blev sendt til Forsvarsudvalget i fredags, faktisk med baggrund i den redegørelse, der hedder »Årlig redegørelse 2005«. Hvis man slår op på side 54, side 55 og side 56, vil man finde det, der står i brevet, stort set med samme ordlyd. Det var en service til Forsvarsudvalgets medlemmer, så jeg genopfriskede den diskussion, vi havde haft.

Hvis man husker tilbage til 2006, vil man huske, at der foregik en benchmarking af det danske efterretningsvæsen. En af hovedkonklusionerne var, at vi havde meget velfungerende efterretningstjenester, som leverer rigtig meget for de relativt beskedne midler, der bliver puttet i efterretningstjenesterne. Og så var der nogle anbefalinger, og det var netop dem, der fremgik af det brev, som jeg oversendte til Forsvarsudvalget i fredags klokken 16 minutter over 14.

Kl. 13:17

Formanden:

Så er det spørgeren.

Kl. 13:17

John Dyrby Paulsen (S):

Forsvarsministerens omtanke for sin statsminister er jo rørende. Det var derfor, det her notat kom. Det var hverken for at tilgodese oppositionen eller Forsvarsudvalget.

Men det, der står tilbage, er jo, at Forsvarets Efterretningstjeneste, der i øvrigt får langt over 500 mio. kr. om året til at gøre det her for, var ry-stende inkompetent dengang i 2003-04. Og den rapport vedrører samme periode. Så er forsvarsministeren ikke på baggrund af det notat lidt bekymret for, om vi får noget for vores penge i forhold til Forsvarets Efterretningstjeneste? Mener forsvarsministeren ikke, som jeg gør, at nu er det på tide, at vi får lavet en undersøgelse af Forsvarets Efterretningstjeneste, så vi får klarlagt, om de lidt mere end 500 mio. kr., som vi putter ind i det her om året, i virkeligheden er spildt?

Kl. 13:18

Formanden:

Ministeren.

Kl. 13:18

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Der er hr. John Dyrby Paulsen altså bare for sent ude. Der blev iværksat en benchmarking, bl.a. med baggrund i et socialdemokratisk ønske. Den benchmarking foreligger, og hovedkonklusionen var, at vi har en velfungerende efterretningstjeneste, og at der var nogle ting, der skulle rettes. Det blev behandlet i et andet forum end hernede i Folketingssalen. Det blev bl.a. gjort netop for at sikre, at vi får noget for pengene. Jeg vil her meget stærkt sige, at vi kan være helt trygge ved vores efterretningstjeneste. De anbefalinger, der var i benchmarkingrapporten, vil blive ført ud i livet.

Så er der lige en enkelt ting til det beslutningsforslag, som hr. John Dyrby Paulsen omtalte i første del af spørgsmålet. Det er sådan, at der var 13 elementer i det politiske grundlag for dansk deltagelse i Irak tilbage i 2001 i vores folketingsbeslutning, B 118, og deraf fremgik det klart og tydeligt, at hovedargumentet for at deltage i koalitionen mod Saddam Hussein havde baggrund i FN-resolutionerne 678 og 687 – og der var så en bekræftelse i resolution 1441.

Kl. 13:19

Formanden:

Så er det hr. John Dyrby Paulsen for det sidste spørgsmål.

Kl. 13:19

John Dyrby Paulsen (S):

Forsvarsministeren har jo selv sammen med Jens Rohde udtalt til den her bog, »Vejen til Irak«, at det var masseødelæggelsesvåben, der i virkeligheden var det argument, der blev anvendt i den brede offentlighed.

Men tilbage til Forsvarets Efterretningstjeneste. Jeg kan se, at forsvarsministeren har udtalt til Politiken, at Danmark er et relativt lille land og er nødt til at basere en del af sin efterretningsvirksomhed på oplysninger fra udlandet. Jeg er enig i, at Forsvarets Efterretningstjeneste er effektiv, når det handler om at udarbejde små notater, der kan bakke statsministeren op i det, han har sagt, og dække ham ind, men hvis det er sådan, at vi som et lille land er nødt til at basere os fuldstændig på efterretninger fra udlandet; så betyder det jo også, at hvis man havde en præsident – Bush i USA – der gerne ville i krig, så kunne han sende lige nøjagtig de efterretninger til Forsvarets Efterretningstjeneste i Danmark, som han ville, og derfor få Forsvarets Efterretningstjeneste til at anbefale lige nøjagtig det, som USA var interesseret i. Det rejser da alvorlige problemer, og det må da give anledning til, at vi revurderer, om vi får nok ud af de over 500 mio. kr., vi hvert år poster i Forsvarets Efterretningstjeneste.

Dansk Folkeparti har foreslået, at vi laver en undersøgelse af Forsvarets Efterretningstjeneste. Det er jeg sådan set enig i, og det betyder, at der er flertal for det i Folketinget. Er forsvarsministeren ikke enig i, at vi burde sørge for at få lavet en undersøgelse?

Kl. 13:20

Formanden:

Ministeren.

Kl. 13:20

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Hvis jeg nu spolede filmen 3 år tilbage, så kunne det have været et relevant emne at diskutere. Men i dag er det sådan, at vi er på den anden side af en undersøgelse, vi er på den anden side af en benchmarking af efterretningstjenesterne. Der er kommet nogle anbefalinger, som er blevet implementeret, bl.a. de tre anbefalinger, som står i brevet: Intensivere uddannelse af analytikere, skærpe analytikernes uddannelse i kildekritik, skærpe brugen af kildehenvisninger i interne rapporter.

Uanset at 500 mio. kr. er rigtig mange penge, er jeg nødt til at sige til hr. John Dyrby Paulsen: Der er vel 193 lande i FN, så hr. John Dyrby

Paulsen har vel ikke nogen forestilling om, at en efterretningstjeneste med et budget på 500 mio. kr. kan have det fulde billede af alt, hvad der sker af ondskab i alverdens lande. Derfor er det sådan, at man har et samarbejde imellem efterretningstjenesterne, hvor man udveksler informationer. Sådan har det altid været, og sådan vil det vedblive med at være.

Så vil jeg slutte af med at sige, at jeg kan garantere, at hr. John Dyrby Paulsen og de danske skatteborgere kan være endog særdeles tilfredse med det arbejde, der foregår i den danske efterretningstjeneste, og jeg kan også garantere hr. John Dyrby Paulsen, at jeg har fuld fokus på, at de anbefalinger, der kom i undersøgelsen af vores efterretningstjeneste, bliver ført ud i livet.

Kl. 13:21

Formanden:

Tak til hr. John Dyrby Paulsen.

Næste spørger til forsvarsministeren er hr. Jens Christian Lund. Værsgo.

Kl. 13:22

Spm. nr. US 13

Jens Christian Lund (S):

Jeg vil ikke beskylde ministeren for ikke at tage vare på vores soldater, der er udsendt. Det er jeg helt sikker på at ministeren gør. Jeg vil heller ikke beskylde ministeren for ikke at kere sig om de soldater. Det er jeg helt sikker på ministeren gør.

Jeg ved, at ministeren er meget optaget af, at soldaterne i uddannelsen og specielt, når de er udsendt, har noget ordentligt materiel. Og jeg er helt sikker på, at ministeren og jeg er enige om, at vores soldater gør en fremragende indsats, uanset om de er i Afghanistan, om de er i Kosovo eller andre steder – selv i Irak, hvor vi måske ikke var helt enige om missionen, men vi var ikke uenige om, at soldaterne gjorde det fremragende.

Når jeg nu har sagt alle de gode ting, som ministeren og jeg er enige om, har jeg svært ved at forstå, at vi ikke sikrer os, at de soldater, der kommer hjem til specielt hæren efter at have lavet et sådant fantastisk arbejde, ikke har noget ordentligt materiel og en ordentlig udrustning. Vi har en meget dårlig situation for soldaterne, og det har den konsekvens, at utrolig mange af dem forsvinder fra forsvaret, hvor vi jo virkelig har brug for de soldater.

Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, hvad ministeren vil gøre for, at soldaterne får et me-

ningsfyldt job, når de kommer hjem, at de kommer til at arbejde med enheder, der er veludrustede og har ordentligt materiel, således at de ikke bliver skuffede over at komme hjem til os og kan sige, at de ikke bliver behandlet ordentligt, når de har gjort den kæmpe indsats, de har, for Danmark.

Kl. 13:23

Formanden:

Ministeren.

Kl. 13:23

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Jeg er fuldstændig enig med hr. Jens Christian Lund i rosen til vores soldater. Vi kan både som politikere og som borgere i det her land være stolte af den indsats, de yder.

Med hensyn til materielsituationen vil jeg også godt sige til hr. Jens Christian Lund, at det er overordentlig vigtigt ikke kun for mig, men for hele forligskredsen bag forsvarsforliget, at de udsendte soldater har det bedste materiel. Det har så gjort, at det materiel, som vi ikke har nok af, selvfølgelig er ude i det, vi kalder den skarpe ende, altså ude hos soldaterne i f.eks. Afghanistan. De får den bedst mulige beskyttelse. Og det er rigtigt, hvad hr. Jens Christian Lund siger, at det jo ikke er hensigtsmæssigt, at man ikke har det samme materiel derhjemme at træne med. Det er imidlertid et valg, vi har truffet i forligskredsen, at det bedste materiel skal være ude.

Jeg er som minister helt bekendt med, og jeg er også ansvarlig for, at vi ikke har det samme materiel hjemme, og det er jo bl.a. et af de områder, vi sidder og kigger på – lige præcis nu, mens vi står her, bliver det behandlet i Forsvarskommissionen, som hr. John Dyrby Paulsen og jeg så måtte gå fra på grund af spørgetimen. Og det vil blive et emne i næste forlig; vi skal have købt det materiel hjem. Og hr. Jens Christian Lund har fuldstændig ret i, at det også er et fastholdelsestiltag, at de soldater, som har ydet en kæmpe indsats – topprofessionelt med det bedste materiel, der kan købes for penge – også kommer hjem og ser, at det materiel, de har derhjemme, matcher det, de har i udlandet. Det medgiver jeg: Sådan er det ikke i dag. Men det er en af de udfordringer, som skal løses ved indgåelse af næste forlig, som forhåbentlig bliver indgået inden grundlovsdag 2009.

Kl. 13:25

Formanden:

Spørgeren, værsgo.

Kl. 13:25

Jens Christian Lund (S):

Jeg er selvfølgelig glad for, at ministeren erkender, at der er noget, der er ravsrukende galt specielt i hæren. Jeg er også glad for, at ministeren erkender, at vi er nødt til at gøre noget ved det.

Jeg vil spørge ministeren vedrørende udsendelse af soldater: Vi ved, at når mange af soldaterne får traumer, er det jo selvfølgelig, fordi de for norges vedkommende bliver sendt ud for ofte, og for nogle af dem måske også, fordi de ikke har den fornødne baggrund. Jeg vil ikke her komme med nogen kritik af uddannelsen, men er ministeren enig i, at der for enhver enhed, som bliver udsendt, i princippet burde være seks til syv enheder, der har det ordentlige materiel, og som er ordentligt uddannede, og som vi kan rokere med? Hvis ministeren nu siger, at syv er for meget, kunne jeg måske godt gå med til, at vi i hvert fald har soldater for en 4-års-periode, der har den rigtige uddannelse, og som vi kan sende ud, således at soldaterne ikke får de traumer ved at være sendt ud alt for ofte. Er ministeren enig i det?

Formanden:
Ministeren.**Forsvarsministeren (Søren Gade):**

Med al respekt for spørgeren er det jo sådan, at jeg kun er major af reserven. Spørgeren er jo oberst og har selvfølgelig derfor et større kendskab til, hvor mange enheder der nu skal stå til rådighed herhjemme. Jeg vil sige til hr. Jens Christian Lund: Der skal være det tilstrækkelige uddannelsesmateriel til rådighed i Danmark, således at vores soldater træner med det materiel, de får i udlandet. Det vil vi få rådet bod på ved hjælp af næste forlig.

Med hensyn til udsendelse er det jo sådan, at langt de fleste udsendte soldater kommer hjem som stærkere mennesker, med noget godt i rygsækken, som de kan bruge resten af deres liv. Desværre er der også nogle, som kommer hjem og har psykiske problemer. Forsvaret og forsvarrets psykologer gør alt, hvad der står i deres magt, for at hjælpe de her mennesker. Jeg er også nødt til at sige, at vi ikke helt kan undgå, at det sker, men forsvarrets dygtige psykologer kan afhjælpe og afbøde eftervirkningen for de her soldater. Forsvarets psykologer undersøger også i øjeblikket, om der hos de tidligere udsendte er fælles træk, som antyder, at sandsynligheden for, at de får problemer, er større. Der vil jeg som

minister og forsvaret i særdeleshed jo lytte til, hvad vores psykologer siger, så vi minimerer antallet af folk, som får psykiske eftervirkninger.

Med hensyn til udsendelseslængde, og hvor tit folk er udsendt, er det også meget individuelt. Der er jo nogle soldater, som gerne vil ud ofte. De snakker med psykologer og bliver også vurderet, inden de bliver udsendt. Andre har måske ikke helt den samme lyst til det. Jeg tror, det er meget svært at opstille nogle helt specifikke krav, fordi det er individuelt, men hovedreglen må være, at enheden kun er ude hvert tredje år. Det er også det, der står i forsvarsforligsteksten.

Så vil jeg sige vedrørende udsendelseslængden, at man jo også kan differentiere den, f. eks. således, at alle ikke er udsendt lige lang tid, for der kan være nogle funktioner, der gør, at det giver mening, at man er ude i 3 måneder, og andre funktioner, der gør, at man ude i 6 måneder.

Kl. 13:28

Formanden:

Så er det spørgeren, værsgo.

Kl. 13:28

Kl. 13:26

Jens Christian Lund (S):

Tak for det. Det er rigtigt, at jeg nok mere er oberst, end jeg er politiker, så derfor vil jeg gerne sige tak. Jeg hørte ministerens svar således, at ministeren vil sikre, at materiellet til hæren bliver klart med det nye forsvarsforlig, også således at materiellet er klart til enhederne herhjemme.

Mit sidste spørgsmål er lidt i forlængelse af fru Julie Rademachers spørgsmål. Jeg er nemlig enig med ministeren i, at vi har nogle fantastisk dygtige psykologer, som gør et fantastisk godt stykke arbejde. Jeg er også enig i meget af det, som ministeren siger. Ministeren sagde også noget om, at soldater har behov for at have nogle at tale med. Jeg ved godt, at forsvarschefen siger, at det i gamle dage var de dumme, der var regimentschefer, men i gamle dage var det jo således, at man havde regimenter, hvori der var mange folk, som kunne tale med soldaterne osv. I dag gør regimentscheferne et fantastisk stykke arbejde, men de har fem personer i staben, når de har flest. Er ministeren enig med mig i, at den centralisering, vi fik lavet, medfører, at regimentschefernes muligheder for at hjælpe soldaterne virkelig er blevet begrænsede, og vil ministeren arbejde for, at der bliver rettet op på det?

Kl. 13:29

Formanden:
Ministeren.

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Først og fremmest er jeg glad for hr. Jens Christian Lunds tilsagn om, at forsvaret skal have flere penge, så vi kan opstille og udfylde alle de mål, som hr. Jens Christian Lund har givet udtryk for i Folketingssalen, og så vil jeg sige omkring regimentscheferne, at de gør et kæmpe stykke arbejde. Regimentscheferne samler de pårørende før, under og efter udsendelsen og er et samlingspunkt. Det er sådan, at de pårørende også indbyrdes har et netværk, mens deres mand eller kone er udsendt, og de har stor glæde af hinanden.

Omkring centralisering er det sådan, at det var det rigtige, vi gjorde i forliget. Vi centraliserede, og det gjorde vi for at spare penge for bl.a. at kunne udsende nogle flere soldater og købe noget mere materiel. Men hr. Jens Christian Lund har ret i, at vi ikke ramte bullseye, og det betyder, at vi i øjeblikket kigger på, om der skal foretages nogle justeringer, at vi måske svinger pendulet lidt tilbage igen i forbindelse med nogle af de opgaver, som blev taget væk fra regimentschefen, eller nogle af de hjælpere, der blev taget væk, således at regimentscheferne får bedre og større muligheder for f.eks. at være behjælpelige i forbindelse med udsendelserne og med at løse nogle af de opgaver, som i dag ligger hos de centrale tjenester. Så det kan jeg give hr. Jens Christian Lund et tilsagn om, for det er et arbejde, der foregår lige i øjeblikket.

Kl. 13:29

rapport fra Dansk Institut for Militære Studier, der anfægtet værnepligten i forhold til det professionelle forsvar. Jeg synes, at der dér er grund til at pege på den folkelige betydning, som værnepligten har. Jeg kan ikke gøre det uden at mindes den opblæste student, der for 51 år siden blev indkaldt, først til Sandholmlejren og siden til 4 måneders rekrutskole i Sjælsmark for efterfølgende at overgå til Gothersgade og siden Sandholm; og hvordan den oplæste student dér blev banket sammen med halvanden hundrede soldater fra hele landet og havde umådelig godt af det; og hvordan det var et udtryk for, at den almindelige værnepligt jo var et folkeligt bånd af betydning, som netop tjente til at fortælle os, at vi hørte hjemme et historisk givet bestemt sted, som vi ikke skulle foragte.

Derfor vil jeg spørge ministeren: Er ministeren ikke enig med mig i, at den rent folkelige betydning af værnepligten i allerhøjeste grad er noget, vi skal være opmærksomme på og skal skatte, fordi den også er med til at gøre os til det folk, vi er, og som vi ønsker at være?

Kl. 13:32

Formanden:

Ministeren.

Kl. 13:32

Formanden:

Tak til hr. Jens Christian Lund. Så vil jeg sige, at det jo er helt legitimt at have en karriere som oberst og være medlem af det danske Folketing. Det var i det spanske parlament, Cortes, at der var en oberst, der skød op i loftet i parlamentet, og det er vi helst fri for. (*Jens Christian Lund (S): Det gør jeg ikke!*)

Kl. 13:30

Så er det hr. Søren Krarup som spørger.

Kl. 13:31

Spm. nr. US 14**Søren Krarup (DF):**

Jeg er lige blevet stillet et spørgsmål fra Ekstra Bladet om min soldatertid, og det svarer vistnok til det, alle mandlige folketingsmedlemmer, der har skullet udtale sig om deres soldatertid og dermed sige noget om værnepligten, har fået.

Jeg vil gerne tale lidt med forsvarsministeren om værnepligt, også fordi der er kommet en

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Jeg er fuldstændig enig med hr. Søren Krarup i, at værnepligten er værd at bevare. Jeg er en stærk tilhænger af værnepligten, og jeg kunne også fortælle lidt om mine egne oplevelser. Jeg havde vel rygrad som kogt spaghetti, inden jeg startede i forsvaret, og de fik da rettet det en lille smule op.

Jeg mener, at det sikrer den folkelige forankring hos forsvaret. Det sikrer, at alle unge mennesker, mænd fra alle sociale lag, kan risikere at komme ind og aftjene deres værnepligt. Det sikrer også, at det, der foregår inde bag hegnet, er i overensstemmelse med det, der foregår uden for hegnet. For værnepligten er jo med til at holde forsvaret på dydens smalle sti, så at sige, for når man har tvunget et antal mennesker ind som soldater, så er de også kritiske og stiller nogle krav. Det sikrer, at forsvaret er i overensstemmelse med det, der foregår udenfor.

Så jeg kan sige til hr. Søren Krarup, at jeg er en stærk fortaler for værnepligten, og jeg har ingen intentioner om at fjerne værnepligten. Den værnepligtsmodel, som vi har i dag, mener jeg – og det kom bl.a. til udtryk i sidste forsvarsforlig – var en måde at fremtidssikre værnepligten på.

Det vil også indgå som en vigtig del af de forligshandlinger, som starter her til foråret.

Kl. 13:33

Formanden:

Spørgeren.

Kl. 13:33

Søren Krarup (DF):

Når man selv har været soldat i 16 måneder, synes man jo ikke, at 4 måneders værnepligt er noget som helst at tale om. Men det er dog immer væk en værnepligt, og det vil sige, at det altså dermed er et folkeligt bånd, som man ikke skal foragte.

Men jeg vil også lige værdsætte værnepligt som den rekrutteringsbasis, der betyder, at danske soldater ikke bliver professionelle i dårlig forstand. Jeg var i 2004 eller 2005 i Irak og besøgte de danske soldater, og det slog mig, da jeg var dernede, hvilken status de havde blandt irakerne, i modsætning til, så vidt jeg kunne fornemme, de professionelle engelske soldater, som netop var professionelle. De danske havde en helt anderledes, jeg er lige ved at sige civil tilgang og derfor en evne til at omgås andre mennesker; jeg er lige ved at sige, at de havde en dannelse eller en opdragelse, som de engelske ikke havde. Det vil sige, at det, at der er en værnepligt, som danner basis for, at der kommer professionelle soldater, betyder, at det professionelle aldrig får den meget ubehagelige, jeg er lige ved at sige stupide karakter, som jeg fornemmede hos englænderne.

Er det ikke også noget af det, der i høj grad er grund til at sætte pris på?

Kl. 13:35

Formanden:

Ministeren.

Kl. 13:35

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Det er vigtigt for mig at sige, at vi jo har et fuldt ud professionelt dansk forsvar med et islet af værnepligt, og de unge mænd og kvinder, vi sender ud, er jo fuldt ud professionelle soldater. Vi udsender ikke værnepligtige.

Vi har ikke fastholdt værnepligten alene af hensyn til rekrutteringen, men jeg må medgive hr. Søren Krarup, at det jo er en vigtig basis for vores rekruttering, og det sikrer, at vi rekrutterer bredt i det danske samfund. For mange af de unge, som kommer ind som værnepligtige, vil hellere brække en arm på langs end gøre sig tanken om, at de skulle blive i forsvaret. Og efter nogle få måneder i forsvaret, kommer de til denne erkendelse: Jeg kunne faktisk godt tænke mig at

blive her, måske i en livstidsstilling, eller få en udsendelse, altså blive professionel i 1 eller 2 år.

Jeg mener, at det er en stor styrke, at vi har folk, jeg er lige ved at sige høj og lav og klog og dum i det danske forsvar, og at det ikke er én type mennesker, vi har. Vi har et bredt udsnit af den danske befolkning.

Kl. 13:36

Formanden:

Der er mulighed for et supplerende sidste spørgsmål.

Kl. 13:36

Søren Krarup (DF):

Nu var det jo i og for sig ikke et spørgsmål, jeg har villet stille, men jeg har villet drøfte et emne med forsvarsministeren, også fordi jeg har fuldstændig tillid til, at vi egentlig ser ens på det; gudskelov, for det er jo ikke kun noget specielt for os. Det er jo faktisk noget fælles for det aller meste af den danske befolkning, at man netop lægger vægt på og sætter pris på det, der ligger i værnepligten; i den folkelige samhørighed, den udtrykker. Og så er der samtidig altså også det, at man dermed skaber soldater, som har et niveau, som den kun professionelle hær ikke har.

Jeg kan glæde mig over, at ministeren – det kommer ikke bag på mig – udtrykker sig så folkeligt loyalt, som han gør, og dermed udtrykker lige præcis den forståelse, jeg synes jeg ville indføre i spørgsmålet, nemlig det, at det at være dansk soldat er, at man ved sig i tjeneste for andet end sin egen pengepung. Det er det, jeg fornemmer, der netop ligger i værnepligten, og dermed altså også i den hær, som forsvarsministeren heldigvis vil være talsmand for.

Kl. 13:37

Formanden:

Ministeren.

Kl. 13:37

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Jeg sagde til hr. Søren Krarup, at jeg deler hr. Søren Krarups synspunkter om værnepligten. De står i øvrigt også i grundloven. Jeg mener, at det er en af de få pligter, der er. Vi har utrolig mange rettigheder i Danmark, og vi har ikke så mange pligter. En af pligterne er for mændenes vedkommende værnepligten, og den bliver så tilbudt til kvinderne som værneretten.

Jeg vil også sige til hr. Søren Krarup, at netop værnepligtsmodellen og det, at man fortsætter, sikrer den brede rekruttering. Og de soldater, vi har udsendt, vil jeg også sige på mange måder adskiller sig fra andre landes soldater. Det er jo ikke alene forsvarets fortjeneste, men

skyldes den danske model; den måde, vi har vores børnehaver og vores folkeskole og andet på, gør jo de her mennesker til helstøbte mennesker, som er i stand til at virke som diplomater, men også som soldater, og de har et helhedssyn på den mission, de er ude i som soldater, som gør, at de danske soldater kan løse opgaven til og. Det er ikke bare noget, jeg siger som forsvarsminister, men det er også noget, jeg hører fra mine kollegaer. Og en del af det skyldes værnepligten.

Kl. 13:38

Formanden:

Tak til hr. Søren Krarup og tak til forsvarsministeren.

Hermed sluttede spørgetimen, og jeg skal her udsætte mødet til kl. 14.00.

Kl. 13:38

Mødet er udsat.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

2) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid).

Kl. 14:00

Udgåede spørgsmål**Formanden:**

Mødet er genoptaget.

Jeg kan oplyse, at de af hr. Peter Verner- sen (S) under nr. 7 og 8 opførte spørgsmål til ministeren for sundhed og forebyggelse (spørgsmål nr. S 228 og S 231) efter ønske fra spørgeren udgår til skriftlig besvarelse.

Jeg skal endvidere meddele, at de af hr. Flemming Møller Mortensen (S) under nr. 11 og 12 opførte spørgsmål til kulturministeren (spørgsmål nr. S 208 og S 210) udsættes til næste spørgetid.

Det første spørgsmål er til statsministeren af hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 14:01

Spm. nr. S 213

1) Til statsministeren af:

Morten Messerschmidt (DF):

Vil statsministeren efter sin heftige euroflirt med Socialistisk Folkeparti oplyse, hvornår og på

hvilken måde han agter at udskrive folkeafstemning om euroen?

Formanden:

Det er statsministeren, der starter med besvarelsen.

Kl. 14:01

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan oplyse, at det jo fremgår af regeringens program, at vi har til hensigt at lade befolkningen tage stilling til de danske EU-undtagelser i løbet af denne valgperiode, men der er ikke på nuværende tidspunkt truffet beslutning om hvornår og hvordan.

Kl. 14:01

Formanden:

Så er det hr. Morten Messerschmidt som spørger.

Kl. 14:01

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg har jo også ved flere lejligheder læst rege- ringsprogrammet og har konstateret, at det her afsnit indgår – i øvrigt imod mine og Dansk Folkepartis anbefaling:

Men det, der jo er særlig interessant og gør debatten særlig aktuel, er jo den flirt, tror jeg næsten man kan kalde det, som i hvert fald i sidste uge udspandt sig mellem Socialistisk Folkeparti og statsministeren. Statsministeren var ude med en meget åbenhjertig invitation – som jeg i øvrigt forstår er blevet gentaget i denne uge – som gik ud på, at når nu Socialistisk Folkeparti alligevel indtil videre har smidt så mange af deres holdninger over bord i denne samling, kunne de måske også komme med på, at man kunne skifte til euroen, så Socialistisk Folkeparti kunne komme med på statsministerens hold, som vil afskaffe kronen. Det er sådan, jeg forstår invitationen fra statsministeren.

Når nu man sender sådan nogle varme følelser ud til Socialistisk Folkeparti, ville det jo være meget naturligt måske så også at konkretisere, hvad det er for nogle planer, man helt aktuelt har, og hvornår statsministeren planlægger at danskerne skal til folkeafstemning – det skal vi jo heldigvis, det er i hvert fald en del af den sikkerhed, vi trods alt har.

Hvornår forestiller statsministeren sig at danskerne skal tage stilling til det spørgsmål? Det synes jeg egentlig at man som statsminister skylder at komme med et klart svar på, når man helt offentligt sender sådan nogle invitationer ud til forskellige partier på Christiansborg.

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:03

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det er korrekt, at jeg med stor interesse har lyttet til, hvad der er sagt fra SF's side vedrørende euroen. Og jeg kan også bekræfte, at det er min hensigt at undersøge nærmere sammen med SF, hvad der ligger i det, og om der eventuelt kunne skabes et grundlag for en bred politisk aftale bag et ønske om en folkeafstemning. Det er min opfattelse, at for at holde en folkeafstemning er det godt og rigtigt at have et bredt flertal bag ønsket. Og da jeg har forstået, at Dansk Folkeparti ikke er til rådighed, er mit blik faldet på SF.

Kl. 14:03

Formanden:

Det er hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 14:03

Morten Messerschmidt (DF):

Det vil jeg da ærlig talt håbe ikke gør sig gældende for ret mange andre anliggender, nemlig at det er sådan, at statsministeren mener, at man sådan kan udskifte Dansk Folkeparti med SF; det vil nok ikke gøre de næste 3 år særlig behagelige for statsministeren, tror jeg.

Kl. 14:03

Men det, som er interessant at kredse lidt om, er, hvad det er for en aftale, man skulle kunne indgå. Vi kan jo altså se, at euroen i øjeblikket er i regulær krise. De store lande i Euroland er ikke i stand til at overholde vækst- og stabilitetspagten, de har overtrådt reglen om, hvor meget gæld man må have. Vi har kunnet se, at der internt i eurozonen er store variationer i rentesatserne og i, hvordan de ser ud. Og vi har set, hvordan euroen er rutsjet ned over for dollaren. Vi har set, hvordan de store lande har gennemført enorme investeringsplaner for at redde deres respektive økonomier. Så kunne statsministeren ikke prøve at pege på, hvad det er, han mener at han og hr. Villy Søvndal sådan i forening vil kunne gøre for at redde den skrantede europæiske økonomi?

Kl. 14:04

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:04

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det er jo en ganske forkert fremstilling af tingene, når hr. Morten Messerschmidt forsøger at give indtryk af, at euroen er i problemer, og at det er en svag valuta. Tværtimod er euroen jo en meget, meget stærk, en meget stabil valuta. Og i

løbet af den periode, hvor vi nu har haft finansiel krise og økonomisk uro, har det jo netop vist sig, hvilke betydelige omkostninger det har for Danmark at stå uden for eurosamarbejdet. Det koster økonomisk, det koster politisk.

Økonomisk koster det, fordi renten i Danmark nu ligger ganske betydeligt over renten i eurolandene. Det er noget, som alle landets husejere og andre kommer til at mærke meget, meget kontant. Det er den økonomiske omkostning.

Den politiske omkostning er jo, at Danmark er sat uden for indflydelse. Eurolandene holder møder for at træffe vigtige og rigtige beslutninger, der påvirker Danmark, men vi er ikke med til at træffe de beslutninger. Det er en rigtig, rigtig dårlig varetagelse af danske interesser, og det er grunden til, at regeringen nu, som også tidligere, ønsker, at Danmark skal være med i euroen.

Kl. 14:05

Formanden:

Det er hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 14:05

Morten Messerschmidt (DF):

Diskussionen om, hvorvidt euroen er i krise eller i knibe, mener jeg da afklares klarest ved bare at se på de investeringsplaner, som de store lande har gennemført. Tyskland har lige gennemført en krisepakke, som formentlig overgår Marshallhjælpen; det er altså den største krisepakke, som man nogen sinde har gennemført. Det er jo ikke ligefrem et udtryk for, at alting er fryd og gammen og fungerer vældig godt inden for eurozonen.

Men det, der jo er interessant, er, at statsministeren dels ikke svarer på, hvad det er han og Villy Søvndal sådan i forening – hvis der overhovedet er noget at være enige om – mener, at man kan revolutionere eurosamarbejdet med, dels at statsministeren i forhold til sin rentefiksering overhovedet ikke forholder sig til, at der jo tilsvarende har været perioder, hvor den danske rente har været lavere end eurorenten. Betyder det så, at når den tid igen vil opstå engang i fremtiden, så skal vi igen tilbage til kronen og sådan veksle imellem, hvor vi kan få den bedste rentesats? Eller hvad er det præcis for en linje, statsministeren mener man skal følge, når han er så fokuseret på at få en lavere rente?

Kl. 14:06

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:07

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan jo af gode grunde ikke give hr. Morten Messerschmidt svar på, hvad en mulig politisk aftale med Socialistisk Folkeparti kunne indebære. Men vi har jo før set, at en bred kreds af politiske partier i Folketinget har stået bag betydningsfulde europapolitiske aftaler. Jeg synes, det er meget vigtigt, at der står et så bredt flertal som overhovedet muligt bag dansk europapolitik, også hvis man træffer en så vigtig beslutning som at holde en folkeafstemning.

Noget af det, der har været peget på fra SF's side, er, at der bør være mere gennemsigthed på de internationale kapitalmarkeder, bedre og fælles regler om kontrol og tilsyn, værn imod, at kapitalen søger i skattely osv. Helt ærligt, så er det ikke ting, der skræmmer mig; det er faktisk ting, som vi synes under alle omstændigheder kunne være nødvendige. Og kunne man finde nogle aftaler på sådan et grundlag, synes jeg det ville være fint. Jeg er jo ikke i stand til i dag at sige, om det kan lykkes, men når der opstår situationer, hvor der opstår åbninger, synes jeg, det er naturligt, at man politisk prøver at drage nytte af det, når det er i landets interesse.

Kl. 14:08

Formanden:

Ja tak. Så forstår jeg, at hr. Svend Auken ønsker at være medspørger her, og så er det her oppe fra talerstolen, det finder sted. Det havde været hjælpsomt, om vi havde vidst det lidt før, men det skal ikke afskære hr. Svend Auken for muligheden for at være medspørger.

Et spørgsmål til statsministeren, værsgo.

Kl. 14:08

Svend Auken (S):

Jeg er fuldstændig enig med statsministeren i, at euroen er en stærk valuta, og at det oplagt er i dansk interesse at være med i det økonomiske samarbejde. Det, der imidlertid underer mig, er, hvordan statsministeren har grebet den her sag an. Har det egentlig været særlig tilfredsstillende – for ret mange af os i hvert fald – at statsministeren ligesom uden at spille konkret ud har gjort det her til et spørgsmål om, hvad man kan blive enig med SF's hovedbestyrelse om? Ville det ikke have været fornuftigere at tale med de partier, man normalt taler med, og prøve i fællesskab at tilrettelægge en strategi og have et værdigt forløb, sådan at man kunne skabe den brede tilslutning, i stedet for at det bliver sådan et eller andet drillespil mellem statsministeren og Socialistisk Folkepartis formand?

Kl. 14:09

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:09

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg må fuldstændig afvise påstanden om, at der skulle være tale om et drillespil. Der er tale om en meget ansvarlig håndtering af en sag, hvor et parti giver nogle signaler, som jeg synes fortjener at blive afprøvet. Og jeg går ud fra, at hr. Svend Auken er klar over, at der jo har været et møde i kredsen af partier bag den europapolitiske aftale, hvor emnet også har været berørt. Jeg går ud fra, at hr. Svend Auken er orienteret om, at der foregår kontakter mellem partierne. Det bliver netop håndteret på en meget ansvarlig facon.

Kl. 14:09

Formanden:

Hr. Svend Auken for et sidste spørgsmål.

Kl. 14:09

Svend Auken (S):

Statsministeren ved udmærket godt, at jeg var med til det møde, men så vidt jeg er orienteret, gik statsministeren ud til medierne, *inden* vi havde det møde, *inden* vi havde talt om det. Det hele er blevet til, synes jeg, noget ualvorligt. Jeg er fuldstændig enig med statsministeren i, at vi skal have så bred en gruppe bag det her ønske som overhovedet muligt, og Socialistisk Folkeparti er selvfølgelig en vigtig spiller: De krav, de har formuleret, synes jeg er gennemført fornuftige og besindige.

Det, der bare virker overraskende på mig – og dette være sagt for at undgå gentagelser – er, at man ikke kører på den normale måde, taler med sine normale partnere, overvejer en strategi, gør det på en værdig måde, i stedet for at det i hvert fald i offentligheden bliver opfattet som et led i det indenrigspolitiske drillespil.

Kl. 14:10

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:10

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Hvis hr. Svend Auken er så bekymret over det, synes jeg, det er mærkeligt, at hr. Svend Auken selv bidrager til at give et sådant i øvrigt fuldstændig forkert billede ved i dag at diskutere en hel masse om proces i stedet for at forholde sig til indholdet. Jeg har det ønske, at partier, der fremfører nogle synspunkter, bliver taget seriøst, og at man på en ordentlig måde afprøver bæredygtigheden i det, de siger. Og så kan jeg

gå mindre op i, om hr. Svend Auken føler sig stødt over, at hr. Villy Søvndal i en periode måske forekommer mere interessant end hr. Svend Auken, men jeg synes ærlig talt, at det handler om sagens indhold.

Kl. 14:11

Formanden:

Ja tak. Og hermed sluttede det første spørgsmål til statsministeren.

Det næste spørgsmål er også til statsministeren af hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 14:11

Spm. nr. S 215

2) Til statsministeren af:

Morten Messerschmidt (DF):

Hvor langt agter statsministeren at gå for at imødekomme Socialistisk Folkepartis krav for at opnå en aftale om folkeafstemning om euroen, og på hvilken måde ser statsministeren det i dansk interesse at ændre »den nuværende euro«?

Formanden:

Statsministeren starter med at svare.

Kl. 14:11

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Svaret er jo det samme som før, nemlig at det er min opfattelse, at det ville tjene danske interesser at deltage i euroen. Økonomisk ville det være en fordel, fordi renten ville falde, og politisk ville det være en fordel, fordi Danmark ville øge sin indflydelse.

Men forudsætningen for, at det er forsvarligt og ansvarligt at holde en folkeafstemning om et så vigtigt spørgsmål, er, at der står et bredt flertal bag ønsket om en sådan folkeafstemning. Det er de muligheder, jeg gerne vil afsøge. Hvad de fører til, er der ikke nogen, der i dag kan vide noget om, og derfor er der heller ikke nogen, der i dag kan vide noget om, hvad en politisk aftale eventuelt ville indeholde.

Men der er ikke noget nyt i det. Regeringen har jo allerede for et år siden i regeringsprogrammet annonceret sit ønske om, at EU-forbeholdene bliver sat til folkeafstemning i løbet af denne valgperiode, og derfor er det jo helt i overensstemmelse med regeringsprogrammet at afsøge mulighederne, når de opstår.

Kl. 14:12

Formanden:

Så er det hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 14:12

Morten Messerschmidt (DF):

Det er jo interessant at høre, at der altså holdes en lang række møder om de her ting, og at statsministeren i øvrigt har valgt ikke at orientere sit parlamentariske grundlag videre om det andet end gennem pressen selvfølgelig. Det noterer man sig.

Men det, der jo er særlig interessant, er, at den person, som statsministeren så vælger at holde sine møder med, nemlig formanden for Socialistisk Folkeparti, jo netop meget klart har udtalt, at Socialistisk Folkeparti ikke kan støtte euroen i dens nuværende konstruktion. Det hænger måske meget godt sammen med, at man indtil for ganske nylig helt ville forkaste kapitalismen. De to ting kunne i hvert fald godt have en vis sammenhæng.

Det, der så er interessant at bemærke sig, er, at på trods af, at socialisterne ikke kan acceptere euroen i dens nuværende konstruktion, holder statsministeren alligevel møder med dem.

Derfor er det jo interessant at få at vide, hvor det så er statsministeren føler sig enig i, at euroens nuværende konstruktion er dårlig, for hvis statsministeren ikke kan se, at der er sådan nogle dårlige områder, så giver det jo ikke mening at holde møder om at finde dem og så gøre noget ved det.

Så kunne vi ikke få en uddybning af, hvad det er ministeren mener er dårligt ved euroen, og som skal laves om?

Kl. 14:13

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:13

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg mener helt klart, at euroen har vist sig som en god, stærk og stabil valuta, som det derfor vil tjene danske interesser at være med i.

Når et politisk parti, som hidtil har været imod euroen, går ind i en diskussion, hvor der i partiet er forskellige opfattelser, som der er i Socialistisk Folkeparti, men hvor der også er en meget nuanceret tilgang til det her, synes jeg, at det mest ansvarlige er at tage det alvorligt og afprøve, hvad der ligger af synspunkter hos Socialistisk Folkeparti, og om der er noget af det, SF siger, der i givet fald kunne imødekommes.

Det er alt, alt for tidligt at sige noget om det, men det ville være pligtforsømmelse ikke at afsøge de politiske muligheder, der er, når de opstår.

Formanden:

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 14:14

luta og for Danmarks vedkommende altså at være med i euroen.

Morten Messerschmidt (DF):

Nu kan der jo være forskellige opfattelser af ansvarlighed, det er indrømmet, men hvis vi skal tale ansvarlighed, må det eneste ansvarlige da være, at statsministeren nu klart melder ud, hvad planen for afviklingen af kronen er. Det er jo helt tydeligt, at statsministerens flirt med SF går i den retning.

Kl. 14:14

Det, jeg også pønser på, er at gøre Danmarks indflydelse i EU så stor som muligt, så vi kan være med til at præge dagsordenen, og det gør vi altså bedst ved at være med dér, hvor beslutningerne bliver truffet, og det kommer vi ved at være med i euroen. Det er alt det, hr. Morten Messerschmidt ikke vil forholde sig til.

Kl. 14:17

Formanden:

Så er det hr. Morten Messerschmidt for et sidste kort spørgsmål.

Kl. 14:17

Og i stedet for at så tvivl om, hvorvidt man vil eller kan ændre dele af euroen, eller hvorvidt man i virkeligheden bare helt kynisk vil udnytte en midlertidig krise på finans- og boligmarkederne til at presse sin vision om at få afskaffet kronen hurtigst muligt igennem, synes jeg faktisk, at al ansvarlighed tilsiger, at statsministeren er meget mere åbenmundet. Man mindes næsten en tidligere statsminister, som blev beskyldt for at have uld i mund, men jeg håber ikke, at det er i den retning, statsministeren bevæger sig i det her spørgsmål.

Jeg synes, det ville være i orden, hvis statsministeren sagde, at han sigtede til, at kronen kan være afskaffet inden for, skal vi sige 2 eller 3 måneder eller ½ år, eller hvad det nu er, statsministeren går og pønser på.

Kl. 14:15

Morten Messerschmidt (DF):

En stærk valuta, en stærk økonomi, siger statsministeren, men er det udtryk for en stærk og stabil valuta, når medlemslandene inden for euroen har været tvunget til at gennemføre milliardstore – i euro – retningsplaner for at komme ud af den krise, som vi befinder os i nu?

Er det udtryk for stabilitet, at euroen rutsjer ned i forhold til dollaren og andre internationale valutaer? Er det udtryk for stabilitet og tryghed, at der internt i euroen er forskellige renter på enslydende fordringer, altså at obligationsrenterne simpelt hen varierer på enslydende fordringer internt i eurozonen? Er det et sundheds tegn eller et sygdoms tegn?

Det er da entydigt et sygdoms tegn, netop fordi euroen slås med ekstremt store interne vanskeligheder: Arbejdsløsheden er kanonhøj i Sydeuropa, væksten er nærmest ikkeeksisterende, inflationen er ude af kontrol i store dele af området. Betragter statsministeren virkelig det som en attraktiv klub for en så veldrevet og sund økonomi, som den danske er?

Kl. 14:18

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:15

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan fortælle hr. Morten Messerschmidt, hvad det er, jeg pønser på. Jeg pønser på, at den danske befolkning skal have størst mulig gavn og glæde af den økonomiske politik, der bliver ført. Og det er efter min opfattelse økonomisk til ulempe for almindelige danskere, at Danmark står uden for euroen, og det er det, hr. Morten Messerschmidt ikke vil forholde sig til.

Kendsgernerne er, at det i en økonomisk urolig tid som den, vi befinder os i, bliver meget synligt, hvad omkostningerne ved at stå uden for euroen er for Danmark. Vi kan jo se det ved, at Nationalbanken nu er nødt til at holde en rente, der i hvert fald ligger 1¾ pct. over, hvad den ligger på i eurolandene. Det er virkelig noget, der dagligt kontant kommer til at betyde noget for bl.a. boligejerne.

Det er det, jeg pønser på: at sikre en ansvarlig økonomisk politik bl.a. ved at have en stabil va-

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:18

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Euroen har under denne finansielle krise vist sig at være en særdeles stabil valuta, og det, der sker under økonomisk uro, er jo, at kapitalen forsvinder fra de små valutaer over i de større og mere sikre som f.eks. euroen. Det er derfor, Danmark betaler en høj pris i øjeblikket.

Så siger hr. Morten Messerschmidt, at eurolandene har gennemført milliardstore planer for at stabilisere finansmarkederne – ja, det er rigtigt, men det har landene uden for eurozonen sandelig også gjort. Det startede jo med USA, der jo i den grad kan siges at være uden for

euroen. Storbritannien, der står uden for euroen, har gjort det samme, Danmark har gjort det samme, Sverige har gjort det samme – alt sammen for at sikre tilstrækkelig med penge og likviditet på finansmarkederne.

Det har ikke noget at gøre med, om man er med i eller uden for euroen, men det, Danmark kan mærke i øjeblikket, er, at Nationalbanken på grund af presset på kronen og for at forsvare den faste kronekurs har været nødt til at sætte renten i vejret. Det er prisen for at stå uden for euroen, og det er jo det, hr. Morten Messerschmidt burde forholde sig til.

Kl. 14:19

Formanden:

Tak til hr. Morten Messerschmidt.

Hermed er spørgsmål 2 besvaret, og det betyder, at vi kommer til spørgsmål 3, der også er til statsministeren.

Kl. 14:19

Spm. nr. S 229

3) Til statsministeren af:

Carsten Hansen (S):

Vil statsministeren fortsat rejse rundt i Europa og promovere den danske flexicuritymodel, eller vil statsministeren – under hensyn til de forslag til forringelser, som regeringen har fremlagt i forhold til beskæring af dagpengeperioden m.v. – fremover anbefale forringelser af den danske model på sine mange rejser?

Formanden:

Det er hr. Carsten Hansen, der har stillet spørgsmålet, og statsministeren starter med at svare.

Jeg skal spørge, om der er medspørgere. Det er der ikke. Det er sådan, at vi har fået at vide, at der kunne være medspørgere, og det ville være rart at vide det, fordi vi har det princip, at hovedspørgeren får lov til at få det sidste spørgsmål, så for at yde den service til hovedspørgeren er det rart at vide, om der er en medspørgere.

Der er en medspørgere på vej. Så venter vi og ser, om det lykkes.

I hvert fald starter statsministeren med at svare.

Kl. 14:19

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg er meget enig med hr. Carsten Hansen i, at den berømte danske flexicuritymodel, altså kombinationen af fleksibilitet på arbejdsmarkedet og høj social sikkerhed, er værdifuld. Den skal vi værne om, og det gør regeringen.

Kl. 14:20

Formanden:

Så er det hr. Carsten Hansen.

Kl. 14:20

Carsten Hansen (S):

Når jeg spørger, er det, fordi statsministeren jo sagde på Venstres landsmøde i 2004, og jeg citerer:

En af grundene til, at vi har sådan et fleksibelt system, er, at det for danske arbejdsgivere er nemt at ansætte og afskedige medarbejdere. Sådan kan det kun være, fordi vi også har en høj grad af social sikkerhed. Citat slut.

Nu står vi med regeringens fremlagte dagpengeforslag i virkeligheden i en situation, hvor det kun er et flexsystem og ikke et securitysystem. Når statsministeren ifølge alle analyser, senest den 15. marts 2008, var så begejstret for topmødet i Bruxelles, var det jo, fordi EU officielt anbefalede den danske flexicurityarbejdsmarkedsmodel som et forbillede for modeller i alle lande. Men mener statsministeren, det er et forbillede for modeller i alle lande, når man kommer som en tyv om natten og forkorter dagpengeperioden til det halve, gør det sværere at blive optaget i en a-kasse, gør det sværere overhovedet at komme ind i den og i øvrigt forringer vilkårene generelt for danske lønmodtagere i en situation, hvor flere og flere bliver fyret under den finansielle krise?

Kl. 14:21

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:21

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan sige til hr. Carsten Hansen, at det, der har været regeringens hensigt, faktisk har været at få den danske flexicuritymodel til at fungere endnu bedre.

Kl. 14:21

Formanden:

Hr. Carsten Hansen.

Kl. 14:21

Carsten Hansen (S):

Det er jo interessant, at det vil fungere endnu bedre, når man forkorter dagpengeperioden til det halve, altså fra 4 til 2 år. Det er ifølge statsministerens opfattelse en god model for at få flexicuritymodellen til at fungere bedre.

Jeg tror, at ganske mange opfatter det her som et løftebrud. Statsministeren sagde jo, så vidt jeg husker i 2004, at omfattende reformer på området her ikke skal komme som en tyv om natten. Og hvad er det, der er sket? Forslaget var ikke

forberedt nogen steder, og det kom som en tyv om natten, fordi statsministeren manglede en afstemning om euroforbeholdet og derfor fremrykkede hele dagpengesagen.

Nu er det selvfølgelig faldet på gulvet, fordi man ikke turde, og fordi Dansk Folkeparti ikke turde være med, men jeg må da gå ud fra, at statsministeren mener, at de 16 forslag, der blev lagt frem, ville have været med til at forbedre flexicuritymodellen. Jeg skal bare have bekræftet, at statsministeren synes, det er en voldsom forbedring, og også have bekræftet, at fagbevægelsen var dybt uenig med statsministeren.

Kl. 14:22

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:22

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jo, men hr. Carsten Hansen er forhåbentlig opmærksom på, at regeringens forslag jo også gik ud på at fremrykke det tidspunkt, hvor folk får tilbudt et job. Det er da i høj grad med til at forbedre flexicuritymodellen at forhindre, at folk bliver låst fast i langvarig ledighed, men tværtimod kommer i gang på arbejdsmarkedet så hurtigt som overhovedet muligt.

Kl. 14:22

Formanden:

Ja tak. Så er der første medspørger, og det er hr. Morten Messerschmidt, og bagefter er det hr. Bjarne Laustsen som medspørger, før hr. Carsten Hansen får sidste spørgsmål. Hr. Morten Messerschmidt, værsgo.

Kl. 14:22

Morten Messerschmidt (DF):

Ja tak, formand. Jeg synes jo, det er et meget interessant tema, som bliver rejst her, om netop statsministerens promovning af flexicuritymodellen rundt omkring, særlig i EU, for det, vi har set det sidste års tid, er jo, at EU's forskellige instanser i den grad prøver på at ødelægge den model, vi normalt kender fra det danske arbejdsmarked. Jeg tænker selvfølgelig på den række af domme, der er faldet fra EF-Domstolen, hvor man går ind og underkender den aftalemodel, vi har i Danmark, hvor man altså mellem arbejdstagerne på den ene side og arbejdsgiverne på den anden side selv aftaler grundbetingelserne for, hvordan arbejdet skal udføres i forhold til løn og arbejdsmiljø osv.

Det ville være – synes jeg – meget befriende, om statsministeren her ville komme med en klar udmelding om, at han ikke synes, at der må her ske tvivl om den nordiske aftalemodel, fordi det

er en så integreret del af flexicuritymodellen, at vi i et eller andet omfang må have sat alle de domme, som EF-Domstolen afsiger, til side, så der i hvert fald ikke sås tvivl om den danske aftalemodel.

Kl. 14:23

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:23

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne bekræfte over for hr. Morten Messerschmidt, at den nordiske model, men lad os nu bare holde os til den danske flexicuritymodel, skal vi stå vagt om. Det er det ene.

Det andet er, at man selvfølgelig må rette sig efter de domme, der afsiges af EF-Domstolen. Der, hvor der så bliver en umiddelbar konflikt, må man så finde løsninger, og det har vi også gjort, således at vi kan bevare de meget værdifulde elementer, som er i den danske flexicuritymodel.

Kl. 14:24

Formanden:

Så er det hr. Morten Messerschmidt for det sidste korte spørgsmål.

Kl. 14:24

Morten Messerschmidt (DF):

Fremtiden vil jo vise, om de ændringer, man har valgt nu med udstationeringsdirektivet eller -loven, reelt vil have den effekt. Men vil statsministeren ikke godt indrømme, at der da er et stort problem i, at EF-Domstolen, når det gælder vores arbejdsmarkedspolitik, hvor vi i øvrigt ved vores indmeldelse i 1973 fik et klart løfte om, at EF-Domstolen eller EU generelt aldrig ville blande sig i noget sådant, så – på trods af de løfter – går ind og underkender helt centrale dele af overenskomsterne, helt centrale dele af hele vores system, som jo stammer tilbage fra 1899. Vil statsministeren i det mindste ikke indrømme, nu hvor han ikke vil tilsidesætte domme, at det er et problem, at EF-Domstolen også på dette område går ud over sine beføjelser og underkender de løfter og hensigter, som vi oprindeligt var blevet stillet i udsigt?

Kl. 14:25

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:25

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jamen jeg anerkender ikke, at EF-Domstolen går ud over sine beføjelser. Jeg vil tro, at hr. Morten Messerschmidt tænker på den såkaldte Laval-dom. Den har vi behandlet, der er i et godt sam-

arbejde med arbejdsmarkedets parter fundet en national løsning, som efter vores klare opfattelse er i overensstemmelse med EU-retten, og den bliver nu indført. På den måde kan vi stå vagt om den meget værdifulde danske flexicuritymodel.

Kl. 14:25

Formanden:

Så er det hr. Bjarne Laustsen som medspørger. To korte spørgsmål, værsgo.

Kl. 14:25

Bjarne Laustsen (S):

Tak. Der er jo tale om et løftebrud, når vi ved, at statsministeren gentagne gange har sagt, at man ikke rører dagpengene. Beskæftigelsesministeren har sagt, at hvis man sænker dagpengeperiodens længde, så svarer det til nøjagtig det samme, som statsministeren har givet en garanti om, nemlig at man ikke rører ved dagpengene.

Så vil jeg gerne spørge, om ikke statsministeren er enig i, at det, der er vigtigt, er rådigheden, at de ledige står til rådighed for anvist arbejde, og at der er meget skrappe sanktioner i vores dagpengesystem, hvis man ikke tager anvist arbejde. Er det ikke også korrekt, at det, det handler om, er en fremrykning af aktiveringen? Det er noget af det, der har virket. Det var noget, den tidligere SR-regering stod for, at man fik fremrykket aktiveringen i stedet for, at folk bare passivt skulle gå ledige. Og det tredje element i det handler om uddannelse, at man sørger for, at de, der går ledige, bruger ledighedsperioden til at uddanne sig i, og derfor er det jo fuldstændig vanvittigt, at man f.eks. skærer i muligheden for uddannelse, når folk er ledige, også når det drejer sig om folk i beskæftigelse, især for voksenlærlinge.

Kl. 14:26

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:26

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg er da enig med hr. Bjarne Laustsen i, at det må være en selvfølge, at når man modtager offentlige ydelser og i øvrigt er i stand til at klare et arbejde, så skal man stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Jeg er også enig med hr. Bjarne Laustsen i, at det at fremrykke tidspunktet for, hvornår man bliver aktiveret, er en god ting for at forebygge, at mennesker bliver låst fast i langvarig ledighed.

Kl. 14:27

Formanden:

Hr. Bjarne Laustsen, sidste korte spørgsmål.

Kl. 14:27

Bjarne Laustsen (S):

Det er jeg glad for at høre, men så er det også underligt, at man stadig væk arbejder på at fjerne dagpengene. Det var syv-otte punkter eller sådan noget, regeringen kom med, som jo bl.a. betød, at man ville gøre det sværere at få dagpenge, man ville gøre det lettere at falde ud og ryge over på kontanthjælp, så det var andre, f.eks. kommunerne, der måtte overtage forsørgelsen. Det er derfor, det er underligt, at man, samtidig med at der ikke er penge til voksenlærlingeordningen, ikke sørger for, at de, der i dag går arbejdsløse, får nogle af de uddannelser og de kompetencer, der skal bruges, hvor der er mangel på arbejdskraft, i stedet for at fokusere på at skære i dagpengeperiodens længde.

Så det, det kunne være interessant at høre, er, hvorfor man ikke opprioriterer de ting, man ved virker, når der kun er 800 ledige i Danmark, som har gået ledige i mere end 3 år. Hvorfor kigger man ikke på det? Der er jo langt mere at hente ved at fremrykke indsatsen og sørge for, at folk har en uddannelse, som matcher de ledige job, der nu er i dag og også vil være i fremtiden.

Kl. 14:28

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:28

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg er da enig med hr. Bjarne Laustsen i, at uddannelse, omskoling, opkvalificering er vigtige ting for at sikre, at der er fleksibilitet og mobilitet på arbejdsmarkedet. Jeg er fuldstændig enig. Men det er tankevækkende, at når vi kigger på, at vi har en rekordlav ledighed – vi er nede på 45.000 – så er der ifølge statistikken alligevel 10.000, som går ledige i mere end 2 år. Det må vi da kunne gøre bedre. Det er da en ulykke for dem menneskeligt, at de går ledige i så lang tid, og det er da et stort tab for samfundet, hvor man skrigger på arbejdskraft. Sygehuse, plejehjem, mange offentlige institutioner og private virksomheder mangler arbejdskraft. Så er det da ikke godt, at der er 10.000, som er arbejdsløse i mere end 2 år. Det skal vi da gøre noget ved og få dem i job.

Kl. 14:29

Formanden:

Så er det hr. Carsten Hansen for et sidste spørgsmål.

Kl. 14:29

Carsten Hansen (S):

Det sidste er jeg fuldstændig enig i. Men at man skulle forringe dagpengesystemet på den konto og halvere dagpengeperioden og gøre det meget sværere at komme ind i en a-kasse og sværere for unge at komme ind og få dimittendsats, og jeg skal komme efter dig, påvirker det ikke.

Er det ikke korrekt, vil jeg spørge statsministeren, at Finansministeriet har beregnet, at den umiddelbare effekt af de her forslag vil give 2.400 ekstra mennesker på arbejdsmarkedet i forhold til de arbejdsløse? Det er jo sygedagpenge og alt muligt andet, man skal tage sig af, og her har regeringen en meget lidt ambitiøs model med 4.000 ekstra ud af 150.000, der er på sygedagpenge hver dag. Var det ikke dér, man skulle tage fat?

Så det sidste spørgsmål i denne omgang:

Statsministeren mener, at de 16 fremlagte forslag om en halvering af dagpengeperioden, og at det bliver sværere at komme ind i og ud af en a-kasse osv., er en klar forbedring af flexicuritymodellen, og det skal jeg bare lige have konstateret at statsministeren er enig med sig selv i.

Kl. 14:29

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:29

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nej, for hr. Carsten Hansen giver jo en fuldstændig skæv fremstilling af regeringens forslag. Men bortset fra det er hr. Carsten Hansens spørgsmål jo en lille smule uaktuelt, fordi regeringen som bekendt har taget forslagene af bordet.

Kl. 14:30

Formanden:

Tak til hr. Carsten Hansen og øvrige medspørgere. Hermed sluttede spørgsmål 3.

Det fjerde spørgsmål er også til statsministeren af hr. Carsten Hansen.

Kl. 14:30

Spm. nr. S 232

4) Til statsministeren af:

Carsten Hansen (S):

Er statsministeren enig i beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksens udtalelser fra 2007: »Vi risikerer, at det går ud over vores flexicurity, hvor det er nemt at hyre og fyre, hvis vi reducerer dagpengene. I givet fald vil lønmodtagerne nemlig ved overenskomstforhandlingerne kræ-

ve længere opsigelser eller bedre godtgørelser ved fyringer« og »Vi rører ikke ved dagpengeperioden«?

Formanden:

Det er statsministeren, der starter med at svare.

Kl. 14:30

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan kun sige, at jeg er fuldstændig enig med hr. Carsten Hansen i, at flexicuritymodellen jo består i at finde den rigtige balance.

Kl. 14:30

Formanden:

Hr. Carsten Hansen, værsgo.

Kl. 14:30

Carsten Hansen (S):

Tak for det. Jeg har fuld respekt for, at man skal skifte en gang imellem i stolen, jeg havde bare ikke set det.

Når jeg stiller det her lidt retoriske spørgsmål, om statsministeren er enig med sin beskæftigelsesminister, er det, fordi alle ved, at beskæftigelsesministeren jo er statsministerens nære ven og ypperste rådgiver ud i de her spørgsmål, og han har jo også, ud over det, jeg har citeret i mit spørgsmål, sagt, at en afkortning af dagpengeperioden svarer til en nedsættelse af dagpengene og derfor falder inden for regeringens løfter om ikke at røre ved satserne. Det sagde han til Børsen den 8. december 2005.

Derfor vil jeg spørge: Hvorfor skal man nu til at begå løftebrud? Er det kontraktpolitikken, der endelig er død? Eller hvorfor gik man så langt i forhold til det her? Var det De Konservatives nye formand, fru Lene Espersen, der tvang statsministeren på banen?

Så i forhold til det sidste spørgsmål, jeg stillede, hvor statsministeren sagde, at forslagene nu var trukket: Mente regeringen ikke de 16 forslag, man havde fremlagt? Var det bare for at provokere fagbevægelsen eller os andre og begå løftebrud i forhold til befolkningen, at man fremlagde dem? Eller hvad var det egentlig, der var årsagen, når der var så få hænder i de forslag, man fremlagde?

Kl. 14:31

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Statsministeren.

Kl. 14:31

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Der var nu ganske mange hænder i det, regeringen fremlagde, og jeg vil gerne sige til hr. Carsten Hansen, at vores sigte faktisk er at få dagpengesystemet til at fungere i forhold til den

moderne virkelighed, som vi er i i dag, med et arbejdsmarked, hvor vi faktisk er nede på kun 45.000 arbejdsløse. I den situation er det jo et problem, som jeg også synes hr. Carsten Hansen burde forholde sig til, at tallene viser, at selv om vi mangler arbejdskraft overalt i det danske samfund, er der stadig væk 10.000, der går ledige i mere end 2 år. Kan vi ikke være enige om, at vi da bør gøre noget for at få dem i job, i stedet for at de går arbejdsløse i så lang tid, når der er så mange steder, man mangler arbejdskraft?

Kl. 14:32

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Carsten Hansen.

Kl. 14:32

Carsten Hansen (S):

Statsministerens besvarelse minder mig om en graffiti, jeg engang så på en vognport, hvor der stod, at Jesus er svaret, og hvor der så var en, der henover havde skrevet: Men hvad er spørgsmålet?

Vi er nemlig enige om udfordringerne. I en tid, hvor folk bliver fyret – regeringens egne prognoser viser, at vi kommer op på 88.000 arbejdsløse til næste år, og andre økonomer siger, at det bliver 120.000 – så er vi helt enige i udfordringen med at geare vores arbejdsmarkedssystem til, at de ledige kan blive uddannet mod jobåbninger, til, at vi skaffer mere arbejdskraft i forbindelse med seniorerne osv.

Men spørgsmålet er, om man behøver at begå løftebrud i forhold til alt det, man har sagt. Jeg står her med ikke mindre end 20 citater fra både statsministeren og beskæftigelsesministeren om, at man ikke rører ved dagpengeperioden, at man ikke vil skære ned på den osv.

Hvad var det, der begrundede, at man fremlagde den her reform, hvor man begår klokkeklart løftebrud?

Vi andre vil gerne medvirke til at fremskaffe flere hænder og også geare arbejdsmarkedssystemet, men det, der undrer mig, er, at statsministeren fraviger sin ellers så klokkeklare aftale med befolkningen om ikke at begå løftebrud.

Så det er jeg lidt interesseret i at vide.

Kl. 14:33

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Statsministeren.

Kl. 14:33

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Vi er ikke på nogen måde ude på at begå løftebrud. Det, vi er ude på, er at opfylde løftet om at skaffe mere arbejdskraft.

Det er, som om hr. Carsten Hansen overhovedet ikke vil forholde sig til det. Hr. Carsten Hansen har jo ikke peget på, hvad man så skal gøre for at skaffe arbejdskraft til f.eks. de sygehusafdelinger, hvor man står og mangler arbejdskraft, de plejehjem hvor man står og mangler arbejdskraft, de daginstitutioner, hvor man står og mangler arbejdskraft, eller de private virksomheder, hvor man står og mangler folk. Det er vi da nødt til at forholde os til.

Så siger hr. Carsten Hansen: Jamen det er slet ikke aktuelt mere, for nu må vi jo risikere fyringer og risikere, at arbejdsløsheden stiger osv.

Det, hr. Carsten Hansen ikke vil forholde sig til, er, at vi, når vi kigger på det over nogle år, kan se, at problemet er, at det er de store årgange, der går på pension og de små årgange, der kommer ind på arbejdsmarkedet. Derfor vil der, uanset om konjunkturerne går lidt op eller lidt ned, komme til at mangle arbejdskraft i de kommende år. Det er en fælles udfordring, og den har hr. Carsten Hansen ingen svar på.

Kl. 14:34

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Der er et par medspørgere. Først er det hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 14:34

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil gerne spørge statsministeren, hvilke initiativer man har taget over for de ledige, der ikke nødvendigvis har de kompetencer, som statsministeren taler om mangler i f.eks. sundhedssektoren. Hvilke initiativer er der på uddannelsessiden for at sørge for, at de matcher dem? For det er jo ærgerligt, at vi skal importere arbejdskraft med de rette kvalifikationer, når vi samtidig har ledige, der går og modtager dagpenge, passivt endda, fordi vi ikke kan sørge for at få dem uddannet, så de kan løfte de opgaver.

Vi ser i dag – og det er katastrofalt – at der er færre unge, der får en ungdomsuddannelse. Stik imod både regeringens og vores ønske om, at 95 pct. af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse, er der færre, der får det. Og vi er jo enige om, at de ledige skal tage arbejde, hvis der er noget, for det har vi jo nogle rådighedsregler der siger. Derfor er det helt uforståeligt, at man ikke kigger på aktivering og uddannelse og sørger for, at det er i orden, for hvis tilbuddet er der til de ledige om at tage et arbejde, så skal de da tage et arbejde, skal de ikke det?

Kl. 14:35

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Statsministeren.

Kl. 14:35

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Jo, jeg går ud fra, at vi er fuldstændig enige om, at man skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet for at modtage dagpenge. Og regeringen kigger netop også på både aktivering og på uddannelse.

Kl. 14:35

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 14:35

Bjarne Laustsen (S):
Jo, men jeg kan bare se, at det går den gale vej, fordi man sparer på de områder her. I stedet for at sætte ind med noget, er det eneste, man har i hovedet, at skære i dagpengeperiodens længde, selv om man har sagt det modsatte. Er det ikke korrekt, at der kun er 800 mennesker i Danmark, der har gået ledige i mere end 3 år? Det giver altså ikke særlig mange flere i arbejde, hvis man tog dagpengene fra dem, fordi man tror på det instrument. Altså, det virker ikke i virkelighedens verden. Det, der virker, er at sørge for, at de mennesker, der er ledige, får en uddannelse. Rådighedsreglerne siger jo, at de skal tage de job, der er ledige, men de funktioner, de kompetencer, de har, passer ikke til de ledige job. Så derfor ville det i den situation, hvor vi skal ud og afsøge markedet, være langt bedre at sørge for, at de fik en uddannelse, mens de gik ledige.

Jeg forstår simpelt hen ikke, at regeringen fuldstændig har afsporet debatten ved udelukkende at tale om dagpengeperiodens længde. At gøre det lettere at falde ud af dagpengesystemet og sværere at få dagpenge er da et løftebrud, der vil noget, i stedet for at man gør noget konkret ved tingene.

Kl. 14:36

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Statsministeren.

Kl. 14:36

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Jeg vil godt lige minde om, hvem det egentlig er, der har afkortet dagpengeperioden mest i tidens løb. Lad mig minde om, at det var en socialdemokratisk regering, som i 1993 begrænsede dagpengeperioden til 7 år, hvor den før var nærmest uendelig. I 1995 blev dagpengeperioden forkortet til 5 år, også af en socialdemokratisk ledet regering. Og i 1998 blev dagpengeperioden forkortet til 4 år. Denne regering har hidtil ikke forkortet dagpengeperioden. Det var en socialdemokratisk regering, der gjorde det.

Kl. 14:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Leif Lahn Jensen som medspørger.

Kl. 14:37

Leif Lahn Jensen (S):

Tak for det. Nu er jeg jo så heldig, at jeg stadig kommer ud til de mennesker, det her berører. Det er mine tidligere kolleger, og det er jo dejligt at komme ud og høre, hvad de siger, og hvad de egentlig er i tvivl om. De spørger mig hele tiden, hvad der sker herinde, og de er også meget i tvivl om fremtiden, når det gælder deres dagpenge, om deres sikkerhed og deres tryghed. Det er noget, som virkelig betyder noget for dem.

Mine tidligere kolleger har hørt, at regeringen ikke ville røre ved dagpengeperioden, og de har sagt til mig, at de sådan set stolede på regeringen. Nu har regeringen så forsøgt noget andet end det, regeringen sagde dengang, og kan statsministeren ikke godt forstå, at de her almindelige mennesker, som arbejder derude til daglig, er fuldstændig forvirrede?

Kl. 14:38

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Statsministeren.

Kl. 14:38

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Nej, for regeringens plan har jo netop været at fremrykke det tidspunkt, hvor folk får tilbudt et job. Det skyldes jo, at det er meget uheldigt for det danske samfund, at 10.000 personer går ledige i mere end 2 år i en situation, hvor vi har mangel på arbejdskraft, og derfor skylder vi de mennesker, at de kommer i job i stedet for at gå ledige, og vi skylder samfundet at få skabt noget produktion, i stedet for at folk hænger fast i passiv overførsel.

Kl. 14:38

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 14:38

Leif Lahn Jensen (S):

Jamen statsministeren skuffer mig egentlig ikke, for jeg fik faktisk ikke svar på det, jeg egentlig spurgte om. Det er lidt mere trygheden med hensyn til, hvad regeringen egentlig sagde.

Statsministeren brugte ordet tryghed utallige gange i åbningstalen – tryghed i alt. Så spørger de folk mig, om de kan være trygge ved regeringen, når den rent faktisk gør det modsatte af det, den siger, og det synes jeg da er en naturlig tankegang. Så spørger de også: Hvad kan vi forvente bliver det næste, som regeringen gør? Det sy-

nes jeg er et interessant spørgsmål, som jeg gerne vil aflevere til statsministeren.

Kl. 14:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Statsministeren.

Kl. 14:39

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Befolkningen kan, som i alle de 7 år vi nu har haft regeringsansvaret, trygt stole på det, vi siger før et valg. Det er det, vi står ved, og det er det, vi gennemfører efter et valg, og det, vi har sagt uafbrudt i nogle år; er, at vi altså har mangel på arbejdskraft, og at vi simpelt hen er nødt til at gøre noget ved det.

Lad mig minde om, at nu er vi helt nede på 45.000 arbejdsløse. Dengang Socialdemokraterne afkortede dagpengeperioden fra 7 til 5 år, var vi faktisk oppe på, at der var 354.000 arbejdsløse, og så kunne man da kalde det at skabe utryghed, at perioden blev afkortet i en situation, hvor så mange kunne blive berørt af det. Så blev dagpengeperioden forkortet til 4 år, og da var der 249.000 ledige, så man kunne da også kalde det at skabe utryghed ved at gøre det i en situation, hvor så mange blev berørt af det. Det, vi taler om nu, er jo, at vi har en mangel på arbejdskraft, som gør, at hvis vi anstrenger os lidt mere for at skaffe folk et tidligere jobtilbud, er der også en god chance for, at de kan bide sig fast på arbejdsmarkedet, og det er da tryghed.

Kl. 14:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Carsten Hansen.

Kl. 14:40

Carsten Hansen (S):

Vi må konstatere efter to spørgsmål og mange medspørgere, at statsministeren mener, at det var en forbedring af flexicuritymodellen, man lagde op til. Det er så det, statsministeren nu rejser rundt med: Man skal halvere dagpengeperioden og gøre det sværere at komme i en a-kasse og stå i en faglig forening i stedet for at få kontanthjælp. Det er det ene.

Det andet, vi kan konstatere, er, at statsministeren fremturer med, at vi skulle have forkortet dagpengeperioden helt alene. Vi havde de borgerlige partier med hver gang, vil jeg godt have lov til at sige for det første, og for det andet var der faktisk en trepartsaftale, da vi forkortede perioden fra 5 til 4 år. Men det, der var helt essentielt i vores modeller, var, at vi samtidig gjorde en voldsom stor uddannelsesindsats, og det er jo

ikke det, der er lagt op til i den model, finansministeren har lagt op til.

Det sidste, jeg skal spørge statsministeren om, inden vi slutter denne runde, er: Kan vi nu regne med, at der ikke kommer flere løftebrud? Kan vi regne med at få en garanti for, at statsministeren ikke genfremsætter det forslag, som just er taget af bordet, hvor man ville forkorte dagpengeperioden og gøre det meget sværere for unge at komme i en a-kasse og meget sværere at genoptjene retten til dagpenge?

Kl. 14:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Statsministeren.

Kl. 14:41

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Jeg er glad for, at hr. Carsten Hansen nu indrømmer, at det faktisk er Socialdemokraterne, der har skåret dagpengeperioden kraftigt ned i tidens løb. Det er en vigtig erkendelse, at det faktisk er Socialdemokraterne, der har afkortet dagpengeperioden ganske betragteligt over årene.

Det næste, jeg vil sige til hr. Carsten Hansen, er, at vi ikke har noget ønske om at gøre det besværligt for mennesker at forsikre sig i en a-kasse. Tværtimod synes vi faktisk, det er en god ting, at man er forsikret mod arbejdsløshed. Men vi skal også have systemet til at fungere til et arbejdsmarked, hvor der er mangel på arbejdskraft, og det er den modernisering, regeringen hele tiden arbejder på.

Kl. 14:42

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ja tak. Spørgsmålet er afsluttet, og det næste spørgsmål er stillet til ministeren for sundhed og forebyggelse af hr. Kamal Qureshi.

Kl. 14:42

Spm. nr. S 167

5) Til ministeren for sundhed og forebyggelse af:
Kamal Qureshi (SF):

Mener ministeren ikke, at den danske regering bør gøre langt mere for at nedbringe partikelforureningen langs stærkt trafikerede københavnske vejstrækninger som f.eks. Åboulevarden, når undersøgelser viser, at 100.000 københavnere har en overdødelighed på 50 pct., fordi de bor mindre end 50 m fra en stærkt trafikeret vej?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 14:42

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Spørgsmålet om nedbringelse af partikelforureningen langs stærkt trafikerede københavnske vejstrækninger hører ikke ind under mit ressortområde. Det hører derimod under miljøministeren. Jeg har derfor til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet bidrag fra Miljøministeriet.

Det er helt rigtigt, at beboere tæt på trafikerede veje har højere risiko for at blive ramt af effekterne fra trafikforurening, og de vil umiddelbart have størst gavn af, at forureningen mindskes. Luftforureningen skal ses i sin helhed. Det gør miljøministeren med sin samlede handlingsplan, der præsenteres i løbet af 2009. Et af fokusområderne er netop ren luft i byerne.

Regeringen har imidlertid allerede sat gang i en række initiativer, der skal skære toppen af forureningen, især i de befærdede områder i byerne. Et af initiativerne er indførelse af miljøzoner i København med krav om partikelfiltre på gamle lastbiler og busser, som trådte i kraft her den 1. september i år, og det bliver fulgt op af en miljøzone i Aalborg den 1. februar næste år og tilsvarende i Odense og Århus lidt senere. Det er et effektivt redskab til at sikre ren luft i de store byer. Staten giver op til 15.000 kr. i tilskud til partikelfiltre til lastbiler og busser, uanset om de kører i en miljøzone eller ej. Siden 2004 har regeringen afsat 60 mio. kr. til støtte til eftermontering af partikelfiltre. Regeringen arbejder på en stadig skærpelse af en EU-regulering for alle nye køretøjer, sådan at den samlede forurening mindskes i alle byer.

Senest har regeringen fået mandat fra Folketinget til at forhandle nye krav til tunge køretøjer, den såkaldte EURO VI-standard. Her vil vi have reduceret partikeludledningen med 66 pct. for alle tunge køretøjer i år 2020. Den her EURO VI-norm kommer til at stille krav både til størrelsen af partiklerne og til antallet, og på den måde bliver der stillet helt nye og skrappe krav til partikeludledning fra nye lastbiler. Fra omkring år 2013 forventes alle tunge køretøjer at være forsynet med partikelfiltre. Når de nye regler er slået fuldt igennem, vil hele bilparken være forsynet med filtre. Der vil fra 2012 blive stillet krav i forhold til udledning af partikler fra person- og varebiler. Om nogle år vil nye køretøjer således skulle leve op til meget skrappe krav om partikeludslip, og dermed skaber vi

markant bedre miljø for alle, uanset om man bor på landet eller i byerne.

Kl. 14:44

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Hr. Kamal Qureshi.

Kl. 14:45

Kamal Qureshi (SF):

Før vi går ind i diskussionen om miljøzonerne, vil jeg faktisk gerne prøve at trække nogle af de her problemstillinger op, som jeg i den grad synes er noget, der vedrører sundheden og sundheden for især københavnere, som er det, der er årsagen til det her konkrete spørgsmål, som jeg har stillet.

Vi ved, at der er ca. 3.400 for tidlige dødsfald på grund af forurening fra trafikken, vi ved, at der i Danmark er 2 millioner sygedage på grund af luftvejslidelser, også forårsaget af trafikken, vi ved, at der er lige i underkanten af 12.000 tilfælde af akut bronkitis hos børn, og vi ved, at der er cirka 100.000 astmaanfald årligt på grund af trafikforurening. Ministeren ved også, at på det her tidspunkt af året, hen ad efteråret, hvor det er lidt småkoldt og det er lidt fugtigt, ser vi især propfyldte børneafdelinger netop på grund af astmaanfald.

Vi ved også, at hvis man bor tæt på en stærkt trafikeret vej, hvilket faktisk gælder for 100.000 af københavnere; så har man 50 pct. overdødelighed i forhold til folk, som ikke bor tæt på en trafikeret vej. Så det er i allerhøjeste grad noget, som er sundhedsrelateret, og som jeg synes er væsentligt at vi tager fat i. Det, vi konstaterer, er, at de her tal jo ikke er nogle, som burde komme som en overraskelse for regeringen eller for sundhedsministeren. Det er jo sådan set nogle tal, som regeringen har kendt meget længe, men alligevel kan vi jo konstatere, at det er nogle tal, som fortsat er der, og som der ikke er blevet gjort forfærdelig meget ved.

Det, som ministeren stod og læste op af fra Miljøministeriets side, er sådan set nogle af de der ting, man har tænkt sig at gøre, eller noget, man har gjort for nylig. Det, vi kan konstatere, er, at der altså er 100.000 københavnere, som har 50 pct. øget overdødelighed på grund af trafikforureningen, som den her regering har kunnet gøre noget ved, men som regeringen ikke har gjort noget ved.

Kl. 14:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 14:46

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Det er da klart, at det er et miljøproblem, som i allerhøjeste grad er sundhedsrelateret på den måde, at bivirkningerne af miljøproblemerne relaterer sig til sundhed. Jeg kan ikke hverken afkræfte eller bekræfte de tal, som hr. Kamal Qureshi kommer med. Men det er rigtigt, at selvfølgelig bliver børn påvirket astmatiske, hvis de bor meget tæt på forurenede områder.

Men det er forkert af hr. Kamal Qureshi at komme og sige, at regeringen ingenting gør. Regeringen har jo netop gjort utrolig meget for at sætte nogle initiativer for at få partikeludledningen reduceret. Som jeg sagde, er der ofret ressourcer på at få gamle lastbiler og busser til at få partikelfiltre, og der bliver også stillet krav via EU om, at nye lastbilmotorer og busmotorer og sågar også personbilmotorer skal have partikelfiltre. Så vi gør jo en hel masse for, at udledningen ad åre kommer ned.

Kl. 14:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Kamal Qureshi.

Kl. 14:47

Kamal Qureshi (SF):

Jamen jeg synes bare, at problemet er, at regeringen alt, alt for længe har snakket og fortsat snakker og snakker om ting, de har tænkt sig at gøre, eller ting, de tror de vil gøre, eller ting, de for nylig har gjort, i stedet for, hvad der faktisk er behov for.

Kigger vi på trafikudviklingen, som det her problem i den grad relaterer sig til, hvilket sundhedsministeren også anfører, jamen så kan vi jo se af nogle tal, som jeg har fra Danmarks Statistik, og som faktisk er fra før benzinpriserne faldt, som de har gjort de sidste par uger, at realprisen for benyttelse af bil kun er steget 6 pct. siden år 2000, og det var nogenlunde deromkring regeringen kom til. Hvis man benytter sig af en bil, er det kun steget 4 pct., det er kun blevet 4 pct. dyrere at benytte sig af en bil, mens det i samme periode er blevet 25 pct. dyrere at køre i bus, og hvis man kører i bus og tog, er det blevet 30 pct. dyrere.

Sundhedsministeren taler om udvikling og om, hvad regeringen gør, men det, regeringen har gjort, er, at de har gjort det forholdsvis billige for folk at køre i bil end at køre i offentlige transportmidler; offentlig transport er faktisk steget omkring 25 pct. i den periode, regeringen har siddet ved magten.

Kl. 14:49

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 14:49

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jeg synes ikke, jeg kan genkende det billede, som hr. Kamal Qureshi kommer med, når han siger, at jeg kun oplyser om noget, regeringen har tænkt sig at gøre – som om det ligger i fremtiden. Jeg har jo netop redegjort for, hvad regeringen rent faktisk har gjort.

Men derudover kan jeg jo i den her sammenhæng ikke gøre for, at jeg er sundhedsminister, og at hr. Kamal Qureshis spørgsmål vedrører Transportministeriets ressort, Miljøministeriets ressort og Skatteministeriets ressort. Jeg kan oplyse om det svar, jeg har indhentet til det stillede spørgsmål fra Miljøministeriet: at en hel masse ting er sat i gang. Så derfor er præmissen forkert med hensyn til, at vi kun forklarer, hvad vi har tænkt os at gøre; vi har sat ting i gang, vi har lavet forpligtelser på, at man skal have partikelfiltre på sine gamle biler. Så der er sat utrolig mange ting i gang. Men jeg anerkender, at det set med en sundhedsministers øjne er problematisk, at der er nogle, der af miljømæssige årsager udvikler astmatiske forhold – bare som et eksempel. Det anerkender jeg, og det er min ressort. Men derudover vedrører alle de ting, som hr. Kamal Qureshi kommer ind på, andre ministres ressortområder, og jeg skal opfordre hr. Kamal Qureshi til at stille spørgsmålene til de pågældende ministre.

Kl. 14:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Ida Auken som medspørger.

Kl. 14:50

Ida Auken (SF):

Jeg synes, det her i høj grad vedrører sundhedsministeren. Vi har lige hørt OECD sige, at 1 million danskere lever med en uacceptabel luftkvalitet. Når jeg cykler her ind på arbejde hver dag, har jeg muterende blodceller i årerne. Det kan jeg ikke gøre noget som helst ved, det kan regeringen gøre noget ved. Det har de haft 8 år til, de har ikke gjort noget, men nu har de langt om længe lavet en miljøzone. Men hvordan er det lige det ser ud med den her miljøzone?

Jeg vil rigtig gerne høre, om sundhedsministeren kan garantere, at den her miljøzone kommer til at gøre noget ved de ting, som faktisk gør os syge, og som gør, at vi har 160.000 astmatilfælde hvert år. Vi har 2 millioner sygedage, så

det er helt vildt dyrt for Danmark, det her. Og så har vi bare i København 500 døde mennesker om året – 500 døde mennesker. De her tal stammer fra Folkesundhedsrapporten, så dem kan ministeren ikke rigtig løbe fra. 500 døde mennesker her ude på gaden! Hvis ministeren kunne forestille sig, at det var trafikuheld, vi havde herude, som var skyld i det – 500 døde mennesker. Det er virkelig voldsomt.

Kan ministeren garantere, at den her miljøzone, som er det eneste, der reelt gør noget ved trafikken, kommer til at virke på NO_x'er, på PM 10, på PM 0,5 og på PM 1?

Kl. 14:51

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 14:51

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jeg tror såmænd ikke, fru Ida Auken og jeg har modsatrettede interesser, i og med at vi ønsker, at danskerne skal have de sundeste vilkår, man kan leve under. Derfor ønsker jeg også, at danske børn og danske voksne kan cykle igennem København uden at skulle få nogle sygdomme, der er miljøforårsagede. Det ændrer alligevel ikke ved, at kernen i de spørgsmål, jeg her stilles, vedrører en anden minister. Derfor kan jeg jo ikke svare på, hvilke initiativer der er sat i gang ud over det, jeg har redegjort for, og som jeg har indhentet bidrag til fra miljøministeren. Hvis der er yderligere ting, man ønsker at vide, og som kommer fra Miljøministeriets ressort, må man enten spørge miljøministeren, eller også må man stille et skriftligt spørgsmål til mig, og så skal jeg gerne indhente yderligere information fra Miljøministeriet.

Kl. 14:52

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Ida Auken.

Kl. 14:52

Ida Auken (SF):

Så kan jeg hjælpe sundhedsministeren, for det er sådan, at der ikke stilles et eneste krav, der har noget med SCR-katalysatorer at gøre – undskyld, det er lidt teknisk, men det har med fjernelsen af NO_x'erne at gøre. Der bliver ikke stillet et eneste krav om at fjerne PM 10, de store partikler, der bl.a. kommer fra vejstøv, fra dæk osv. Derfor har Danmark bedt om udsættelse i EU.

Jeg synes, det her vedrører sundhedsministeren, fordi vi har 2 millioner sygedage, vi har 160.000 astmatilfælde – det er det absolut største sundhedsproblem relateret til forureningen i

Danmark – vi har 3.500 mennesker, der dør for tidligt. Sundhedsministeren kan ikke bare sige sådan her. Sagen er, at den her regering har været fuldstændig talentløs på det her område. Der er ikke blevet fjernet én partikel ud over dem, regeringen har indåndet, når den taler al sin sniksnak. Der er ikke sket noget som helst.

Jeg synes, at sundhedsministeren nu skal gå hjem og sikre sig, at miljøministeren laver de nødvendige tiltag, for vi har ikke fået andet end snak, der er ikke sket noget som helst. Vi har bedt om udsættelse i EU vedrørende PM 10 og NO_x, fordi vi ikke kan leve op til det. Det står skrevet på papir alle steder; man kan ikke komme uden om, at det er en totalt elendig indsats, der har været. Vil min sundhedsminister gå hjem og løfte sit ansvar og sørge for, at miljøministeren nu regulerer, så vi får bragt vores allerstørste sundhedsproblem relateret til forurening ned?

Kl. 14:53

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 14:53

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jeg kan bekræfte, at regeringen samarbejder som et kollegium, og det vil sige, at regeringen taler sammen om de problemstillinger, der er relevante for danskerne. Men når fru Ida Auken spørger mig, hvordan det går med miljøzonen, er det klart et spørgsmål inden for miljøministerens ressort, og derfor kan jeg ikke stå her under ministeransvar og sige, hvordan det går med miljøzonen. Det er ikke under min ressort.

Men det er rigtigt, som jeg også svarede hr. Kamal Qureshi, at alle de sygdomme, som forårsages af miljøforurening, er noget, der går lige ind i vores sundhedsvæsen. Og det interesserer mig utrolig meget at få det reduceret, lige så vel som det interesserer mig at få reduceret antallet af livsstilssygdomme, og derfor skal vi forebygge. Det interesserer mig utrolig meget. Men jeg kan naturligvis ikke svare for, hvad det er for nogle planer, man har i Miljøministeriet, og som ikke er omfattet af det spørgsmål, jeg blev stillet, for jeg har kun indhentet svar i Miljøministeriet på det spørgsmål, jeg fik.

Men det er jo klokkeklart forkert, når man siger, at vi ingenting har gjort, for vi har i hvert fald afsat utrolig mange penge til, at gamle biler og gamle busser kunne få partikelfiltre. Og hvis fru Ida Auken mener, at partikelfiltre ikke griber en eneste partikel, ja, så er der ikke sket noget,

men det tror jeg heller ikke fru Ida Auken mener, for partikelfiltrene griber nemlig NO_x 'erne, så derfor er der sket noget. Så det passer ikke.

Kl. 14:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Kamal Qureshi.

Kl. 14:54

Kamal Qureshi (SF):

Jeg synes jo, det er ærgerligt, at vi her endnu en gang i løbet af i dag har set minister efter minister undlade at svare på nogle spørgsmål eller slet ikke dukke op herinde, fordi de synes, at det altså ikke er deres område.

Her for nylig har vi lige hørt statsministeren stå og tale om, at Danmark mangler arbejdskraft, og at vi derfor skal gøre en stor indsats. Her har vi faktisk et problem, som giver 2 millioner sygedage om året. Det svarer nogenlunde til – tror jeg vi har regnet os frem til – 6.000 fuldtidssygemeldinger på årsbasis. Her er der faktisk noget, man kan gøre noget ved. Vi har i København blandt københavnere – mens regeringen har talt og siddet ved magten og først for ganske for nylig er begyndt at lave noget, som er for langsomt, som kommer for sent, og som er for dårligt og for lidt – oplevet en overdødelighed. Og vi har mere end 100.000 københavnere, som bor tæt på en trafikeret vej – bl.a. under tegnede, der med mine børn bor i nærheden af Åboulevarden, som er stærkt trafikeret, og hvor der er over 50 pct. overdødelighed.

Det synes jeg er stærkt problematisk. Og når nu ministeren siger, at der er gjort noget ved det, er det jo pudsigt, at der er nogle privatpersoner, der faktisk bor på den selv samme Åboulevard – nogle af mine naboer, som bor på den vej, som jeg selv bor på – og som i samarbejde med nogle miljøorganisationer har tænkt sig at stævne den danske regering, fordi den netop ikke lever op til EU-standarder for trafikforurening.

Så det er sådan set ikke korrekt, når ministeren her siger, at regeringen er i gang, og at regeringen gør en masse ting. Nej, det gør regeringen faktisk ikke. Og regeringen har i al, al for lang tid siddet og nølet og diskuteret de her ting og ikke villet gøre noget, og når den så endelig gør noget, er det faktisk ret sent, og det er ikke engang tilstrækkeligt i forhold til de standarder, som EU har lagt, og som Danmark bør følge.

Kl. 14:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 14:56

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Hr. Kamal Qureshis logik – at det, at nogle mennesker meddeler, at de agter at komme med et søgsmål, viser, at regeringen ingenting gør – er langt ude. Der er overhovedet ingen sammenhæng i de ting, som hr. Kamal Qureshi taler om. Lad os nu se, om der kommer en stævning, og lad os se, om de kan vinde den. Jeg fastholder, at regeringen gør en masse ting.

Men i øvrigt er jeg ikke uenig i, at den problemstilling, som hr. Kamal Qureshi beskriver, er meget interessant for en sundhedsminister og for regeringen. Men for at få et helt præcist svar på, hvad regeringen agter at gøre på det miljømæssige område og på det afgiftsmæssige område for at stimulere udbredelsen af miljørigtige biler og kollektiv trafik, bør spørgeren spørge miljøministeren, transportministeren og skatteministeren.

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja tak. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er også stillet til ministeren for sundhed og forebyggelse og er også af hr. Kamal Qureshi.

Kl. 14:57

Spm. nr. S 168

6) Til ministeren for sundhed og forebyggelse af:

Kamal Qureshi (SF):

Hvad vil ministeren gøre for at forhindre, at trafikforurening med småpartikler ved hovedfærdselsårer i København, der som bevist i den seneste forskning fra Københavns Universitet direkte kan føre til udvikling af astma hos københavnske småbørn, vil komme til at betyde en eksplosion i antallet af småbørn med astma?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 14:57

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jeg har bedt Sundhedsstyrelsen, og den hører under mit ressort, om at redegøre for sammenhængen mellem luftforurening og astma. Sundhedsstyrelsen har oplyst, at undersøgelser af såvel korttidseffekter som langtidseffekter af luftforurening har vist sammenhæng mellem luftvejssygdomme og dødelighed blandt voksne og spædbørn. Man har ligeledes fundet, at perso-

ner, der bor tæt på meget trafikerede veje, er særlig udsat for negative helbredseffekter, således at forureningskomponenter fra trafikken er væsentlige for både sygeligheden og for tidlig død. Når det drejer sig om børn, kan man konstatere, at nogle børn er mere følsomme end andre. Børn med kroniske lungesygdomme som f.eks. astma er således særlig følsomme, børn, der udsættes for indendørs luftforurening som f.eks. passiv rygning, er også mere følsomme for udendørs luftforurening.

Det må derfor anses for tilstrækkelig sikkert, at partikulær luftforurening ved at bo tæt på trafikerede veje forværrer astma og medfører øget forekomst af hoste og bronkitis. Det er imidlertid indtil videre uklart, om det at blive udsat for luftforurening fører til udvikling af astma, selv om en enkelt nyere undersøgelse kan tyde herpå.

Kun få studier har set på effekten af luftforurening hos småbørn. En ny dansk undersøgelse har fulgt 205 danske småbørn – det er altså børn i alderen 0-3 år – i en særlig risiko for at udvikle astma, fordi deres mødre har astma. Her fandt man, at trafikrelateret luftforurening i København kunne relateres til forekomst af luftvejssymptomer, altså en hvæsen hos børnene. Især var symptomerne fremtrædende i det første leveår. Undersøgelsen siger indtil videre kun noget om hvæsen og ikke noget om astma.

Det er Sundhedsstyrelsens konklusion, at børn med astma ligesom fostre, spædbørn og småbørn er særlig følsomme grupper, når det gælder det at blive udsat for luftforurening; herunder den trafikrelaterede luftforurening. Men der er på nuværende tidspunkt ikke tilstrækkeligt evidens for at sige, at det at blive udsat for luftforurening fører til udvikling af astma, selv om en enkelt nyere undersøgelse som sagt kunne tyde derpå.

Jeg har allerede i mit svar på spørgsmål S 167, det forrige, redegjort for regeringens indsats for at reducere luftforureningen i byerne.

Kl. 14:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Kamal Qureshi.

Kl. 14:59

Kamal Qureshi (SF):

Jeg er da glad for, at det her er ministerens ressortområde, så vi i hvert fald har det på plads.

Jeg synes faktisk, det er et ganske alvorligt problem, for det er jo 300.000 danskere, der lider af astma, hvoraf ca. 75.000 er børn. Vi ved også, som jeg nævnte før, at det er på det her tids-

punkt af året, hvor det er lidt køligt og fugtigt, at børn med astmatiske lidelser – ikke nødvendigvis har astma, men kan have astmatiske symptomer – får ganske alvorlige vejrtrækningsproblemer. Jeg tror faktisk, at hvis man kigger på de børn, der bor ved de tættrafikerede områder, så vil man se, at der er meget, meget klar sammenhæng mellem – det kan man i hvert fald konstatere ude på børneafdelinger – den forurening, som de udsættes for, og deres luftvejssymptomer. Vi ved også, at ca. 10 pct. af alle skolebørn får diagnosticeret astma, og at cirka en tredjedel af førskolebørnene har astmatiske symptomer. Så det er ganske, ganske mange børn, der oplever de her meget alvorlige problemer med luftvejslidelser, hvoraf en del af dem er relateret til trafikforurening.

Derfor synes jeg jo, at det er meget, meget afgørende, når der netop bliver lavet nogle luftanalyser fra Jagtvej og fra H.C. Andersens Boulevard, som viser, at der altså her er en partikelforurening, som efter et par dages pause giver børn hvæsende vejrtrækning, og den hvæsende vejrtrækning kan så udvikle sig til reel astma, altså astmatiske symptomer. Så er det jo en rigtig alvorlig problemstilling, og derfor er det da relevant at gå ind og kigge på, hvad vi gør, hvad regeringen gør for at få begrænset trafikken i byerne. Det, vi jo kan konstatere, er, at noget af det, regeringen har gjort, er, at de har gjort den offentlige transport dyrere. Jeg nævnte lige for ganske nylig nogle tal fra Danmarks Statistik, der viser, at det er blevet 25-30 pct. dyrere at tage bussen i den periode, regeringen har siddet ved magten, mens det i samme periode kun er blevet 4 pct. dyrere at tage bilen. Det vil sige, at det er billigere nu at tage bilen end at tage offentlig transport. Det er det, regeringen har gjort, nemlig at flytte folk fra den offentlige transport til de private biler, så forureningen kan øges i København.

Kl. 15:02

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:02

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Som jeg også var inde på ved det forrige spørgsmål, erkender jeg fuldt ud, at det er en sundhedsmæssig problemstilling, der kommer som følge af en luftforurening. Og problemerne skal selvfølgelig løses flerstrengt ved en mixtur af miljøzoner, ny teknologi, der skal begrænse gamle motorers udledning af partikler og de der

NO_x'er, hvilket regeringen også har sat midler af til, og at man kræver, at nye biler også får partikelfilter, og at fremtidige infrastrukturinvesteringer tilgodeser den grønne trafik, altså den kollektive trafik.

Det er i virkeligheden alt sammen noget, som vedrører andre ministerområder, men hvis man ikke gør noget på de ministerområder, ja, så sidder sundhedsministeren med problemet, for der er selvfølgelig sundhedsmæssige problemer i det, det erkender jeg fuldt ud, og derfor er det også relevant at diskutere, men problemerne løses uden om min ressort.

Så vil hr. Kamal Qureshi sikkert spørge: Jamen hvad har du tænkt dig at gøre ved det, hr. minister? Jeg har tænkt mig at sørge for, at vi som regeringskollektiv arbejder for at opfylde den mixture, jeg lige har nævnt.

Kl. 15:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Kamal Qureshi.

Kl. 15:03

Kamal Qureshi (SF):

Jeg er glad for at høre, at ministeren som minister i en fælles regering vil tage fat i det, for som sagt er problemerne jo ikke nogle, der kan afgrænses, fordi man siger, at det ikke er ens ressortområde; problemerne overlapper jo hinanden. Det er jo ministeren, der kommer til at sidde med problemerne, når børneafdelingerne efterår efter efterår bliver propfyldt med hvæsende børn, som har svært ved at trække vejret, fordi forureningen rammer dem.

Jeg vil da meget gerne bede ministeren om at erkende, at i en periode, hvor benzinpriserne faktisk var høje – det er de ikke længere, de er faktisk faldet ganske drastisk inden for de sidste par uger – er det faktisk blevet dyrere at køre med offentlig transport end at køre i bil. Kan ministeren ikke her erkende, at det faktisk er et problem, som også rammer ministerens ressortområde, nemlig sundhedsområdet? Og hvad vil ministerens regering gøre ved det problem?

Kl. 15:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:04

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jeg har ikke mere at tilføje, end at jeg anerkender, at de problemer, der forårsages af luftforurening, har deres virkning på mit område. Og jeg har i mine forrige svar redegjort for, hvad jeg

vil gøre ved det, og også for, hvad regeringen har gjort ved det.

Jeg kender ikke til, at den offentlige trafik skulle være blevet dyrere i sidste måned eller i månederne forud. Jeg kan ikke under ministeransvar stå og sige på en anden ministers vegne, at den offentlige trafik er blevet dyrere inden for de sidste par måneder. Det kan jeg ikke svare på.

Kl. 15:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Kamal Qureshi.

Kl. 15:05

Kamal Qureshi (SF):

Jeg sagde ikke, at den offentlige trafik var blevet dyrere inden for de sidste måneder. Jeg sagde, at den offentlige transport var blevet 25 pct. dyrere siden år 2000, og regeringen kom jo til i 2001, så det er sådan set i den periode, regeringen har haft ansvaret for, at priserne i den offentlige transport er steget langsomt og konstant, så det i dag er 25 pct. dyrere at tage en offentlig bus, end det var før. Der vil vi fra SF's side selvfølgelig gerne gøre det billigere at køre med den offentlige transport, sådan at man netop kan flytte folk fra bilerne og dermed nedbringe forureningen.

Tilsvarende har vi også fremsat et beslutningsforslag om netop en betalingsring, som man jo fra Københavns side meget, meget gerne vil indføre – ligesom man har gjort i Stockholm, ligesom man har gjort i London – som jo netop nedbringer trafikken i byerne, og som jo netop er med til at formindske forureningen, ret så drastisk faktisk, i de byer, der er tale om. Det vil regeringen jo ikke tillade Københavns Kommune at gøre, selv om Københavns Kommune faktisk gerne vil have en betalingsring netop i et forsøg på at begrænse trafikken ind til byen.

Ministeren siger, at regeringen gør noget. Ja, regeringen gør en masse; regeringen har gjort det billigere at køre i bil, regeringen har gjort det sværere for Københavns Kommune at begrænse trafikken ind til byen, og de tiltag, regeringen har gjort, er ikke tilstrækkelige til at stoppe den forurening, som rammer eksempelvis børn, sådan at de ender på børneafdelingerne med vejrtrækningsproblemer på grund af forureningen fra bilerne – det kan være på Jagtvej, det kan være på H.C. Andersens Boulevard, eller det kan være på Åboulevarden. Det er de problemer, som bl.a. 100.000 københavnere, som bor tæt ved de her veje, lider under. Og det, som jeg faktisk her på deres vegne prøver at spørge regeringen om, er: Hvad vil regeringen gøre for at

hjelpe dem – ud over de meget få tiltag, den har lovet her?

Kl. 15:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:06

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jamen det bliver en gentagelse. Det bliver en gentagelse af det, jeg har fortalt: Vi har stillet krav om, at gamle motorer skal have partikelfiltre, at nye motorer skal have partikelfiltre, at der skal være nye krav inden for EURO-normen – der har været en EURO III, en EURO IV, en EURO V – og nu skal vi stille krav i en EURO VI, som har noget med motorenes forbrændingsteknologi at gøre. Kommende infrastrukturplaner skal tilgodese den grønne trafik, altså den kollektive trafik. Det har jeg jo redegjort for, og jeg kan ikke supplere med yderligere. Men jeg erkender problemstillingen på sundhedsområdet.

Kl. 15:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ja tak. Spørgsmålet er afsluttet.

Spørgsmål 7 og spørgsmål 8 af hr. Jens Peter Vernersen er udgået til skriftlig besvarelse.

Kl. 15:07

Spm. nr. S 228

7) Til ministeren for sundhed og forebyggelse af:
Jens Peter Vernersen (S):

Vil ministeren oplyse, hvem der har ansvaret for en sagsbehandlingstid på over 14 måneder for godkendelse af den nye kræftmedicin Avastin, når medicinen allerede blev godkendt af Det Europæiske Lægemiddelagentur i august 2007?

(Spørgsmålet er udgået til skriftlig besvarelse).

Spm. nr. S 231

8) Til ministeren for sundhed og forebyggelse af:
Jens Peter Vernersen (S):

Finder ministeren ikke, at danske kræftpatienter skal have den bedste medicin, når medicinen kan forbedre overlevelsesmulighederne eller sikre en sygdomsfri overlevelsesperiode, og finder ministeren, at prisen pr. vundne leveår kan være for høj?

(Spørgsmålet er udgået til skriftlig besvarelse).

Kl. 15:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Derfor er det næste spørgsmål spm. nr. S 77 til beskæftigelsesministeren af hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:07

Spm. nr. S 77

9) Til beskæftigelsesministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

Er ministeren enig med de to arbejdsmarkedsordførere Knud Kristensen (KF) og Bent Bøgsted (DF), der optrådte på TV 2/Nord den 29. september 2008, hvori de kritiserede Aalborg Kommune for at fratage en ung mor hendes kontanthjælp, eller mener ministeren, at kommunen blot har fulgt loven?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Beskæftigelsesministeren.

Kl. 15:07

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

I TV 2/Nord den 29. september optrådte en familie, hvor konen i flere år har været syg og ikke har kunnet passe sine børn på fuld tid. Så mistede hun i juli måned sine sygedagpenge og kan ikke få kontanthjælp, fordi hendes mand tjener for meget. Hendes fagforening, som er 3F, mener, at et fleksjob ville være rigtigt for hende. Derfor har de klaget over kommunen, får vi at vide i tv-indslaget, men vi får ikke at vide, hvad de har klaget over, om de har klaget over ophør af sygedagpenge, om de har klaget over, at kommunen ikke anerkender konens lægeerklæringer, eller over, at hun ikke kan få kontanthjælp, eller over kommunens sygeopfølgning.

Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti arbejdsmarkedsordførere udtaler, at kommunens sagsbehandling ikke har været god nok, samt at kommunen bør anerkende speciallægenes afgørelse.

Jeg opfatter sådan set ikke den kritik som en kritik af, at Aalborg Kommune har frataget den unge mor hendes kontanthjælp. Som jeg ser det, kritiserer de kommunernes sygeopfølgning, og ud fra de foreliggende oplysninger er det vanskeligt for mig at forholde mig til den konkrete sag.

Kl. 15:09

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:09

Bjarne Laustsen (S):

Tak for besvarelsen. Det er altid svært at gå ind i en personsag, men det, der var overraskende for mig, var, at de to arbejdsmarkedsordførere så kontant sagde, at det var Aalborg Kommune, der havde fejlet. Det, jeg går efter, er at få ministeren til at komme med en udtalelse eller kommentere det, som den konservative ordfører, hr. Knud Kristensen, talte om. Og det var jo, at kommunen helt stopper, og den pågældende ingen forsørgelse har. Der er en række mekanismer i vores lovgivning, bl.a. sygedagpengeloven, som vi taler om her, som har en varighedsbegrænsning, og hvis man kommer ud over den, så stopper sygedagpengene. Og indtil et eventuelt fleksjob eller noget andet dukker op, opstår der et hul, hvor der ingen forsørgelse er.

Vi har i Socialdemokratiet stillet forslag om, at vi skal have en situation, hvor folk ikke falder ned mellem to stole, om jeg så må sige, men at de har en forsørgelse, indtil der er taget nye initiativer, indtil de er kommet i gang med noget andet. Og derfor er mit spørgsmål: Når de to arbejdsmarkedsordførere synes, det er for galt, at man kan komme i den situation, at man mister sin forsørgelse, er regeringen så enig i det synspunkt, at det kan ske, og at der er situationer, hvor en kommune bare stopper forsørgelsen, fordi den ikke har noget andet tilbud – det næste tilbud i rækken er måske ikke klar, eller der er simpelt hen bare problemer med hensyn til varighedsbegrænsningen?

Det, De Konservative siger, er, at der ikke skal være sådan et stop for dagpengene, og jeg vil selvfølgelig gerne spørge beskæftigelsesministeren, om han er enig i det.

Kl. 15:10

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:10

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg skal i den her sag minde om, at TV 2/Nord jo kun gav os den ene side af sagen. Derfor er det jo også muligt, at den socialdemokratiske ledede Aalborg Kommune har en ganske anden udlægning af sagen end den, der var fremme i TV 2/Nord. Hvis den socialdemokratiske ledede kommune Aalborg Kommune har en anden udlægning, så har spørgeren jo endnu en gang tydeliggjort, at det kan være u hensigtsmæssigt at føre politik på enkeltstager.

Men som jeg har forstået sagen, er kernen i historien ikke ægtefælleafhængigheden, men sygeopfølgningen. Og opfølgning af et sygeforløb skal være sådan, at folk ikke falder ud af systemet. Indsatsen skal sikre, at de syge bliver afklarede, og at kommunen finder ud af, hvad de kan, og giver dem nogle tilbud og muligheder, så de kan komme videre med deres liv.

Kl. 15:11

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:11

Bjarne Laustsen (S):

Uanset hvilken kommune man bor i, så har vi herinde i Folketinget sagt, at der er nogle bestemte regler, herunder sygedagpengeloven. Er det ikke korrekt, at den har en varighedsbegrænsning, og at der er op imod 10.000 mennesker, der hvert år bliver ramt af den? Og vi står i den situation, at der er 5.000 mennesker, der er i nøjagtig samme situation som den familie fra Egense, vi så i indslaget. De er i den situation, at forsørgelsen påhviler en anden, og at man simpelt hen tager de sygedagpenge, de har fået hidtil, af de nævnte grunde, som ministeren kommer med; det kan være det ene eller det andet eller det tredje. Men Aalborg Kommune eller en hvilken som helst anden kommune kan jo ikke gå ud over loven, for hvis de giver sygedagpenge ud over varighedsbegrænsningen, så er der jo ingen refusion. Så jeg går ud fra, at Aalborg Kommune, uanset om den er socialdemokratisk eller ej, overholder loven. Det skal alle kommuner gøre.

Det, der er problemet her, er, at vi i Folketinget har nogle regler – det har regeringen – der går på, at man simpelt hen stopper sygedagpengene, når der er gået 52 uger og de forlængelsesmuligheder, der er, er opbrugt, selv om folk ikke er raske, og det er jo det, hr. Bent Bøgsted siger er forkert.

Kl. 15:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:12

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Spørgsmål af den her type tvinger mig til at minde om, at Socialdemokraterne lige siden den første Stauningregering i 1924 har haft rig mulighed for at afskaffe ægtefælleafhængigheden i kontanthjælpssystemet. Det har man aldrig foreslået, og jeg gætter på, også selv om det drejer

sig om Socialdemokraterne, at det har baggrund i grundige overvejelser om fordele og ulemper.

Så kommer spørgeren her efter samfulde 84 folketingsår med sin enkeltsag og bebrejder mig, at der fortsat er ægtefælleafhængighed i kon-tanthjælpssystemet. Det må vist betegnes som ganske enestående.

Kl. 15:13

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:13

Bjarne Laustsen (S):

Jeg bebrejder ikke statsministeren eller beskæftigelsesministeren for den sags skyld noget som helst i forhold til spørgsmålet om ægtefælleafhængighed. Det, jeg siger her, er, at vi jo kan sørge for, at så lang tid folk er syge i Danmark, kan de få sygedagpenge.

Jeg vil gerne spørge, om ikke beskæftigelsesministeren er enig i det. Det er også det, hr. Bent Bøgsted giver udtryk for. Der ligger en special-lægeerklæring, men der er regler, der siger, at når borgeren er kommet så langt ud, er man nødt til at stoppe sygedagpengene. Derfor har det jo intet som helst med ægtefælleafhængighe-den at gøre, at man har stoppet sygedagpenge-ne.

Er ministeren ikke enig i, at det kunne være en god idé at kigge på sygedagpengeloven og sørge for, at der ikke opstår det hul? Så lang tid folk er syge, så skal de vel have sygedagpenge, er ministeren ikke enig i det?

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:14

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

For mig er det helt afgørende, at man hurtigt afklarer sygeforløb, og derfor har vi jo også regler i sygedagpengeloven for, hvordan man skal følge op på langvarige sygesager. Jeg går naturligvis ud fra, at kommunerne overholder de love, som Folketinget har vedtaget. Og jeg vil gerne igen sige, at vi jo kun kender den her sag fra TV 2/Nord, og vi vil jo også meget gerne på et tidspunkt høre, hvad Aalborg Kommune mener om sagen.

Kl. 15:15

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja tak. Spørgsmålet er sluttet.

Det næste spørgsmål er til beskæftigelsesmi-nisteren af hr. Bjarne Laustsen.

Spm. nr. S 217

Kl. 15:15

10) Til beskæftigelsesministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

Hvad er årsagen til, at der fortsat arbejdes på at forringe dagpengene, når regeringen gentagne gange har lovet ikke at skære i hverken dagpen-genes størrelse eller periodens længde og der-med begå århundredets løftebrud?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:15

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frede-rikken):

Som det sikkert er spørgeren bekendt, forhand-les der ikke længere om at modernisere dagpen-gesystemet. Men det skal ikke være nogen hem-melighed, at jeg synes, det er ærgerligt. Det er ærgerligt, at der ikke er flere partier, der ligesom regeringen føler sig forpligtet til at sikre en posi-tiv udvikling af det danske samfund. Ledighe-den er i dag historisk lav, lavere, end nogen hav-de forestillet sig muligt for blot få år siden.

Der mangler i dag hænder både i det private og i det offentlige, hænder, der er nødvendige, hvis vi fortsat vil udvikle vores velfærdssam-fund. Får vi ikke flere hænder ind på arbejds-markedet, vil det gå ud over væksten i de priva-te virksomheder og den service, som det offent-lige yder i dag til f.eks. ældre, børn og syge.

Regeringen holder, hvad den lover, og vi har lovet at gøre noget ved mangelen på arbejds-kraft, og derfor forsøger vi nu at indgå en aftale for at skaffe så mange hænder som muligt. Og jeg kan kun gentage, at jeg synes, det er ærger-ligt, at der ikke er flere partier, som er ansvarlige nok til at sætte ind der, hvor det virkelig batter.

Kl. 15:16

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:16

Bjarne Laustsen (S):

Jeg takker for svaret. Men svaret kan jo ikke bru-ges til noget – nu ved jeg ikke, hvor optaget be-skæftigelsesministeren var, men statsministeren har jo lige været nede og svare på lignende spørgsmål og sige, at de ikke er taget af bordet. Det vil sige, at man stadig væk arbejder på at begå løftebrud. Man har sagt to ting, og især be-skæftigelsesministeren har sagt: Vi rører ikke ved satserne, og vi rører heller ikke ved dagpen-geperiodens længde. Det er nøjagtig det samme.

En ting er, at man gerne vil have noget mere arbejdskraft og en fremrykning osv., men hvorfor kommer man så ikke med forslag til det? Noget andet er, hvorfor man ikke kommer med forslag til at sørge for, at de, der går ledige i en periode og ikke har de kompetencer, der efterspørges, får de kompetencer, som erhvervslivet efterspørger. Det er jo helt tudetosset, at vi importerer arbejdskraft, fordi vi ikke har givet de arbejdsløse de kompetencer, så de kan bruges i systemet. Det er vi kommet med forslag til. Vi kan f.eks. slet ikke forstå, at man sparer på voksenlærlingeordningen. Det er en ordning, der gør, at man løfter op nedefra i systemet, så de beskæftigede kan få en uddannelse. Det giver jo plads længere nede til ufaglærte.

Jeg kan simpelt hen ikke forstå, at man arbejder videre med ideen, når man så kontant har sagt til befolkningen, at man ikke rører ved dagpengeperiodens længde eller ved satserne.

Hvorfor tager man det så ikke helt af bordet? Hvorfor producerer man så adskillige forslag, der går i retning af både at gøre det sværere for unge at komme ind i dagpengesystemet, lettere at falde ud og sværere at genoptjene ret til en ny periode i dagpengesystemet? Det har alt sammen den konsekvens, at utrygheden bliver øget, og dernæst tror jeg ikke, der er ret mange mennesker at hente, altså mere arbejdskraft. Det, det handler om, er jo, at der er nogen til rådighed, at der er en fremrykning af indsatsen, og så at der er uddannelse, altså noget, der giver noget. Der er kun 800 mennesker, der på grund af ledighed har fået dagpenge i mere end 3 år. Det giver altså ikke ret meget at straffe dem, så de ryger ud af systemet. Det vil jo så være kommunen, der skal forsørge dem, hvis de ryger på kontanthjælp, hvis de i det hele taget kan få noget.

Kl. 15:18

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:18

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Regeringen holder, hvad den lover, og vi har lovet at gøre noget ved mangelen på arbejdskraft. Det er faktisk forudsætningen for, at vi kan opretholde det velfærd, vi har i det danske samfund. Derfor bad vi Arbejdsmarkedskommissionen om at komme med forslag til at øge arbejdsudbuddet, og kommissionen fik frie hænder, og regeringen sagde højt og tydeligt, at alt var i spil. Regeringen føler sig forpligtet til at sikre en

positiv udvikling af det danske samfund, og det er altså ikke et løftebrud at sikre fremtidens velfærd.

Konkret til hr. Bjarne Laustsen kan jeg sige, at hvis vi ser på situationen, er der 14.000 ledige, der har været ledige i mere end 2 år, og af disse 14.000 oplyser 10.000 i deres cv'er, at de har kvalifikationer til eller ønske om at arbejde på områder med mangel på arbejdskraft. Et tilskud på 10.000 personer ville være højst ønskværdigt f.eks. i ældreplejen, f.eks. i børnepasningen, og det er jo derfor, at vi er båret af ønsket om, at det er dansk arbejdskraft, der løser vores problemer i Danmark, så vi ikke skal importere arbejdskraft. Derfor: Jo mere hr. Bjarne Laustsen blokerer, desto mere bliver det så kun til udenlandsk rekruttering, og det ville ærgre mig, når jeg ved, at vi har mennesker i Danmark, der kan løse de her opgaver, at vi så skulle rende rundt og lede efter arbejdskraft alle mulige andre steder i verden.

Kl. 15:20

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:20

Bjarne Laustsen (S):

Sidst vi justerede på dagpengereglerne – det var ganske vist før ministerens tid herinde – var det gennem en trepartsaftale i 1998, som også både Venstre og Konservative støttede. Derfor er det jo en fælles aftale, og derfor er det også underligt, at man kommer ud med sådan nogle forslag, når der er en aftale om det. Men lad det nu være.

Er det ikke korrekt, at der i det forslag, der er fremsat, ikke er et eneste forslag om opkvalificering af de ledige – ikke ét. Samtidig ved vi, at pengene til voksenlærlingeordningen er brugt op, der kommer ikke flere ind. Det er jo helt fuldstændig uforståeligt, at arbejdsgivere, som gerne vil ansætte nogen, der ikke har en uddannelse, bliver forhindret i at give dem en uddannelse. I stedet for at øge utrygheden ville jeg synes, det var fint at sige til de ledige: Nu giver vi jer en uddannelse inden for det område, hvor der er mangel på arbejdskraft, for det er der behov for.

Hvorfor skulle man ikke kunne tage en 3-årig uddannelse, selv om man er blevet 55 år? Giv dem simpelt hen en uddannelse. Ofte er det jo folk, der ikke har trukket særlig meget på uddannelseskontoen, så jeg tror, det ville være en god investering.

Kl. 15:21
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
 Ministeren.

Kl. 15:21
Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Nu er jeg jo ikke klar over, hvor meget hr. Bjarne Laustsen følger med på arbejdsmarkedet, men når man har været ledig i 2 år, har man jo ret til opkvalificering af det, der er behov for, så jeg tror ikke, det lige er dér, vi har nogle mangler i vores system.

Men jeg kunne da godt tænke mig – for lige at sætte den her debat i relief – at forklare, hvornår man så har kigget på de her dagpengeperioder. Det gjorde man i 1993, hvor den blev begrænset til 7 år, og dengang syntes man, at det var vigtigt, for der var ledigheden på 354.000 mennesker. I 1995 blev dagpengeperioden forkortet til 5 år, ledighedsniveauet var på det tidspunkt på 249.000 mennesker. Og i 1998 – stadig under socialdemokratiske regeringer – blev den forkortet til 4 år, og der var ledighedsniveauet på 170.000 mennesker.

I dag står vi med 45.000 ledige, og der er mangel på arbejdskraft, og derfor synes jeg, at det er et moderne syn at kigge på, at vi kan skaffe de mennesker i arbejde, og derfor er det påkrævet med en modernisering af dagpengesystemet.

Kl. 15:22
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja tak. Hr. Leif Lahn Jensen som medspørger.

Kl. 15:22
Leif Lahn Jensen (S):

Tak for det. Når jeg hører ministeren, synes jeg, at der er nogle ting, der undrer mig, bl.a. hører jeg ministeren sige, at det er ærgerligt, at man ikke kan ændre dagpengene, for det ville man jo så gerne. Det er jo fint, at man har en politisk mening om, at man gerne vil det, men jeg synes, at det er knap så fint, når det ikke var det, man sagde i valgkampen.

Nu håber jeg ikke, ministeren begynder at komme med en masse tal igen, som ministeren gjorde til hr. Bjarne Laustsen, men jeg vil egentlig godt forholde mig til det her. Ministeren sagde også, at regeringen sagde, at den gerne vil se på reformer, men nævnte ikke rigtig noget om dagpengene. Ministeren siger, at det her ikke er løftebrud, men hvad kalder ministeren det så, når ministeren rent faktisk har sagt, at man ikke vil røre ved dagpengene?

Kl. 15:23
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
 Ministeren.

Kl. 15:23
Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

I lyset af at ledigheden er ekstremt lav i Danmark – jeg er ked af at genere Socialdemokraterne med tal og med kendsgerninger, for det er selvfølgelig sjovere bare at stå med noget bragesnak, men når man sidder i regering, har man altså ansvar for, at landet kommer til at køre – bad vi om, at man kunne konstatere følgende:

Fra 2007 til 2009 er der 9.000 flere, der forlader arbejdsmarkedet, end der kommer til, og i 2015 er der 66.000 flere, der forlader arbejdsmarkedet, end der kommer ind på arbejdsmarkedet. Og 2015 er ikke så frygtelig langt væk. Derfor er man jo nødt til at forholde sig til virkeligheden og sige: Hvordan sikrer vi så velfærden i det her samfund? Og når vi så kan konstatere, at der er ledige mennesker, der har kvalifikationer, og som har ønsker om at arbejde på områder, hvor der er mangel på arbejdskraft, jamen så ligger det da på den flade, at vi tager fat i den problemstilling, frem for at sige: Jamen så skal vi ud at finde nogle litauere eller polakker til den opgave.

Kl. 15:24
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 15:24
Leif Lahn Jensen (S):

Det virker lidt mærkeligt, når ministeren står og snakker om uddannelse, uddannelse og uddannelse og vi så også godt ved, at uddannelse er noget af det, der er blevet beskåret allermest af den her regering. Nogle af de tiltag, man gør, tager man rent faktisk også fra uddannelse til alle mulige andre ting. Det kan jeg så stå og diskutere med undervisningsministeren, som jeg gør indimellem, men jeg synes, at det er forkert at komme ind på de ting.

Så vil jeg også sige til beskæftigelsesministeren, at beskæftigelsesministeren ikke kom ind på ordet løftebrud, men jeg hørte ministeren sige, at vi har fået tal. De tal er så kommet efter valgkampen, og det vil sige, at regeringen så er blevet klogere, når det ikke er løftebrud – eller hvad?

Kl. 15:25
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
 Ministeren.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jamen jeg vil da gerne gentage det, for jeg synes sådan set også, det er et vigtigt budskab, at Socialdemokraterne ikke vil være med til at løse den her opgave. Det skal folk da vide.

Det, vi sagde, da vi nedsatte Arbejdsmarkedskommissionen, var, at alt var i spil. Kommissionen må se på, hvad vi kan gøre i Danmark for at løse den her opgave. Kommissionen er fremkommet med sine forslag, vi har fremlagt det til drøftelse, og vi kan desværre konstatere, at Socialdemokraterne er mere optaget af, hvordan de kan blokere for drøftelser om de her ting end af at gå ind og løse opgaven. Og det er jo så bare den sørgelige kendsgerning, vi står tilbage med, nemlig at Socialdemokraterne tror, at en sådan kortsigtet, taktisk fidus får de store problemer, Danmark har med at skaffe arbejdskraft, til bare at forsvinde.

Kl. 15:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:26

Bjarne Laustsen (S):

Vi har lige været vidne til noget eklatant sludder, for Socialdemokratiet er blevet smidt ud af forhandlingerne. Vi er mødt op, og vi er mødt op med konstruktive forslag til seniorordninger, hvor man kan få flere i arbejde og alle de her ting – dem kender vi alle sammen, det behøver vi ikke at bruge tiden på nu.

Så siger ministeren, at det at begå løftebrud er udtryk for et moderne syn. For at få vælgerne til at stemme på en, så går man først ud og siger, at man ikke vil røre ved dagpengene, hverken ved dagpengeperiodens længde eller dagpengesatserne. Så får man folk til at stemme på sig, og når man så sidder herinde, har man fået et moderne syn – det så er det, der hedder løftebrud. Det kan godt være, at ministeren synes, det var dumt af ham at sige det på det tidspunkt, men det står jo skrevet alle steder, og citaterne er fuldstændig tydelige og klare.

Dernæst synes jeg, at det er unfair her i dag i Folketingssalen at undsige den trepartsaftale, som man selv var en del af i 1998, hvor både Venstre og De Konservative selv var med til at udmønte bekendtgørelserne. Det hele var man med til, og det er den sidste aftale, der er lavet på det her område, og den har Venstre og De

Konservative selv været med til. Om man skal diskutere det i fremtiden? Det vil være fint nok med mig. Problemet er bare, at her har regeringen lovet ikke at gøre det, så derfor er det da interessant at få at vide, hvornår man tager det hele af bordet for ikke at begå et løftebrud.

Kl. 15:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:27

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det er da også meget interessant at få vide af hr. Bjarne Laustsen, at 1998 var året, hvor alting var løst for Socialdemokraterne, og at der siden da ikke er opstået nogen problemer. Det er da meget interessant, at hr. Bjarne Laustsen kan sige, at der siden 1998 ikke er sket noget. Vi andre må jo forholde os til virkeligheden. Dengang var arbejdsløsheden uendelig meget større, end den er i dag. Det er da en ting, vi må forholde os til. Og derfor er det der argument med, at det, som Nyrup lavede i 1998, var så helligt, at det holder vores levetid ud, noget vrøvl.

Kl. 15:28

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak. Spørgsmålet er afsluttet.

De to næste spørgsmål er stillet til kulturministeren af hr. Flemming Møller Mortensen. De er blevet udsat til næste spørgetid.

Kl. 15:28

Spm. nr. S 208

11) Til kulturministeren af:

Flemming Møller Mortensen (S):

Efterlever den aktuelle situation, for så vidt angår fribyordningen, ministerens opstillede succeskriterier og det positive signal, som Danmark gerne vil sende til forfulgte kulturarbejdere?

Skriftlig begrundelse

Elleve danske byer har tidligere udvist interesse for fribyordningen. Nu tegner ordningen til at blive en total fiasko, da kun én by opretholder sin interesse, nemlig Århus, og dette på betingelse af 50 pct. medfinansiering fra statens/Kulturministeriets side.

(Spørgsmålet er udsat til næste spørgetid).

Spm. nr. S 210

12) Til kulturministeren af:

Flemming Møller Mortensen (S):

Vil ministeren sikre dansk deltagelse i fribyordningen ved at sikre statslig medfinansiering, eller vil ministeren allerede nu konkludere, at ordningen er aflivet/skrinlagt i Danmark?

Skriftlig begrundelse

Kommunernes økonomi fremføres som det mest afgørende argument for alligevel ikke at ville deltage i fribyordningen, og en medfinansiering fra statens side fremføres som afgørende, såvel af økonomisk som motivationsmæssige grunde.

(Spørgsmålet er udsat til næste spørgetid).

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Så er det spørgsmål nr. S 220 til kulturministeren af hr. Leif Lahn Jensen.

Spm. nr. S 220

13) Til kulturministeren af:

Leif Lahn Jensen (S):

Hvad har ministeren tænkt sig at gøre ved det forhold, at op mod 60 pct. af de danske kommuners folkebiblioteker reelt får et fald i deres budgetter for 2009 sammenlignet med 2008?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Kulturministeren.

Kulturministeren (Carina Christensen):

Biblioteksloven fastlægger faktisk en ret klar arbejdsdeling mellem stat og kommuner på biblioteksområdet. Statens opgave at sikre et sammenhængende biblioteksvæsen, der fortsat udvikler sig i takt med tiden, og det er staten, der fastlægger de overordnede rammer for det biblioteksvæsen, vi har i Danmark. Ifølge loven er det imidlertid kommunernes opgave at drive og dermed finansiere driften af folkebibliotekerne. Derfor er det også en kommunal opgave at prioritere ressourcerne på området, naturligvis inden for bibliotekslovens rammer.

Det korte svar på hr. Leif Lahn Jensens spørgsmål om, hvad kulturministeren har tænkt

Kl. 15:28

sig at gøre ved et fald i nogle af kommunernes budgetter, er derfor, at det ligger inden for kommunernes beføjelser og altså ikke inden for mine beføjelser at fastlægge disse budgetter. Men jeg vil gerne, hvilket jeg også fornemmer ligger bag spørgsmålet, minde kommunerne om, at de løser nogle meget, meget vigtige opgaver på biblioteksområdet, og derfor kan det da også bekymre mig, hvis nogle kommuner ikke prioriterer opgaven tilstrækkelig højt.

Samtidig vil jeg også gerne understrege, at mit generelle indtryk er, at vi har et velfungerende biblioteksvæsen i Danmark, som er i fuld gang med at tilpasse sig udfordringerne i vidensamfundet. Jeg tror med andre ord, at rygterne om patientens død er noget overdrevne.

Men den gode nyhed i dag er, at vi nu har mulighed for at få det opklaret. Styrelsen for Bibliotek og Medier er nemlig netop ved at lægge sidste hånd på en rapport om folkebibliotekerne efter kommunalreformen. Når vi har den rapport i hus, vil den blive sendt over til Kulturudvalget, og det forventer jeg faktisk vil ske en af de nærmeste dage. Med den rapport i hånden får vi alle sammen et meget mere kvalificeret grundlag at diskutere folkebibliotekerne på. Så derfor ser jeg frem til at studere styrelsens analyse nærmere og til herefter at diskutere folkebibliotekernes meget vigtige rolle i vidensamfundet.

Kl. 15:30

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja tak. Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 15:30

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg glæder mig meget til den redegørelse, som ministeren snakker om. Men jeg forholder mig også lidt til det, der ligger nu. Jeg er klar over, at det er en kommunal opgave, men jeg mener også, at vi herinde har et ansvar, når vi snakker om bibliotekerne, og det mener jeg også ministeren har.

60 pct. af alle biblioteker skal skære i deres budgetter i 2009, og vi taler om ret store besparelser. 15 kommuner skal skære meget, 1 kommune skal skære 10 pct., og flere kommuner skal skære 8 pct. Det er ret meget for de her biblioteker, og det sker simpelt hen steder, hvor man har beskåret ret kraftigt før. Vi snakker om forringelser såsom kortere åbningstider, nedgang i personalet og færre materialeanskaffelser. Det er virkelig vigtige ting, ting, som betyder meget for borgerne og servicen til dem.

Ja, det er en kommunal opgave, men alligevel kunne jeg godt tænke mig at spørge ministeren,

når ministeren ligesom også kender de her tal: Er der ikke tale om store forringelser, og vil det ikke betyde en ringere service til borgerne?

Kl. 15:31

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:31

Kulturministeren (Carina Christensen):

Med hensyn til økonomien og det, der foregår ude i kommunerne, må jeg sige: Nu hører vi det her præsenteret, som om kommunerne skal skære, men det er jo kommunerne, der prioriterer deres egne budgetter og i givet fald også prioriterer, hvor mange penge de vil bruge på bibliotekerne. Der må jeg bare henvise til det kommunale selvstyre, og jeg tror sådan set også, Socialdemokraterne og dermed også ordføreren støtter det kommunale selvstyre.

Derudover vil jeg sige, at jeg faktisk synes, at der generelt er grund til at rose bibliotekerne for den nyudvikling og innovation, der sker på området i de her år. Nu kommer rapporten som sagt om ganske få dage, men jeg håber, at den vil vise os, at der rent faktisk sker rigtig meget derude.

Det er rigtigt, at der er nogle steder, hvor man ikke har mulighed for at bringe samlingen up to date, der er filiallukninger, men det behøver ikke nødvendigvis at være en dårlig ting, fordi man jo via teknologien i dag har andre muligheder. Bl.a. har man på internettet fået det, der hedder bibliotek.dk, hvor vi som borgere kan gå ind og bestille de bøger, vi vil have. Vi har altså ikke brug for at gå hen i den lokale filial, hvilket vi havde før i tiden. Så det behøver altså ikke at være negativt, at man gør tingene på en anden måde i dag.

Kl. 15:32

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 15:32

Leif Lahn Jensen (S):

Det får mig så til at komme videre til det næste, for ministeren nævnte også kommunalreformen, og ideen med kommunalreformen var jo egentlig at finde nogle effektiviseringsgevinster, der kunne hjælpe til en bedre service. Men efter den her kommunalreform er der altså blevet fjernet en del filialer, bogbusser er blevet fjernet, og man har mærket store besparelser på det her område.

Nu ved jeg godt, at vi så afventer den her redegørelse, som jeg desværre ikke var helt klar over var på vej – det burde jeg måske være, og

jeg glæder mig meget til at se den – men mener ministeren, at alle de her reaktioner, som vi nu ser, kan ses i lyset af den her kommunalreform? Mener ministeren, at det er nogle effektiviseringsgevinster, man har hentet? Og er det så ikke ved at være dét? Synes hun så ikke, vi skal komme med en melding herfra: Pas nu på, at I ikke gør det så meget, at det kører servicen fuldstændig ned?

Kl. 15:33

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Kulturministeren.

Kl. 15:33

Kulturministeren (Carina Christensen):

Jeg synes i hvert fald, at vi skal sende et fælles signal til kommunerne om, at det er et meget, meget vigtigt område, de forvalter her, og at vi selvfølgelig i fællesskab kan opfordre dem til at prioritere bibliotekerne rigtig højt, men det er i sidste ende dem, der skal sørge for at give det plads på deres egne budgetter.

Så vil jeg sige, at i stedet for at gætte en hel masse frem og tilbage om, hvordan det er gået med bibliotekerne efter kommunalreformen, synes jeg simpelt hen bare, vi skal konkludere, at nu kommer den her rapport inden for ganske få dage, og så har vi alle sammen mulighed for at blive meget, meget klogere på, hvordan det rent faktisk er gået, og så derudfra tage stilling til, om der skal sættes nye tiltag i værk.

Kl. 15:34

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 15:34

Leif Lahn Jensen (S):

Det undrer mig alligevel, at der er mange, der siger, de ikke rigtig ved, hvordan det er gået. Nu kommer jeg selv fra et udkantssområde; jeg har selv siddet som kommunalpolitiker og været med til at gøre nogle ting, for man har været tvunget til det på grund af den dårlige økonomi.

Ministeren siger også, at vi også får at vide nu, hvor mange filialer der er blevet lukket. Efter hvad jeg har hørt og set, er det 120 filialer rundtomkring. Jeg mener rent faktisk, at biblioteket er et godt eksempel på noget, som virkelig er med til at formidle kultur og løfte områder, som måske i forvejen ikke har for mange med højere uddannelse. De her områder kan virkelig blive vredet skæve nu, og det er en problematik, som ministeren også skal forholde sig til. Men det kan vi jo så selvfølgelig kigge på, når den her redegørelse kommer.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:34

Kulturministeren (Carina Christensen):
Jamen jeg er helt enig. Jeg synes, vi skal afvente redegørelsen og så se, hvad den fortæller os om, hvordan det rent faktisk er gået.

Kl. 15:34

For mig at se er der to store udfordringer for bibliotekerne i de her år: De skal sørge for hele tiden at udnytte den nye teknologi, udnytte de nye muligheder og sørge for, at vi har et innovativt og fremtidssikret biblioteksvæsen. Og så skal de også tage hensyn til udkantsområderne selvfølgelig.

Jeg er ikke sikker på, at svaret er at sikre, at der ligger en filial åben på hvert eneste gadehjørne i hele provinsen. Vi kan sammenligne det lidt med, hvad der sker på bankområdet, hvor vi jo alle sammen – flere af os i hvert fald – efterhånden bruger vores netbank og dermed ikke har behov for at gå ned til vores lokale filial, som man havde i gamle dage. Jeg tror, det er en udvikling, vi også vil se på biblioteksområdet, men heldigvis hjælper internettet os også her, fordi vi som borgere kan gå ind på nettet på www.bibliotek.dk og bestille de bøger over nettet, som vi jo før ville gå ned i den lokale filial og bestille.

Men lad os vende tilbage til det, når rapporten kommer.

Kl. 15:35

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ja tak. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er også stillet til kulturministeren og også af hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 15:35

Spm. nr. S 221

14) Til kulturministeren af:

Leif Lahn Jensen (S):

Hvordan vil ministeren sikre, at musikskolerne også er for almindelige børn, som ikke nødvendigvis har særlige talenter?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Kulturministeren.

Kl. 15:35

Kulturministeren (Carina Christensen):

Musikskolerne er for alle børn og unge på alle niveauer. Sådan har det altid været, og sådan vil det fortsat være; det er simpelt hen hele konceptet i musikskoleordningen. Det fremgår af musikloven, at kommunerne har pligt til at tilbyde

musikundervisning til børn og unge, og en tydeligere sikring af musikskolernes tilbud kan man vist dårlig tænke sig. Jeg mener derfor ikke, at der er behov for yderligere sikring af, at musikskolerne gør det, som de er sat i verden for at gøre, nemlig at tilbyde musikundervisning.

Kl. 15:36

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 15:36

Leif Lahn Jensen (S):

Mange af de ord, som ministeren siger, er jeg meget enig med hende i, nemlig at det her skal være med til at få børnene til at udtrykke sig på en anden måde, tænke kreativt. Musik kan nogle ting, som mange andre ting ikke kan. Det er jo også til for almindelige børn og ikke kun børn med talent. Tit og ofte er børn med sådan nogle talenter i forvejen gode til at udtrykke sig. Derfor er jeg egentlig glad for det svar.

Men ser ministeren det så ikke som et problem, når man også tænker på, at elevtallet på kun et år er faldet med 8.000 og der samtidig står 9.000 elever i kø?

Kl. 15:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:37

Kulturministeren (Carina Christensen):

Som jeg opfatter det, har vi nogle rigtig gode musikskoler her i landet. Jeg tror også, det er nogle musikskoler, som mange børn og unge er rigtig glade for at gå i. Jeg har også noteret mig, at antallet af elever er faldende i år. Det er ved at blive analyseret nu, hvad årsagen til det er, men jeg tror ikke, at man kan pege på en enkelt årsag til det; der er nok en række faktorer, man skal have set på. Det er vi i gang med at få belyst, og jeg er da helt enig i, at hvis der er noget, vi kan gøre for at vende udviklingen, så vi får flere elever, skal vi da gøre det. Men vi skal huske på, at der er rigtig mange børn og unge, der bruger vores musikskoler i dag, og som er rigtig, rigtig glade for dem. Heldigvis.

Kl. 15:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 15:37

Leif Lahn Jensen (S):

Nu har jeg selv været ude at snakke med nogle kommuner, også om musikskolerne, og stort set alle kommuner siger i dag, at de mangler penge. I 1998 fik alle de her musikskoler 19,03 pct. i refusion af staten. I 2008 er den beregnet til 13,60

pct. Jeg ved, at den har været et stykke oppe over 23 pct.

Er det en nedgang – de har procentsatser – som ministeren har forholdt sig til, og har ministeren tænkt sig at gøre et eller andet for at undgå, at det kommer længere ned? For det kan jo betyde meget f.eks. i den kommune, jeg selv kommer fra, hvor det kan være ret mange penge. Der kan det betyde meget, sådan bare lige at gå 5-10 pct. ned.

Kl. 15:38

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Kulturministeren.

Kl. 15:38

Kulturministeren (Carina Christensen):

Nu har jeg ikke kendskab til tallene i detaljer, så derfor vil jeg gerne vende tilbage med nogle præcise tal. Men jeg vil bare sige, at det er et område, som vi fra statens side prioriterer højt. Vi har også været inde og give nogle særlige puljer. Men igen, her er det kommunerne, der står for at finansiere og drive vores musikskoler. Det er dem, der skal sørge for at prioritere det i deres budgetter. Jeg håber selvfølgelig, at de altid vil vælge at prioritere musikskolerne ganske højt, men det er i sidste ende kommunalpolitikkerne, der skal bestemme det, og ikke mig som kulturminister.

Kl. 15:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 15:39

Leif Lahn Jensen (S):

Så kunne det være interessant at stille et skriftligt spørgsmål, og så har ministeren selvfølgelig også mulighed for at svare lidt mere i dybden på det.

I lovteksten om det her statstilskud til musikskolerne står der, at kommuner maksimalt – der står godt nok maksimalt – kan få 25 pct. af udgifterne til musikskolerne. Set i lyset af, at de får 13,6 pct. i dag, er ministeren så tilfreds med den der tekst: »maksimalt 25 pct.«?

Er det ikke sådan et lidt højt mål, når man ved, at de faktisk kun får det halve og måske er på vej længere ned? Har man tænkt sig at ændre det mål, eller har man tænkt sig at forbedre det?

Kl. 15:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:39

Kulturministeren (Carina Christensen):

Må jeg ikke foreslå, at hr. Leif Lahn Jensen sender de tal over, så jeg kan finde ud af, hvad der

er op og ned. Umiddelbart kan jeg ikke genkende tallene, som jeg hører dem, men jeg vil meget gerne have det formuleret som et klart og præcist skriftligt spørgsmål. Så skal jeg vende tilbage med de helt klare og præcise tal.

Kl. 15:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ja tak, spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er til velfærdsministeren af fru Line Barfod.

Kl. 15:40

Spm. nr. S 222

15) Til velfærdsministeren af:

Line Barfod (EL):

Hvad vil ministeren gøre for at sikre flere hændelser i den offentlige sektor, så de ansatte ikke bliver slidt ned, og så borgerne kan få en god service?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Velfærdsministeren er her ikke. Er der nogen, der har set velfærdsministeren? Det er jo helt uacceptabelt, at ministeren ikke er til stede, når der er spørgsmål her i salen. Det er vist ikke første gang, tror jeg.

O.k., jamen så bliver vi nødt til at afbryde mødet. Vi genoptager mødet i dag kl. 15.50, og så må vi se, om ministeren er kommet på det tidspunkt.

Kl. 15:40

Mødet er udsat.

Kl. 15:50

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Vi genoptager spørgetiden, og det er spørgsmål nr. 15 til velfærdsministeren af fru Line Barfod.

Velfærdsministeren, værsgo.

Kl. 15:50

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Ud over det, som regeringen allerede har gjort med kvalitetsreformen, hvor der er en række initiativer, kan man sige, at det store, vigtige initiativ jo er den arbejdsmarkedskommission, der netop er nedsat med det formål at komme med nogle forslag til, hvordan der mere varigt kan skaffes flere hænder i den offentlige sektor. Den kommer med sit udspil her i løbet af foråret, og regeringen vil selvfølgelig lytte til det. Det er sådan den mest håndfaste ramme for, hvordan vi

vil sikre flere hænder på arbejdsmarkedet, og derfor er det meget vigtigt også at vente på de udspil, der kommer fra Arbejdsmarkedskommissionen.

Kl. 15:51

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Line Barfod.

Kl. 15:51

Line Barfod (EL):

Arbejdsmarkedskommissionen ser jo på, hvordan man får flere mennesker på arbejdsmarkedet, den ser jo ikke på, hvordan vi får flere hænder i den offentlige sektor. Ministeren er mig bekendt øverste minister for kommunerne og regionerne og må derfor være den, der har ansvaret for, hvordan vi får flere hænder, så jeg vil da gerne høre, om det er en ambition for ministeren, at der skal være flere ansatte i den offentlige sektor, end der er nu, så vi altså kan få arbejdet fordelt på flere hænder, så de kan sætte tempoet ned. Det er de krav, som flere hundrede tusinde offentligt ansatte var i konflikt for i foråret, hvor det ene selvfølgelig var højere løn, og at de gerne ville have ligeløn, og det andet jo var flere hænder, fordi de gerne ville have tid til at gøre deres arbejde. Sygeplejerskerne vil gerne have tid til at kunne give ordentlig pleje og omsorg, ældrepersonalet vil gerne have tid til at tage sig ordentligt af de ældre, pædagogerne vil gerne have tid til at tage sig ordentligt af børnene, HK'erne vil gerne have tid til ordentligt at kunne gøre det arbejde, de skal tage sig af osv., så jeg vil gerne høre, om det er en ambition for ministeren, at vi skal have flere hænder i den offentlige sektor. Hvis det er det, hvad vil ministeren så gøre for det?

Kl. 15:52

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Velfærdsministeren.

Kl. 15:52

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Jamen det er jo regeringens ambition, at der skal være arbejdskraft til rådighed for de opgaver, der er i den offentlige sektor, men vi skriver ikke normeringer ind i lovgivningen. Det er jo en del af det kommunale selvstyre, at kommunerne løser de opgaver, der er, og de sørger for at ansætte tilstrækkeligt personale. Vi kan så bistå kommunerne ved at gøre en indsats for at nedbringe sygefraværet gennem kvalitetsreformen, sikre efteruddannelse og sikre bedre ledelse, hvilket også er en forudsætning for velfungerende arbejdspladser, der kan fastholde og tiltrække arbejdskraft. Hvordan de konkrete normeringer

er, og hvad det er, der skal til for at løse opgaven i overensstemmelse med loven, er jo op til kommunerne at vurdere.

Kl. 15:53

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Line Barfod.

Kl. 15:53

Line Barfod (EL):

Jo, men hvor mange man kan ansætte, afhænger i høj grad af de økonomiske rammer, og det er jo regeringen, der helt ned til de mindste decimaler fastlægger de økonomiske rammer for kommuner og regioner, og som i de senere år har dekretet, at der stort set ikke må være nogen vækst i det offentlige forbrug, på trods af at udgifterne stiger – både fordi lønninger og andre udgifter stiger, og fordi behovet stiger. Så det er jo regeringen, der sætter rammerne for, at man ikke har råd til at ansætte flere ude i kommunerne, på trods af at man har brug for det. Vi ser jo i flere og flere kommuner, at man skærer ned, så normeringerne bliver dårligere både i forhold til børn, i forhold til ældre osv.

Derfor vil jeg gerne spørge: Vil ministeren tage nogle konkrete initiativer, og mener ministeren, at vi faktisk har brug for flere hænder, så vi kommer væk fra, at folk bliver slidt op? Vi ser jo, at der hvert år er 10.000-15.000, der forlader arbejdsmarkedet, fordi de bliver slidt ned, i stedet for at vi lavede et arbejdsmarked, hvor man kunne holde til at være hele livet. Så er det en ambition for ministeren at skaffe flere hænder, så man kan sætte tempoet ned og få lov til at gøre sit arbejde? For det, folk i høj grad bliver slidt ned af, er ikke at kunne få lov til at gøre deres arbejde. Det gælder hjemmehjælpere, der må gå hjem, uden at de har haft tid til at give den ordentlige omsorg, som de kan se at de mennesker, de tager sig af, har brug for, eller sygeplejersker, der oplever, at der er mennesker, der ligger og dør uden at have nogen tid til at holde dem i hånden. Det bliver man altså ødelagt af. Vil ministeren gøre noget ved det?

Kl. 15:55

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Velfærdsministeren.

Kl. 15:55

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Nu fremgik det jo ikke, hvad fru Line Barfod forestillede sig. Men hvis spørgeren forestiller sig, at man skal skrive ind i loven, hvilke normeringer der skal være, så er jeg ikke enig i det. Vi bistår kommunerne gennem aftaler om, hvilken økonomi der skal til for at løse opgaverne, og

kommunerne har faktisk fået flere penge i realvækst år for år. Sådan er det også i år sammenlignet med sidste år. Så de har fået bedre rammer til at løse deres opgaver inden for.

OECD's undersøgelse på f.eks. dagtilbudsområdet viser jo også, at vi sammen med de andre nordiske lande ligger langt foran andre lande, når det gælder velfungerende dagsinstitutioner og også normeringerne for dem – langt foran. Hvis vi tager den graf, der er i OECD-undersøgelsen, og også læser, hvad der står i den, vil det fremgå, at vi har en kvalitet, der er lysår længere fremme end i andre lande. Den kvalitet skal vi selvfølgelig fastholde, og det er jo derfor, vi lavede en trepartsaftale med bl.a. de faglige organisationer på området. Når jeg snakker med dem, fremgår det, at de har været meget glade for de trepartsforhandlinger – også som et godt løft til kvaliteten og det at sikre, at man kan fastholde de medarbejdere, der er i institutionerne, og også få dem til at fungere bedre.

Kl. 15:56

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Line Barfod.

Kl. 15:56

Line Barfod (EL):

Jeg har ikke sagt et ord om, at man skal lave lovgivning om normeringer. Det kan jo være nødvendigt, hvis det er den eneste måde at tvinge regeringen til at sikre de nødvendige penge på, men det var ikke det, jeg foreslog. Det, jeg spurgte om, var, om ministeren har en ambition om, at der skal være flere hænder til at løfte opgaven. Det synes jeg må være rimelig enkelt for ministeren at svare på. Skal der flere hænder til at løfte opgaven, så vi kan få sat tempoet ned, så folk kan holde til at være på arbejdsmarkedet hele livet, og så de også synes, at de kan lave et ordentligt stykke arbejde?

Det afhænger jo i høj grad af de økonomiske rammer, som regeringen fastsætter, og som velfærdsministeren er den ansvarlige minister for. Det afhænger også af, om man giver penge til, at der kan laves seniorordninger, at der er mulighed for fleksjob, skånejob og alt det andet, der kan være med til at få flere fastholdt på arbejdsmarkedet. Så er det en ambition for ministeren, at der skal være flere hænder?

Kl. 15:57

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 15:57

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Jeg synes, det er en mærkelig måde at diskutere den offentlige sektor på. Altså, mener fru Line Barfod virkelig, at man år for år kan sige, at der skal være stadig flere ansatte? Vi ved jo, at en række forhold spiller ind, når man sammenligner institutioner. Det er hele den måde, man tilrettelægger arbejdet på, det er hele den måde, som en virksomhed bliver ledet på, og også de frihedsgrader, de ansatte har, som betyder utrolig meget for de ressourcer, der er på en arbejdsplads – og det gælder jo også i en offentlig institution.

Nu nævnte jeg OECD's tal for børnehaver, for daginstitutioner, og der kan man jo netop se, at vi ligger meget, meget højt. Så vi har jo også en opgave i på en ordentlig måde at udnytte de store ressourcer, der i forvejen er på området. Heldigvis kan vi jo også se, at forældrene er særdeles tilfredse med de børnehaver, de har, og borgerne med den ældrepleje, de får.

Kl. 15:58

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Det var slut på spørgsmål 15.

Det næste spørgsmål, spørgsmål 16, er også stillet til velfærdsministeren af fru Line Barfod.

Kl. 15:58

Spm. nr. S 225

16) Til velfærdsministeren af:

Line Barfod (EL):

Mener ministeren, at regeringen lever op til sine valgløfter om mere kvalitet i den offentlige sektor?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Velfærdsministeren.

Kl. 15:58

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Ja, det gør regeringen jo. Vi gav også en meget konkret beskrivelse af den kvalitetsreform, som vi gerne vil føre ud i livet, og der følger vi jo meget nøje med i, at de elementer i kvalitetsreformen, som netop skal sikre en høj kvalitet i den offentlige sektor, bliver ført ud i livet. Der er jo en række forskellige initiativer, der tilsammen, når den er gennemført, vil beløbe sig til 60 mia. kr. Og det valgløfte holder vi fast i som noget meget vigtigt.

Kl. 15:59

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Line Barfod.

Kl. 15:59

Line Barfod (EL):

Men det, vi kan se ude i kommunerne, er, at der faktisk bliver skåret ned. Der bliver skåret ned på børnehaverne, der bliver skåret ned på ældreplejen osv., og så synes jeg altså, det er utroligt at høre ministeren stå og sige, at det går rigtig godt med kvaliteten. Vi må have en meget, meget forskellig opfattelse af, hvad kvalitet er, hvis ministeren kan synes, det går godt, når der bliver færre voksne til at tage sig af børnene og der bliver færre i ældreplejen osv. Synes ministeren virkelig, at det er god kvalitet? Det synes jeg er mærkeligt.

Så undrer det mig, hvis ministeren slet ikke kan se, at hele den måde at styre på, som regeringen jo har lagt til grund, siden den kom til magten, og hvor det har været et klart ønske fra regeringens side at skære ned på det offentlige, ligesom har slået fejl. Det er altså tid til nytænkning. Med klimakrise, med finanskrise og med alle de fejlslagne reformer, regeringen selv har gennemført herhjemme, kan vi se, at hele den tankegang altså ikke går. Det betyder dårligere kvalitet, det betyder dårligere forhold for de ansatte og for borgerne, og det bliver også meget, meget dyrere, både økonomisk og i form af bureaukrati, end hvis man giver folk frihed og giver dem nogle ordentlige økonomiske rammer.

Så kunne ministeren ikke lige en gang til overveje, om hun virkelig mener, at det er udtryk for *bedre* kvalitet, at der nu er færre voksne til børnene og færre til at tage sig af de ældre?

Kl. 16:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Velfærdsministeren.

Kl. 16:00

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Vi kender jo ikke budgetterne for 2009 endnu. De er vedtaget, og de er ved at komme ind i ministeriet. Og meget tyder på, at den serviceramme, vi har aftalt med kommunerne, ikke engang er blevet udnyttet, altså at der er et råderum tilbage for kommunerne.

Så er jeg jo ikke ene om at synes, at den danske velfærdssektor grundlæggende er velfungerende; der er nogle meget høje tal for tilfredshed. Der er lige kommet en ny måling fra brugerne af ældreplejen, som jo viser en tårnhøj tilfredshed med de ydelser, man får. Den undersøgelse, der foreligger om daginstitutionerne, er lidt ældre, men der var jo også en meget høj tilfredshed. Det ansporer, at man hele tiden bliver målt på den måde, men man skal heller ikke

bare have det som det eneste mål. Men jeg synes alligevel, det er meget vigtigt at se, at 85-90 pct. er tilfredse med den ydelse, de får.

Kl. 16:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Line Barfod.

Kl. 16:02

Line Barfod (EL):

Selvfølger er de fleste da utrolig glade for de mennesker, de møder. Vi er glade for dem, der tager sig af vores børn. Vi synes, de knokler, og at de, på trods af de dårlige vilkår de har mange steder, gør en fantastisk indsats. De fleste ældre er utrolig glade for deres hjemmehjælpere, især hvis de har en fast hjemmehjælper, hvad de jo har nogle steder. De synes, at hjemmehjælperne virkelig gør meget, og de kan se, hvordan de pisser rundt.

Vi oplevede jo under konflikten i foråret, hvordan der var en kolossal opbakning i befolkningen til de offentligt ansattes krav om mere i løn og flere hænder, fordi man virkelig kan se, hvordan de knokler. Så selvfølgelig viser tilfredshedsundersøgelserne, at man er glad for de offentligt ansatte, man møder.

Det betyder jo ikke, at man er glad for de vilkår, der er. Det betyder jo ikke, at man ikke gerne ville have, at der var færre børn i børnehaven, så de voksne havde tid til at snakke med *alle* børnene og lege med dem. Det betyder jo ikke, at man ikke gerne ville have, at der var mere tid i ældreplejen, så man faktisk havde mulighed for at snakke med de ældre.

Så vil ministeren virkelig fastholde, at det er god kvalitet?

Kl. 16:03

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Velfærdsministeren.

Kl. 16:03

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Sammenligner man kvaliteten af den danske velfærdssektor med andre landes, jamen så ligger vi sådan på niveau med de andre nordiske lande, men bortset fra det ligger vi jo meget højt. Altså, så vidt jeg husker, er der knap nok andre lande – også i Norden, jeg kan ikke tallene helt præcis – der overhovedet har den form for hjemmehjælp til rengøring, vi har. Det er jo et meget specielt nordisk fænomen og også et meget dansk fænomen. Jeg har ikke læst op på tallene, men at det er en helt andet standard, man har i andre lande, foreligger der jo undersøgelser om. Ikke kun hjemmehjælpen, men også den pleje-

sektor, der er i Tyskland, er jo af en anden standard.

Så vi har i hvert fald nået et højt niveau, og det er selvfølgelig også meget vigtigt, at vi holder det niveau, og det er også det, som jeg arbejder på.

Kl. 16:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så har hr. Rasmus Prehn meldt sig som medspørger.

Kl. 16:04

Rasmus Prehn (S):

Ministeren bliver ved med at argumentere med, at vi sammenlignet med andre lande er godt med i Danmark – og heldigvis for det. Nu er der det ved det her spørgsmål, at det handler om, hvad regeringen lovede før valget. Og det, man lovede, var, at det allerede gode niveau, vi havde, skulle blive bedre, fordi vi gerne ville have en rigtig god kvalitet i vores velfærdssamfund.

Så det er jo ikke noget svar, når man siger: Jamen altså, i andre lande har man det ringere. For det, regeringen havde lovet, var, at det skulle være bedre end det, man allerede havde. Og det, vi så kan se af konsekvenser på de budgetter, der jo er lavet – så man kender godt tallene – er, at på børneområdet, på skoleområdet og på ældreområdet går man ned i niveau. Så man lever altså ikke op til det løfte, der er givet.

I den sammenhæng er det sådan set ikke så interessant, hvad de gør i andre lande. Man har ikke levet op til sine løfter. Er det ikke korrekt?

Kl. 16:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Velfærdsministeren.

Kl. 16:05

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Nu var det fru Line Barfod, der spurgte, hvad jeg mente om standarden i den danske velfærd, og derfor syntes jeg, at det var ret nærliggende at pege på, at vi sammenlignet med andre lande har nået et højt niveau i Danmark, og også pege på de tilfredshedsundersøgelser, der viser, at der er en meget høj tilfredshed blandt borgerne.

Nu kender vi jo ikke de budgetter, der er vedtaget, og derfor ved vi jo heller ikke, hvad de mere præcis dækker over. Men der er i hvert fald noget, der tyder på, at kommunerne ikke engang har udnyttet den serviceramme, de rent faktisk har haft.

Der har jeg jo også sagt i et samråd i dag, at det, jeg synes der er brug for, er, at vi får et klart billede: Er der problemer? Hvilken type problemer er der? Der er også brug for, at vi ligesom

finder en fælles vurdering af, hvad vi betragter som problemer. Hvorfor har vi de problemer? Og hvad gør vi eventuelt ved dem?

Det er jeg helt med på, for jeg tror godt, at vi også kan udnytte de meget, meget store ressourcer, der er i den offentlige sektor, bedre både til gavn for borgerne og de ansatte.

Kl. 16:06

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 16:06

Rasmus Prehn (S):

Ministeren bliver ved med at sige, at man ikke kender til de budgetter, der er vedtaget i kommunerne. Men sagen er jo, at i de kommuner, der er, har man faktisk lavet budgetaftaler hele vejen rundt, og dagspressen har jo også refereret, hvad der ligger i de budgetter.

I Berlingske Tidende så sent som i torsdags, hvor vi skulle have haft det samråd, som så blev aflyst, fremgik det jo helt tydeligt, at der altså er tale om nedskæringer. Der er tale om, at regeringen har lovet et velfærdsløft, men at der er sket velfærdsforringelser. Der er altså tale om, at der bliver ved med at være lukkedage, selv om man lovede det modsatte, at der er ringere normering i børnehaverne, at der er færre skoletimer, at der er ringere hjemmehjælp. Det er jo det, som dagspressen refererer, fordi de har gennemgået de budgetter, der allerede er lavet, de budgetter, vi allerede kender.

Så ministeren må da erkende, at med den viden, vi har nu, om de budgetter, der er lavet i kommunerne, ser det altså ud til, at velfærden bliver ringere. Dermed er det, regeringen lovede inden valget, ikke opfyldt.

Kl. 16:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Velfærdsministeren.

Kl. 16:07

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

De undersøgelser viste jo ikke, at der generelt er blevet skåret ned, altså f.eks. er det, så vidt jeg husker, 10 pct., der siger, at der er blevet kortere åbningstider i daginstitutionerne. De siger ikke engang noget om, hvor meget kortere de er blevet i de 10 pct. af daginstitutionerne, og det kan også dække over forskellige ting. Det er jo altså også meget, meget stift, hvis man siger, at man overhovedet ikke kan gå ind og ændre på den slags ting i en kommune.

Men jeg er helt med på, at vi skal fastholde det meget høje niveau, vi har, og jeg er i gang med at udarbejde en plan for, hvordan vi kan få

et mere tydeligt billede af situationen i kommunerne, og med at undersøge, hvad initiativer der så skal til, for at vi får en endnu mere velfungerende offentlig sektor. Og det håber jeg på at vi kan få et samarbejde om.

Kl. 16:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Line Barfod.

Kl. 16:08

Line Barfod (EL):

Jeg kan forstå, at ministeren er i fuld gang med at lave om på valgløfterne. Ligesom man har lavet om på valgløftet om at afskaffe lukkedagene, laver man nu om på valgløftet om kvalitet. Så det hedder ikke, at der skulle komme mere kvalitet, det hedder bare, at der er grænser for, hvor ringe det skal blive. Kunne ministeren så ikke løfte sløret for, hvad det er for et land, vi ikke skal under. Altså, jeg kan forstå, at vi foreløbig ligger bedre end Tyskland. Er løftet så nu, at vi ikke skal lige så langt ned som Tyskland? Eller er løftet, at vi ikke skal lige så langt ned som Italien, eller hvad er det for et lands niveau, vi ikke skal ned på?

Jeg troede sådan set, at det, der var blevet lovet borgerne, var, at vi skulle have mere kvalitet, og det er altså det stik modsatte, vi ser.

Ministeren siger også noget om, at mange andre lande ikke har det lige så godt som lande i Norden i forhold til daginstitutioner og ældrepleje osv. Det er jo i høj grad, fordi kvinderne står for de fleste af opgaverne. Jeg tror nok, ministeren stadig væk er ligestillingsminister, og jeg går ud fra, at ministeren ikke mener, at vi herhjemme skal tilbage til, at det er kvinderne, der står for at tage sig af børn og ældre hele dagen, men mener, at det er noget, som vi skal have en god, velfungerende offentlig sektor til.

Så kan ministeren ikke sige, hvad det er for et niveau, vi kan blive lovet at vi ikke skal ned på, og hvornår vi kan begynde at kunne se, at det går fremad i stedet for?

Kl. 16:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Velfærdsministeren.

Kl. 16:09

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Jamen regeringen har jo stået fuldstændig fast på sine valgløfter, som jeg også begyndte med at sige, med den kvalitetsreform, som borgerne blev stillet i udsigt, der tilsammen vil koste 60 mia. kr. at gennemføre: forbedringer i bygninger, forbedringer af en række standarder, en trepartsaftale, som sikrer bedre ledelse og bedre ef-

teruddannelse. Man hører, at de offentligt ansatte, deres organisationer i hvert fald, er meget glade for det og meget entusiastiske, når man snakker med dem om det. Så på den måde har vi hundrede procent levet op til vores valgløfter. Der er jo heller ikke her peget på nogen valgløfter, hvorom man kan sige: Der er blevet sagt det og det, og hvad er der sket med det og det? Så de valgløfter, der er blevet givet, er blevet indfriet, og målet er at have den fortsat meget høje kvalitet, vi har i den danske offentlige sektor. Det er derfor, jeg også arbejder med en plan for, hvordan vi sikrer det og også en effektiv udnyttelse af de ressourcer, der er på området.

Kl. 16:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til fru Line Barfod, og hermed er spørgsmål 16 afsluttet.

Spørgsmål 17 er ligeledes til velfærdsministeren af hr. Rasmus Prehn.

Kl. 16:11

Spm. nr. S 233

17) Til velfærdsministeren af:

Rasmus Prehn (S):

Hvordan forklarer ministeren, at landets kommuner tvinges ud i store besparelser på kernevelfærden, hvilket bl.a. betyder flere lukkedage og ringere normering i børneinstitutionerne, færre skoletimer og reduktion i de ældres hjemmehjælp, når regeringen netop i valgkampen lovede, at tiden nu var inde til et kvalitetsløft af den offentlige sektor?

Skriftlig begrundelse

Af Berlingske Tidende torsdag den 30. oktober 2008 fremgår det, at en lang række af landets kommuner foretager besparelser på kernevelfærdsområderne.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:11

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Det står jo i spørgsmålet her, som om alle landets kommuner tvinges ud i store besparelser med flere lukkedage, ringe normering i børnehaver osv.

Hvis vi tager det med lukkedage, er det eneste, vi ved, at nogle af interesseorganisationerne har ringet rundt til et eller andet antal kommu-

ner, og af dem er der 7 pct., der siger, at de har flere lukkedage, end de havde sidste år. Men vi ved overhovedet ikke, hvad det dækker over. Det kan sagtens være en kommune, som ellers ikke har holdt lukket i sommerferien, men som i år har valgt at holde lukket i sommerferien. Og det synes jeg er helt o.k.; det betragter jeg altså ikke som en forringelse, jeg betragter det som en fornuftig udnyttelse af borgernes ressourcer.

Jeg har heller aldrig sagt, at alle lukkedage skal afskaffes, kun de løsevne lukkedage. Så jeg synes, det er et meget godt eksempel på, at man tegner et billede her i spørgsmålet, som der ikke er belæg for i virkeligheden.

Kl. 16:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 16:12

Rasmus Prehn (S):

Jamen lad os tage det sidste først: Jeg står her med Berlingske Tidende fra i torsdags, hvor der netop er en beskrivelse af det med lukkedage. Det er sådan, at BUPL har lavet en undersøgelse af, hvordan det ser ud med lukkedage – for vi ved jo, at man fra regeringens side har lovet, at vi skulle afskaffe lukkedagene. Og nu siger ministeren så, at vi taler mod bedre vidende. Ministeren står her og siger, at der er tale om 7 pct., men i den artikel, jeg har fra Berlingske Tidende, står der syv ud af ti. I mit hoved kan det ikke blive kun 7 pct., det er jo mange flere steder, der er problemer.

Sagen er jo også den, at regeringen har sagt, at den nu har levet op til sine løfter. Vi hørte også ministeren sige i svaret til fru Line Barfod: Jamen vi er jo kommet med kvalitetsreformen. I Nordjylland f.eks. var man ude i forbindelse med åbningen af Folketinget og sige: Nu er der en lille milliard til Nordjylland. Kan ministeren forklare mig, hvordan det så kan være, at man i Aalborg Kommune skal spare et godt stykke over 200 mio. kr.? Og i Brønderslev, der er Venstrestyret, skal man både sætte skatten op og reducere med et større millionbeløb. Det er jo kernevelfærden, der bliver ramt. Det er jo ikke kun lukkedage; det er færre pædagoger, det er færre skoletimer, og det er ringere service for vores ældre. Det er det, vi kan se. Og regeringen lovede altså noget andet før valget. Hvordan hænger det sammen?

Kl. 16:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Velfærdsministeren.

Kl. 16:14

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Jeg beklager, hvis jeg husker et forkert tal, når jeg siger 7 pct., men det er, fordi de forskellige interesseorganisationer jo har lavet forskellige spørgeundersøgelser, hvor man har ringet rundt, og da der ikke er henvist til nogen specifik undersøgelse i spørgsmålet, er det lidt svært ligesom at skulle rumme dem alle sammen. Så det beklager jeg, men jeg synes, det er svært at lege spåkone og finde ud af, hvad det er for nogle af de her undersøgelser, der er blevet refereret til.

Jeg kender heller ikke Aalborgs budget. Nu får vi alle budgetterne sendt ind til Velfærdsministeriet, og så kommer der her i løbet af kort tid en første vurdering af, hvordan billedet ser ud, og så kommer det samlede billede til januar. Der kan man så have en del af et udgangspunkt for at spørge, om der er noget, der samlet set burde se bedre ud, og hvordan vi kommer videre med det – nøjagtig som jeg har beskrevet det i samrådet i dag.

Kl. 16:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 16:15

Rasmus Prehn (S):

Det er jo altså ikke et spørgsmål om, at man blander forskellige undersøgelser sammen. Der er jo ikke nogen undersøgelser, der viser, at der kun er tale om 7 pct. af kommunerne, som fortsætter med samme antal lukkedage. Det kan jo ikke passe, når vi ved, at det i de undersøgelser, der har været, er syv ud af ti – så er der jo ikke nogen, der kan komme frem med et resultat, hvor det kun er 7 pct.

Ministeren bliver ved med at sige, og vi hørte også i svaret til fru Line Barfod: Jeg har ikke læst på tallene. Sådan sagde ministeren: Jeg har ikke læst på tallene, og vi kender ikke budgetterne endnu. Men sagen er jo, at man har vedtaget de her budgetter rundtomkring i kommunerne, og hvis jeg bare skal nævne et par enkelte kommuner sådan frit fra hoften, er der f.eks. Frederiksberg Kommune: På børneområdet sparer de 7,7 mio. kr. Gladsaxe Kommune sparer 9 mio. kr., Hvidovre Kommune sparer 10,5 mio. kr., og Hillerød Kommune sparer 36 mio. kr.

Der er jo altså tal tilgængelige, så hvordan kan ministeren løbe fra, at der bliver skåret på kernevelfærden, selv om regeringen i valgkampen havde meget travlt med at sige, at man ville løfte velfærden, og at der var råd både til skatte-

lættelser og til velfærd? Det har jo vist sig ikke at passe.

Kl. 16:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Velfærdsministeren.

Kl. 16:16

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Jeg beklager igen, hvis jeg kom til at sige et forkert tal, men der bliver også omtalt undersøgelser, uden at de bliver nævnt i spørgsmålet.

Jeg vil sige, at det selvfølgelig er helt illusorisk, hvis nogen tror, at man som minister sidder og gennemgår 98 kommuners budgetter. Der bliver jo selvfølgelig lavet en samlet gennemgang, og det samme gør man også i KL, og jeg vil også sige, at det er det mest betryggende for kommunernes retssikkerhed. Og der må hr. Rasmus Prehn altså lige vente nogle dage mere, indtil vi har det første billede, og det er jo sådan set netop for ikke at vente til januar på det endelige billede. Der er jo altså en række tekniske korrektioner og også en række forhold, der spiller ind for, hvordan et budget lander, som det gør. Jeg har både møder med mange kommuner og er ude at tale med mange kommuner for at danne mig et overblik: Altså, hvis de har vanskeligheder, hvad er så egentlig baggrunden for, at de har det? Og dér er der jo meget forskellige forklaringer fra de kommuner, hvis de vitterlig har vanskeligheder.

Kl. 16:17

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 16:17

Rasmus Prehn (S):

Jamen det siger jo sig selv, at man selvfølgelig ikke skal kunne huske alle kommuners budgetter i hovedet – det er helt illusorisk – og at man heller ikke skal sidde og gennemgå det hele ned i mindste detalje.

Men når man har lovet borgerne, at der nu bliver bedre velfærd – bedre børnepasning, flere skoletimer, bedre ældrepleje – er det mindste, vi kan forlange da, at man som ansvarlig minister følger med, så det, når kommunerne laver aftalen om økonomien til næste år, altså i form af et budget, ikke betyder det stik modsatte. Og når der så af dagspressen fremgår det ene eksempel efter det andet på, at man rent faktisk sparer, selv om regeringen har lovet, at der skulle investeres, så må det da gøre, at man bare har en lille smule nysgerrighed fra regeringens side og fra ministerens side. Det kommer da noget bag på mig – synes jeg – hvis det er sådan, at ministeren

har været ude at love, at det nu skulle blive bedre, og der så står i dagspressen, at det nu bliver værre, og at man så siger: Nej, vi venter lige til januar med at kigge på tallene. Det kan vel ikke være rigtigt.

Kl. 16:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Velfærdsministeren.

Kl. 16:18

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Nej, jeg siger jo netop, at den foreløbige opgørelse kommer her inden for kort tid. Men altså, jeg ved ikke, om der er nogen, der har stået og lovet bedre velfærd sådan bare ud i det blå.

På børneområdet er der f.eks. afsat 2 mia. kr., og der er der jo ret nøje gjort rede for, på hvilken måde de 2 mia. kr. er brugt. Og det var det, som løftet gik ud på, nemlig at der skulle afsættes 2 mia. kr. til nogle forbedringer i daginstitutioner, og det løfte er opfyldt. Så når man ser på, hvad der konkret er blevet lovet, jamen så kan man se, at det også er blevet opfyldt.

Jeg ville godt se en socialdemokratisk regering sidde og kræve, at der i en aftale med kommunerne skulle stå, at de ikke måtte nedjustere i en eneste børnehave, en eneste skole eller på et eneste plejehjem. Altså, det ville man simpelt hen aldrig gøre, for sådan nogle omprioriteringer kan jo være nødvendige af forskellige grunde. Og derfor har det altid været sådan.

Jeg havde en plan om at gå ind og finde alle de udtalelser, der er faldet igennem de sidste 15 år, og så læse dem op, og jeg har en idé om, at der op gennem 1990'erne blev sagt det samme, fordi man jo hele tiden laver nogle omprioriteringer ud fra nogle konkrete vurderinger; det er jo det, det kommunale selvstyre handler om.

Kl. 16:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ja tak. Det var slut på spørgsmål nr. 17.

Det næste spørgsmål er ligeledes stillet til velfærdsministeren af hr. Rasmus Prehn.

Kl. 16:20

Spm. nr. S 234

18) Til velfærdsministeren af:

Rasmus Prehn (S):

Hvordan forklarer ministeren, at stort set alle kommuner af økonomiske årsager føler sig tvunget til at fastholde lukkedage i børneinstitutionerne, når regeringen før valget lovede at afskaffe lukkedagene?

Skriftlig begrundelse

Af Berlingske Tidende torsdag den 30. oktober 2008 fremgår det under overskriften »Lukkedage lever videre«, at selv om regeringen har lovet at afskaffe lukkedagene, fastholder langt de fleste kommuner antallet af de forhadte dage i daginstitutionerne til næste år. Samtidig stiger prisen i halvdelen af kommunerne.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 16:20

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):
Regeringen har aldrig lovet at afskaffe lukkedagene, for det ville også være et meget stort indgreb i det kommunale selvstyre og noget, der kunne betyde, at man brugte pengene uhenigtsmæssigt. Tværtimod kan der være god grund til at sige, at vi prioriterer de midler, vi har, på den for borgerne mest hensigtsmæssige måde.

Men det, jeg har stillet i udsigt, drejer sig om de løsevne lukkedage – altså, det vil sige, at det, der er vigtigt, er, at det ikke er sådan, at man på de lukkedage, hvor der er et meget behersket fremmøde, og hvor der ikke er særlig mange børn, der skal passes, lukker alle institutioner, men at man siger, at vi til gengæld heller ikke skal holde alle institutioner åbne de dage, hvor der ikke er et særlig stort pasningsbehov. Der har kommunerne fået penge til at afskaffe de løsevne lukkedage, og der er heller ikke noget i tallene, der tyder på, at de ikke har gjort det, og det regner jeg bestemt med at de gør, nøjagtig sådan som vi har lovet og aftalt det med KL.

Kl. 16:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 16:21

Rasmus Prehn (S):

Ministeren siger, at man ikke fra regeringens side har lovet at afskaffe lukkedagene, men jeg kan bare se her i Berlingske Tidende fra den 20. juni 2007, hvilket jo altså var et godt stykke tid før sidste folketingsvalg, at vi der havde en familie- og forbrugerminister – ganske vist fra Det Konservative Folkeparti – fru Carina Christensen, der sagde:

Alt, hvad der hedder lukkedage på almindelige hverdage, bliver afskaffet; det er et kæmpeproblem, når børnehaver er lukket, og den byrde løfter vi nu fra børnefamilierne.

Altså, det drejer sig om alt, hvad der hedder lukkedage. Det er ikke noget med enkeltstående lukkedage, eller hvad ministeren ellers kalder det. Det er alle lukkedage, man lover at afskaffe.

Sagen er jo, at kommunerne ikke har fjernet de her lukkedage. Det fremgår af Berlingske Tidende fra sidste torsdag, at syv ud af ti kommuner fortsætter med samme antal lukkedage, som de hidtil har haft. Altså syv ud af ti kommuner og ikke kun 7 pct., som ministeren var inde på, har samme lukkedage som hidtil.

Den tidligere familie- og forbrugerminister sagde altså, at alt, hvad der hedder lukkedage skulle afskaffes, og hun er jo stadig væk en del af regeringen, så det må være noget, regeringen har lovet. Eller er det sådan, at velfærdsministeren ikke føler sig forpligtet af, hvad den tidligere familie- og forbrugerminister har lovet i Berlingske Tidende den 20. juni 2007?

Kl. 16:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Velfærdsministeren.

Kl. 16:22

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Altså, nu skal jeg jo ikke stå her og give spørgeren karakterer, men jeg kan ikke lade være med at komme med et hjertesuk. Jeg synes bare, at der er så store udfordringer i vores samfund, som er utrolig vigtige at diskutere.

Det fremgik jo faktisk af citatet, at den tidligere familieminister sagde, at det drejede sig om almindelige hverdage. Det bliver så dér kaldt almindelige hverdage, men det dækker faktisk over det samme som det, vi siger. Jeg synes faktisk heller ikke, at løsevne lukkedage er noget særlig godt udtryk, for det, det jo i bund og grund handler om, er de dage, hvor der ikke er ret mange børn, der møder frem og skal passes, og hvor man spørger sig, om vi virkelig skal holde alle vores daginstitutioner åbne på dage, hvor der måske kun er ganske, ganske få børn. Jeg synes faktisk, det er en rimelig prioritering at sige, at det skal vi ikke. Men på de dage, hvor der er et almindeligt fremmøde – og min forgænger på det her område sagde lige præcis, at det drejede sig om almindelige hverdage – skal institutionerne selvfølgelig have åbent. Jeg kan ikke høre andet, end at det er nøjagtig det samme, vi siger.

Så er det rigtigt, at syv ud af ti kommuner har det samme antal lukkedage, men hvis det drejer sig om dagene mellem jul og nytår og om fredagen efter Kristi himmelfartsdag, og det er i sommerferien, så synes jeg, at det er o.k. Det ville

være lykken, hvis vi kunne holde alle institutioner åbne 24 timer i døgnet – ja, det ved jeg ikke, om det ville være – men der er jo noget, der hedder prioriteringer, og hvordan man bruger midlerne bedst muligt.

Kl. 16:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 16:24

Rasmus Prehn (S):

Jeg synes faktisk, at vi oplever, at velfærdsministeren står her og taler ned til de mange forældre, som prøver at passe deres arbejde, og for hvem det faktisk er et problem, at man ikke kan få passet sit barn, når man skal hen på arbejde, og som kan blive udsat for den stress, der kan opstå, når man har lovet at komme på arbejde og risikerer at få en reprimande af chefen, fordi man ikke møder ind, fordi der lige pludselig er en lukkedag.

Så siger ministeren her, at der må være vigtigere ting at tage sig af. Det er altså ministerens egen regeringskollega, den tidligere familie- og forbrugerminister fru Carina Christensen, som har udtalt det her. Hun siger jo helt klart og tydeligt:

Det bør vel være sådan, at børnehaven har åbent, når forældrene skal på arbejde; det er vel ikke for meget forlangt.

Nej, det er ikke for meget forlangt, og situationen er jo den, at der stadig væk er den form for lukkedage.

Jeg kan fra min egen hverdag nævne, at der i mandags var en lukkedag i min datters børnehaven, så vi måtte finde ud af at få delt vores arbejdsdag, så vi kunne passe vores datter. Mandag er altså en helt almindelig hverdag for mig – der var ikke tale om nogen helligdage eller noget i den sammenhæng. Det er jo den virkelighed, rigtig mange børnefamilier oplever, og jeg synes ikke, ministeren kan være bekendt at få det til at lyde, som om det er en bagatel.

Det er et stort problem for børnefamilier, at der er lukkedage. Regeringen har lovet, at de skulle afskaffes, og nu løber man fra det, og når man så bliver taget i at løbe fra det, så er det bedste, man kan komme med, at tale ned til dem, der spørger om det. Det synes jeg ikke er rimeligt.

Kl. 16:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Velfærdsministeren.

Kl. 16:25

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Nej, regeringen har lovet at afskaffe lukkedagene på de dage, hvor der er et almindeligt pasningsbehov, men vi har ikke lovet at afskaffe lukkedagene mellem jul og nytår eller fredagen efter Kristi himmelfartsdag, og vi har heller ikke lovet, at der aldrig må være lukket i sommerferien.

Det ville da være dejligt, hvis man kunne holde åbent, men vi ved jo af erfaring, at der de dage typisk er meget få børn, der møder frem. Det kan jo i de situationer godt være en ulempe for forældrene til de få børn, men der kan man jo være nødt til, synes jeg, at prioritere, fordi det er dyrt at holde institutionen åben på grund af nogle få børn.

Men der skal så være et trygt pasningstilbud et andet sted, hvor man kan sørge for, at de børn bliver passet. Hvis der er lukket i overensstemmelse med den aftale, vi har lavet med KL, som jo netop handler om, at der skal være åbent på alle de almindelige hverdage med almindeligt fremmøde, må man snakke med sin kommunalbestyrelse om det, for det er noget andet, de har stillet i udsigt.

Kl. 16:27

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 16:27

Rasmus Prehn (S):

Altså, vi er enige om, at det, som den tidligere familie- og forbrugerminister fru Carina Christensen har givet udtryk for, er, at alt, hvad der hedder lukkedage, skal afskaffes. Jeg nævner så et konkret eksempel fra min hjemkommune, hvor der er en lukkedag på en mandag. Det er altså det, jeg vil kalde en almindelig hverdag, og her er der lukket. Vi kan se i Berlingske Tidende fra i torsdags, at der er syv ud af ti kommuner, der har samme antal lukkedage eller flere end dem, de havde sidste år.

Hvordan kan ministeren få det til at hænge sammen, at man lovede at afskaffe lukkedagene, når virkeligheden er en helt, helt anden? Der er jo det samme antal lukkedage, som der har været hidtil, og det er jo ikke kun Kristi himmelfartsdag og i julen. Det er almindelige hverdage, hvor mor og far skal på arbejde, og hvor det giver stress, at man ikke kan få passet sit barn. Det er det, der er i spil her, og der er regeringen løbet fra sit løfte.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Velfærdsministeren.

Kl. 16:28

er nej. Det kan man naturligvis ikke være tilfreds med.

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Kl. 16:28

Altså, det hænger da godt sammen. Vi har sagt, at lukkedage skal afskaffes på de dage, hvor der er et almindeligt pasningsbehov. Vi har regnet ud, hvor mange kommuner det drejer sig om, og hvor mange penge det cirka drejer sig om, og vi har lavet en aftale med Kommunernes Landsforening om, at de skal føre ud i livet at sikre, at der ikke længere bliver holdt lukket de dage, hvor der er et almindeligt pasningsbehov. Det er jo en aftale for 2009, vi har lavet, så det kan være, hr. Rasmus Prehns kommune vil sige, at den aftale først gælder fra 2009. Det tør jeg ikke lige stå her og sige. Men for mig at se er det klart, at der på almindelige hverdage skal være åbent i daginstitutionerne, fordi der er et almindeligt pasningsbehov. Det har KL på medlemmernes vegne sagt ja til at føre ud i livet, og det regner jeg selvfølgelig med at de gør.

Det er sådan, at det her forbrugerforholdsindex måler forbrugerforholdene på 57 forskellige markeder i Danmark, når det gælder gennemsnitlighed, tillid og klageforhold, og så bliver det målt på en skala fra 0 til 10. Der er det altså sådan, at Post Danmark nu er dumpet – kan man sige – fra en 24. plads til en 40. plads. Så er man altså nu i den laveste fjerdedel af det indeks. Derfor er det, at jeg kunne starte med at sige, at mit svar ville være relativt kort, svaret er nej. Det er jeg naturligvis ikke tilfreds med. Heldigvis er Post Danmark heller ikke tilfreds med det, og derfor ved jeg, at Post Danmark aktivt arbejder med at rette op på forbrugertilliden, og det er jeg selvfølgelig tilfreds med.

Jeg vil følge meget nøje med i, hvordan det så afspejler sig i kundetilfredshedsundersøgelsen, næste gang forbrugerredegørelsen kommer med sådan en undersøgelse, men samtidig gør Post Danmark jo selv det, at de løbende laver kundetilfredshedsundersøgelser, og der vil vi også kunne konstatere, om det bevæger sig i en tilfredsstillende retning igen.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Kl. 16:29

Tak til velfærdsministeren, og tak til hr. Rasmus Prehn. Det var slut på spørgsmål 18.

Det næste spørgsmål, spørgsmål 19, er til transportministeren af hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 16:31

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 16:31

Spm. nr. S 223

19) Til transportministeren af:

Kl. 16:29

Benny Engelbrecht (S):

Er ministeren tilfreds med postens placering i Forbrugerstyrelsens »Forbrugerredøgørelse 2008«?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Jeg skal lige oplyse, at vi har tekniske problemer med talepulten hernede, så spørgsmålene vil blive stillet heroppefra. Ministeren kan blive på sin plads og svare fra ministerpladsen, og spørgeren må gerne blive stående heroppe, så lang tid spørgsmålet varer.

Værsgo til ministeren.

Kl. 16:29

Transportministeren (Lars Barfoed):

Det er jo sådan, at spørgeren gerne vil vide, om jeg er tilfreds med den placering, som Post Danmark, postvæsenet, har fået i forbrugerredøgørelsen for 2008. Det kunne jeg i og for sig svare meget hurtigt på, og det vil jeg også gøre. Svaret

Benny Engelbrecht (S):

Tak, hr. formand. Det er jo dejligt at vide, at vi er så energiske i oppositionen, at teknikken er ved at blive helt slidt. Det er jo en forholdsvis ny minister, vi har at gøre med her, og det er første gang, vi mødes her i salen til den her type spørgsmål, så jeg regner da med, at der går lidt endnu, før ministeren er slidt op.

Der er nok mange danskere, som ikke er helt enige i slidhedsgraden af lige præcis Post Danmark, og det skyldes selvfølgelig også meget den omtale, der har været, især den negative omtale. Jeg går ud fra, at ministeren også er bekendt med de samråd, vi bl.a. har haft om hele Post Danmark-området omkring servicen og selvfølgelig ikke mindst omkring de problematiske forhold, der har været om reklameordninger.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge ind til, om ministeren kan pege på nogle bestemte elementer, som man vurderer har været medvirkende årsag til placeringen. Det er jo ikke nok bare at kigge på en analyse og se, hvad der er op, og hvad der er ned, det er vel også væsentligt at dykke lidt ned i tallene, og man må i hvert

fald sige, at hverken selve postservicen eller omtalen af Post Danmarks reklameordninger har været særlig tilfredsstillende.

Så er spørgsmålet selvfølgelig også: Er det ikke lidt sølle alene at kigge på de analyser og de redegørelser, der bliver lavet? Skal der ikke mere til end det? Er der mere konkret handling at forvente fra ministerens side?

Kl. 16:33

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Transportministeren.

Kl. 16:33

Transportministeren (Lars Barfoed):
Der bliver spurgt til, hvilke problemer det drejer sig om, siden man er dumpet til en 40. plads i forbrugerredøgørelsens indeks. Det er sådan, som jeg sagde indledningsvis, at man måler på tillid, gennemsigtighed og klageforhold, og det er de to første parametre, der er faldet, mens man med hensyn til klageforhold faktisk er steget lidt i graderne, heldigvis, og det skyldes tilsyneladende, at der er færre klager, sådan som jeg lige erindrer forbrugerredøgørelsen.

Hvis man så skal se på, hvad der mon er årsagen til, at der er sket det, vil man se, at Post Danmark i begyndelsen af 2008 havde problemer med brevkvaliteten, og det skyldtes sådan set, at man lavede en strukturomlægning i omdelings-tjenesten, som gav problemer – i hvert fald i en startperiode – og så skyldtes det rekrutteringsproblemer, altså simpelt hen et spørgsmål om at få mandskab nok til at få brevene ud til tiden. Det er baggrunden.

Kl. 16:34

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 16:34

Benny Engelbrecht (S):
Jeg er sikker på, at ministeren også vil være bekendt med, at der – ud over at vi har haft samråd med ministerens forgænger om netop brevkvaliteten og den ret dramatiske nedgang, der netop var i kvaliteten i begyndelsen af 2008 – også er blevet holdt møder med Post Danmarks ledelse, hvor dette bl.a. er blevet påpeget. Er det et redskab, som ministeren også vil gøre brug af, hvis det skulle vise sig, at kvaliteten er for nedadgående igen?

Så til spørgsmålet omkring klageadgang: Det er jo altid godt at se, at der er færre klager end tidligere. Det må jo kunne bidrage til at give en vis optimisme, men det er vel heller ikke uvæsentligt, at der er sket en væsentlig forøgelse af åbenheden i virksomheden, og det skyldes vel

bl.a. den politiske bevågenhed på postområdet, der har været fra hele Folketingets side?

Kl. 16:35

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Transportministeren.

Kl. 16:35

Transportministeren (Lars Barfoed):
Jeg kan sige, at jeg agter kvartalsvis at mødes med Post Danmark, og ved hvert af de møder, hvor vi vil gennemgå, hvordan det står til i virksomheden, agter jeg at spørge ind til, hvordan deres interne forbrugertilfredshedsundersøgelser udvikler sig. Så det er et spørgsmål, jeg følger meget nøje, og det er som sagt sådan, at Post Danmark også selv finder det utilfredsstillende – naturligvis – at graden af tilfredshed i tilfredshedsundersøgelserne er faldende, og derfor har Post Danmark selv iværksat en række tiltag for at øge tilfredsheden med virksomheden blandt forbrugerne. Og det har i høj grad noget med information af borgerne i de berørte områder, når der f.eks. er omlægninger, at gøre. I det hele taget er den åbenhed, som hr. Benny Engelbrecht også selv henviser til at der i stigende grad har været fra Post Danmarks side, medvirkende til, at vi vel nu kan gøre os forhåbninger om, at forbrugertilfredsheden stiger igen.

Kl. 16:36

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Benny Engelbrecht? Nej. Det var så slut på spørgsmål 19 til transportministeren.

Det næste spørgsmål er ligeledes stillet til transportministeren af hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 16:36

Spm. nr. S 224

20) Til transportministeren af:

Benny Engelbrecht (S):
Mener ministeren, at forsøget med billetter via sms i hovedstadsområdet kan gøre rejsekortet overflødigt, inden det er klar til implementering?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »Få billet til tog og bus vis sms« der er bragt i Berlingske Tidende den 24. oktober 2008.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Transportministeren.

Kl. 16:37

Transportministeren (Lars Barfoed):

På det forrige spørgsmål kunne jeg i og for sig svare kort: Nej, det mener jeg ikke.

Det er jo et spændende forsøg, man laver med sms-billetter, og det kan være en fordel for både passagererne og trafikskaberne, at man laver denne betalingsmåde via en sms. For passagererne bliver der jo lettere tilgængelighed til den kollektive trafik, når man ikke nødvendigvis skal have sit klippekort, periodekort eller kontanter parat, fordi sms-betaling kan håndtere en betaling i en konkret situation.

Men rejsekortet har jo nogle helt andre funktionaliteter. Rejsekortet afløser simpelt hen klippekort og periodekort – hvis man ønsker at bruge det – og det indeholder mulighed for at håndtere rabatter, det indeholder mulighed for at samle information ind om rejsemønstre generelt, som igen kan bruges til at optimere afviklingen af trafikken.

Så sms-betaling ser jeg som en ekstra mulighed, som folk har til især at betale på den måde i stedet for at betale med kontanter, som man måske ikke lige står parat med, og det gør det i det hele taget mere bekvemt og let tilgængeligt lige at tage toget eller bussen i en konkret situation. Men det er absolut ikke sådan, at det erstatter rejsekortet, for det har som sagt en lang række andre funktionaliteter.

Kl. 16:38

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 16:38

Benny Engelbrecht (S):

Først og fremmest tak for besvarelsen. Jeg skal naturligvis ikke stå her og gøre mig klog på udviklingskoncepter inden for rejsekort. Det har vi jo en virksomhed, der som organisation beskæftiger sig med med større eller mindre held. Men ikke desto mindre vil ministeren vel være enig med mig i, at der er to elementer i rejsekortet. Der er det, som man kalder et back end-system, dvs. en database, som holder styr på rejser, rabatordninger osv. Og så er der den brugerrettede del, dvs. en terminal og i det her tilfælde et kort, som man kører igennem. Det er to elementer i systemet, som ikke nødvendigvis hænger sammen. Betaling af billetter via sms er jo ét element, én mulighed, men jeg går også ud fra, at ministeren er fuldt ud bekendt med de mange teknologiuudviklinger, der sker på netop mobiltelefonområdet, sådan at man f.eks. vil være i

stand til i høj grad at erstatte de nuværende betalingskortsystemer med mobilteknologier.

Spørgsmålet er derfor, om det system, som vi i øjeblikket er i gang med at bygge, er fremsynet nok, om det tænker de nye teknologier med ind, for alt andet lige vil det da være det nemmeste for alle, der benytter systemet, at de brugerrettede platforme, man benytter, rent faktisk er så brugervenlige som muligt. Det er jo faktisk hele grundtanken i systemet, at det skal være let for både udbydere, rejsende og samfundet som sådan at sørge for, at det kollektive system bliver anvendt.

Kl. 16:40

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Transportministeren.

Kl. 16:40

Transportministeren (Lars Barfoed):

Når hr. Benny Engelbrecht siger, at han ikke skal gøre sig – hvad var det, der blev sagt? – klog på, hvordan man udvikler alle de her teknologier langt ud i fremtiden, kan jeg sige, at så er vi i hvert fald to, der ikke skal gøre os for kloge på det. For det er jo klart, at der foregår en omfattende teknologiuudvikling også på det her område, og ingen af os kan forudsige, hvordan verden ser ud om 10-20 år, og hvilke muligheder der så er.

Men som det bliver anvendt i dag, mener jeg på ingen måde at det at bruge sin mobiltelefon til at betale for en togbillet eller en busbillet træder i stedet for rejsekortet, fordi det altså som sagt indeholder en lang række andre funktionaliteter. Om det en dag i fremtiden bliver muligt at, jeg havde nær sagt samtænke de teknologier og de platforme, som henholdsvis mobiltelefonen og rejsekortet benytter sig af, skal jeg ikke gøre mig klog på her og nu.

Jeg mener, at vi kan glæde os over, at rejsekortet nu tilsyneladende er på vej ind i en pilotprojekt fase, sådan at vi gradvis kan indfase det over hele landet. Det er i øvrigt min tanke i januar 2009 at indkalde partierne til en orientering om, hvad status i øjeblikket er for rejsekortet, fordi det altså tilsyneladende nu er på vej ind i en positiv udvikling.

Kl. 16:41

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 16:41

Benny Engelbrecht (S):

Jeg går ud fra, at ministeren vil være enig med mig, når jeg siger, at det ikke har været billigt at udvikle det system, som rejsekortet udgør. Jeg

går også ud fra, at ministeren vil være enig med mig i, at det vil være en fordel, at det system, som vi får på plads, er fremtidssikret, så derfor er det naturlige spørgsmål: Hvor langt skal vi fremtidssikre det? Ministeren er selv inde på, at det jo ikke er sådan, at vi skal fremtidssikre 20 år ud i fremtiden, det kan jeg sagtens være enig i. Men det er vel meget relevant at sikre en udvikling, som ligger inden for en overskuelig tidsramme, måske en 3-4 år. Ville det ikke være at udvise rettidig omhu allerede nu, når vi alligevel er i en implementeringsfase, i det mindste at overveje de teknologiske muligheder, der findes, så vi netop ikke risikerer at være på bagkant af den teknologiske udvikling?

Kl. 16:42

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Transportministeren.

Kl. 16:42

Transportministeren (Lars Barfoed):
Jeg er helt enig i, at man altid skal udvise rettidig omhu. Nu har vi organiseret os sådan, at der er et selskab, der hedder Rejsekort A/S, som udvikler det her, og jeg er sikker på, at man der tager alle skridt til at fremtidssikre de systemer, som man udvikler. Det vil ordføreren også få mulighed for at spørge ind til, når vi indkalder trafikordførerne til et møde i januar, efter at man har igangsat den her pilotfase.

Men det må være den selvstændige virksomhed, forretningen, som driver rejsekortfunktionen frem, som også først og fremmest må være fremsynet og vurdere, hvordan vi bedst får en fornuftig forrentning ud af de investeringer, der sker i Rejsekort A/S. Det, at man nu lancerer sms-billetter, mener jeg ikke er i konflikt med rejsekortet, men naturligvis skal man hele tiden have sig for øje, om man kan sammentænke og skabe synergiefter ud af de forskellige teknologiske platforme, som man arbejder med.

Kl. 16:43

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 16:43

Benny Engelbrecht (S):
Når rejsekortet skal implementeres, vil det jo være en stor omkostning også for de mange berørte transportvirksomheder, som skal arbejde med det. Specielt inden for bussektoren ved vi jo godt i forvejen, at det står rigtig skidt til. Det er sagt mange gange før fra denne talerstol, at den kollektive transport er inde i en døds spiral, når

vi ser på busområdet, så derfor skal vi vel også være meget omhyggelige med at sikre os, at de teknologier, som vi implementerer, er langtidssikrede, men så sandelig også, at hvis der kan spares penge og investeringer – hvilket vel ikke er uvæsentligt – ved at tænke klogt, fornuftigt og fremadrettet, så er det vel også værd at tage med.

Mit spørgsmål skal derfor også være, om ministeren vil tage dette teknologispørsmål med til Rejsekort A/S, så det er belyst, når vi mødes i januar.

Kl. 16:44

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Transportministeren.

Kl. 16:44

Transportministeren (Lars Barfoed):
Det er klart, at det gør jeg naturligvis gerne. Jeg er sikker på, at man i Rejsekort A/S selv er meget opmærksom på at være forudseende på de her felter. Hvis det er sådan, at hr. Benny Engelbrecht kan forudse teknologispring, som hverken Rejsekort A/S eller jeg i dag kan forudse, hører vi naturligvis også meget gerne fra hr. Benny Engelbrecht om disse teknologispring.

Men som verden ser ud lige nu, er det i hvert fald fald ikke sådan, at jeg har kendskab til nogen steder i verden, hvor man har rent sms-baserede billetsystemer. Derfor tror jeg, det er fornuftigt nok, at vi udvikler rejsekortet, som vi gør, fordi det er en mere integreret løsning, der kan tage hensyn til rabatter, kan træde i stedet for klippekort, månedskort osv. Det er en samlet platform, som jeg tror der er ganske store gevinster at hente fra, og som i virkeligheden kan bidrage til, at vi får flere til at bruge den kollektive trafik.

Men vi skal så vidt muligt tænke ud i fremtiden og være fremsynede, og kan vi sammentænke teknologierne på en hensigtsmæssig måde, også så vi sparer penge på investeringer, skal vi naturligvis gøre det. Men foranlediget af hr. Benny Engelbrechts spørgsmål vil jeg naturligvis sørge for, at den problemstilling bliver inddraget, når vi tager mødet med trafikordførerne i januar.

Kl. 16:46

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak til transportministeren og tak til hr. Benny Engelbrecht.

Det næste spørgsmål, nr. 21, er stillet til klima- og energiministerens af hr. Per Clausen.

Kl. 16:46

Spm. nr. S 226

21) Til klima- og energiministeren af:

Per Clausen (EL):

Mener ministeren, at vindmøller giver særlige problemer for naboer, som betyder, at det er rimeligt med en særlig erstatningsordning for vindmøllenaboer, som ikke gælder for menesker, som udsættes for luftforurening fra motorveje, gylle m.v.?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Klima- og energiministeren.

Kl. 16:46

Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard):

Vi har jo simpelt hen i energiforligskredsen, som tæller alle Folketingets partier undtagen hr. Per Clausens, kunnet konstatere, at det har knebet med at få lokalbefolkningernes opbakning til de nye, meget større vindmøller. Derfor har vi jo prøvet at genetablere både et medejerskab og en grøn fond og altså nu også en erstatningsordning, der kan bruges, hvis ejeren lider et dokumenteret værditab på sin ejendom. Sigtet er fuldstændig utvetydigt klart at sikre, at vi får genetableret et folkeligt engagement, og at der igen kommer endnu flere møller op, placeret godt i det danske landskab.

Kl. 16:47

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Per Clausen.

Kl. 16:47

Per Clausen (EL):

Det kan jo alligevel godt virke en lille smule mærkeligt, at man har brug for at etablere en helt særlig erstatningsordning, når det handler om vindmøller, fuldstændig i modstrid med de almindelige erstatningsregler, man har. Der findes jo ikke nogen erstatningsform, som minder om den her, hverken i forhold til anden type industri eller anden type infrastruktur.

Men er det sådan, fordi ministeren mener, at vindmøller er en så dårlig sag, at befolkningen sådan skal købes ved hjælp af ekstra tilskud for at acceptere, at vindmøllerne bliver stillet op?

Kl. 16:47

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:47

Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard):

Næ, det er det sådan set ikke. Lad os nu tage det, som hr. Per Clausen også nævner i sit spørgsmål: Der bliver bl.a. nævnt motorveje, og det har vi en anden måde at regulere på, så bliver der nævnt gylle, og der har vi – det var jeg bl.a. selv med til, dengang jeg var miljøminister – lavet nye, skærpede regler for, hvad man overhovedet må få lov til at udlede fra sin ejendom, og hvis man vil have nogle udvidelser godkendt, må man f.eks. sørge for, at lugtbelastningen for naboer ikke er større end sådan og sådan og sådan. Det er bare reguleret på en anden måde.

Her siger vi altså, for så vidt angår vindmøller, at hvis man lider et dokumenteret værditab – hvis det simpelt hen kan dokumenteres, at en ejendom, der, før møllen blev stillet op, var så meget værd og nu er så meget mindre værd – har man mulighed for at få det individuelt bedømt, og hvis der i givet fald er tale om et tab, får man det erstattet. Det er vel egentlig ikke mere mærkeligt end som så, og som sagt skal det ses i relation til både Den Grønne Fond og medejerskabet, som vi også genetablere her.

Kl. 16:48

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Per Clausen.

Kl. 16:48

Per Clausen (EL):

Nu var det jo lige før, ministeren fik det til at lyde, som om forskellen på vindmøller og motorveje var, at der omkring motorveje var regler, når man anlagde dem, og det var der så ikke omkring vindmøller, og derfor skulle man yde erstatning. Ministeren må vel indrømme, at der jo også er en lang række konkrete krav, som skal opfyldes, for at man overhovedet kan opstille en vindmølle.

Det, der er forskellen her, er bare, at hvis man overholder alle disse regler og opstiller en vindmølle og ejeren af naboejendommen så alligevel kan dokumentere et forventet tab, får han en erstatning, hvorimod en nabo til en udvidelse af en landbrugsbedrift med yderligere svineproduktion – hvor alle regler overholdes, men hvor naboen måske alligevel oplever et ejendoms værditab – ingenting får. Det er jo sådan set det, der er forskellen.

Kl. 16:49

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:49

Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard):

Jeg ved ikke helt, hvad der egentlig er hr. Per Clausens ærinde her. Hvis der nu skal være erstatningsordninger for alt mellem himmel og jord i det danske samfund – det kan være, det er det, der er hr. Per Clausens synspunkt – så er det jo et synspunkt, som jeg ikke kan tilslutte mig.

Det, vi har ønsket, er at prøve at fjerne en af de barrierer, som vi i energiforligskredsen har oplevet at der har været i forhold til at få mennesker, der skal leve med synet af møllerne, leve med dem sådan relativt tæt på, til at acceptere, at møllerne står der, fordi det er i det danske samfunds interesse, at vi har stadig mere vedvarende energi, herunder vindenergi. Det er sådan set i al sin gribende enkelthed det, der har været drivkraften for alle os andre partier, der har indgået energiforliget.

Kl. 16:50

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Per Clausen.

Kl. 16:50

Per Clausen (EL):

Alligevel synes jeg jo, at det er en smule mærkeligt, det her, for det er jo ikke, som ministeren siger, mig, Enhedslisten, som kommer og foreslår nye erstatningsordninger på alle mulige områder. Nej, det er ministeren, der sammen med resten af Folketinget laver en erstatningsordning, som er fuldstændig anderledes end alt, hvad man ellers kender til i Danmark. Ministeren har da sikkert ret i, at nogle mennesker, som føler, at deres ejendom falder i værdi, fordi de har luftforurening, hvad enten den nu stammer fra en svineproduktion eller en motorvej eller en øget trafik i den gade, som går forbi, hvor de bor – måske fordi der er sket nogle trafikomlægninger, som politikerne står bag – vel vil undre sig over, at de ikke også kan få erstatning. Så der kan da sikkert godt komme et pres på med hensyn til at udvide mulighederne for at få erstatning også på andre områder.

Men det er sådan set ikke mit ærinde her. Mit ærinde her er bare at vise en stilfærdig undren over, hvorfor man indfører en helt ny erstatningsordning ud fra en logik, som ikke findes i lovgivningen i forvejen.

Kl. 16:51

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:51

Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard):

Jeg ved ikke, om jeg kan få hr. Per Clausens stilfærdige undren til at blive til en forståelse, men altså, jeg mener sådan set ikke, at det holder særlig godt med parallellen til den luftforurening, der måtte komme fra en eller anden given vej. Den bidrager vi jo alle sammen til. Vi er alle sammen en del af det, at der skal være veje og transportmuligheder i samfundet. Men det, der vel er det særlige ved den her mølle, er, at der er nogle investorer – i gamle dage var det måske bare landmanden, der stillede møllen op på sin egen mark – der kommer langvejsfra og siger: Her kunne vi godt tænke os at etablere nogle møller, som vi for nu at sige det direkte også kan tjene nogle penge på.

Så det er nogle andre, der kommer til at leve med de eventuelle ulemper, der er, end dem, der egentlig har interessen i at få stillet møllen op. Det er så bare dér, vi siger: Lad os nu give investorerne et maksimalt incitament til at stille møllen op, hvor den generer færrest, stille den op på steder, hvor der bor meget få mennesker. Og i tilfælde af, at man så må stille den op et sted, hvor den giver et dokumenteret værditab for nogle, får de det erstattet.

Er det egentlig ikke en meget god, pragmatisk løsning på et problem, når vi har måttet konstatere, at det kneb med at få velvilje over for møllerne derude?

Kl. 16:52

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Det var slut på spørgsmål 21.

Det sidste spørgsmål på dagsordenen er ligeledes stillet til klima- og energiministeren af hr. Per Clausen.

Kl. 16:53

Spm. nr. S 227

22) Til klima- og energiministeren af:

Per Clausen (EL):

Er det udtryk for regeringens ønske om at udbygge den vedvarende energi, at der er etableret en særlig erstatningsordning for vindmøllena-boer, som gør det dyrere og vanskeligere at udvide anvendelsen af vindenergi i Danmark?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:53

Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard):

Ja – svaret er ja. Det er udtryk for regeringens ønske om at udbygge den vedvarende energi, at vi har lavet det her, og som sagt i samarbejde med et overordentlig bredt flertal i Folketinget. Det er fuldstændig korrekt, at det jo ikke først og fremmest er sket af hensyn til mølleopstillere, det er der andre dele af energiforliget, f.eks. de væsentligt bedre afregningspriser, der er. Det er jo noget, som investorerne bliver glade for. Det her er rettet mod borgerne. Man kan sige, at Den Grønne Fond, som vi også laver, meget er rettet mod lokalsamfundet og kommunen, og medejerskabet, som vi så prøver at genetablere, er at sige, at alle, som vil sætte en mølle op, skal stille 20 pct. af den investering og det medejerskab til rådighed for de mennesker, der bor der. Det er et tilbud til lokalsamfundet bredt.

Så jeg synes egentlig, vi har prøvet at tilgode-se forskellige slags interesser her. Lige den del, vi taler om her, er jo ikke den, investorerne vil elske mest, men som sagt er der jo andre ting, de kan glæde sig over, f.eks. betragtelig bedre afregningspriser.

Kl. 16:54

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Per Clausen.

Kl. 16:54

Per Clausen (EL):

Nu er det jo rigtigt, som ministeren siger, at de ændrede ejendomsforhold, der er kommet i energisektoren, godt kan gøre det vanskeligere at få en lokal folkelig opbakning til opstilling af vindmøller, og jeg er da enig med ministeren i, at det, at man i et begrænset omfang åbner op for at sikre et større medejerskab, er en rigtig god idé. Men tilbage står jo alligevel, at det kan virke lidt underligt, at borgerne ved én form for produktion, nemlig energiproduktion ved hjælp af vindmøller, får en særlig til at få erstatning. Jeg tror sådan set heller ikke, at den folkelige opbakning altid er lige stor, når der bliver etableret andre virksomheder, som skygger eller støjer eller forurener, og derfor er det mig sådan set stadig væk en smule ubegribeligt, hvorfor det nu lige præcis er vindmøllerne, man har valgt at give den her særlige erstatningsordning i forhold til.

Kl. 16:55

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:55

Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard):

Nu bevæger tingene sig jo i den gale retning, for hr. Per Clausen startede jo med at undre sig og synes nu decideret, at det er ubegribeligt. Så jeg vil prøve igen: Det, der jo har været hele intentionen her, er at prøve at sørge for, at vi i Danmark får genetableret en eller anden slags medejerskab til de møller, som står derude i vores alle sammens landskaber. Vi har jo allerede i dag en forbudszone. Man må simpelt hen ikke opstillet en mølle i en afstand af fire gange møllens højde, hvis der bor mennesker der. Hvis møllen er 100 m høj, så er det 400 m derfra, at der ikke må bo mennesker.

Så siger vi nu, at hvis man bor i en afstand af fire til seks gange møllens højde, kan man helt gratis få bedømt, om man har lidt et kredittab, og i givet fald kan man få det erstattet. Og vi siger, at bor man på den anden side af seks gange møllens højde, skal man altså lægge et gebyr på 4.000 kr., så har man ret til at få vurderet, om man har et værditab, og har man det ikke, så taber man de 4.000 kr.

Jeg synes egentlig, at vi med alle de vanskeligheder, vi godt ved der er i det her, har forsøgt at finde en god og pragmatisk løsning, og det har alene det formål at genetablere en vilje ude omkring til at få møller op og acceptere, at de står i vores landskaber.

Kl. 16:56

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Per Clausen.

Kl. 16:56

Per Clausen (EL):

Når man hører ministeren, skulle man jo sådan set tro, at det var fuldstændig umuligt at lave veje og opføre virksomheder i Danmark, fuldstændig umuligt at drive landbrug, fordi naboerne altid var imod og aldrig ville acceptere noget, hvis de led nogen som helst skade. Tror ministeren ikke, at folk dér måske alligevel har den holdning, at det har nogle omkostninger at bo i et samfund sammen med andre mennesker, bl.a. den omkostning, at der også skal drives virksomheder, hvilket måske somme tider kan være en lille smule besværligt for naboerne?

Tror ministeren ikke, at man ved at lave den her særlige erstatningsordning udsender signaler, nemlig for det første, at vindmøller er en særlig grim ting at have i naboskabet, og for det andet, at den der accept, vi som borgere har af, at vi lever i et samfund sammen med andre

mennesker og derfor må affinde os med, at der godt kan være en rimelig belastning ved det, forsvinder, fordi vi, hver eneste gang der kommer noget, der er en lille smule ubehageligt, siger, at vi så vil have en erstatning?

Kl. 16:57

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 16:57

Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard):

Nej, det er jo ikke rigtigt. Det handler jo ikke om tilfælde, hvor der er noget, der er en lille smule ubehageligt, og det er heller ikke det, der står i det lovforslag, vi inden så længe kommer til at diskutere her i Folketinget.

Nej, det, det handler om, er tilfælde, hvor jeg får et dokumenteret tab på min ejendom, fordi der er en anden, der tætt på ejendommen foretager et eller andet, og der har vi altså sagt: Det er da ærgerligt, at vi skal bruge så mange kræfter på at slås med folk ude decentralt for at få møller op, hvor det egentlig ville være meget fornuftigt at få dem op. Og så vil vi meget gerne sende det utvetydige signal til dem, der vil opstille møller: Tag nu at gøre det, hvor det generer færrest mulige mennesker. Det er jo det, der er omdrejningspunktet for det her, det er jo det, det gerne skulle tilskynde til; hvis man ved, at man risikerer at skulle betale erstatning, fordi der bor nogle mennesker tæt på møllen, vil det jo være logisk, at man, når man opstiller møllen som investor siger: Lad os hellere placere møllen et sted, hvor den generer så få som overhovedet muligt. Det burde da egentlig være et formål, som både hr. Per Clausen og jeg kunne enes om.

Kl. 16:58

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Per Clausen.

Kl. 16:58

Per Clausen (EL):

Men hvis det nu er synspunktet og vi nu et kort øjeblik siger, at det da kan være et rigtigt synspunkt, hvad er så grunden til, at vi ikke bruger det i forhold til al produktionsvirksomhed, som vi har den ene eller den anden opfattelse af bør ligge langt væk fra mennesker? Hvorfor er det ikke det synspunkt, vi fremfører, når vi vil undgå, at folk klager over, at man lægger veje, som går for tæt forbi, hvor de bor, osv.? Hvorfor ikke bare, hver eneste gang vi risikerer en klage, så sige: Jamen I får en pose penge? Altså, den erstatningsordning og de erstatningssystemer, der findes i Danmark, betyder jo, at hvis man lider ska-

de ud over det, man sådan kan forvente af den almindelige samfundsudvikling, så kan man få erstatning. Hvad er det så, der er grunden til, hvad er det, der er forklaringen på, at lige præcis vindmøller er det område, hvor man skal bryde med det princip, som jeg i grunden tror at ministeren synes er et godt princip?

Kl. 16:59

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 16:59

Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard):

Det er faktisk sådan, at der er ret mange forskellige måder, det her reguleres på, alt efter hvad vi taler om. Når vi taler om veje, er der jo regler for, hvordan man får ekspropriationsgodtgørelse og sådan noget, hvis en vej kommer til at gå overordentlig tæt forbi, hvor man bor.

Som sagt: Omkring landbrug og gylletanke og sådan noget er der etableret nogle afstandskrav og nogle lugtkrav osv., og der ligger kravene i forhold til den, der vil foretage sig et eller andet; der er nogle regler, man skal leve op til, og gør man ikke det, får man slet ikke lov til at etablere aktiviteten.

Men ellers må jeg vel bare konstatere, at fra at hr. Per Clausen for mindre end, var det 10 minutter siden, sagde, at det hele var ubegribeligt, så siger hr. Per Clausen nu, at det måske egentlig er et synspunkt, der er rigtigt nok, og så diskuterer vi detaljerne i det, så det synes jeg da egentlig er meget godt at få ud af et enkelt spørgsmål eller to.

Kl. 17:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til klima- og energiministeren, tak til hr. Per Clausen.

Hermed er spørgetiden afsluttet.

Kl. 17:00

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Til Folketingets dagsorden onsdag den 5. november 2008 har medlemmer af Folketinget Mogens Lykketoft (S), Jeppe Kofod (S), Villy Søvnaldal (SF), Niels Helveg Petersen (RV), Frank Aaen (EL), Juliane Henningsen (IA), Lars-Emil Johansen (SIU) og Annita á Friðriksmörk (TF)

meddelt mig, at de ønsker at tage forespørgsel nr. F 2 om invasionen i Irak tilbage.

Forespørgslen er herefter bortfaldet.

[Forespørgsel nr. F 2

Vil statsministeren udrede baggrunden for de modstridende opfattelser – også i regeringspartiet Venstre – af de reelle begrundelser for Danmarks deltagelse i invasionen i Irak i marts 2003?]

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 6. november 2008, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen.

Kl. 17:01

Mødet er hævet.